РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания

(Обн., ДВ, бр. 92 от 1969 г.; изм. и доп., бр. 54 от 1978 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 28 и 101 от 1983 г., бр. 89 от 1986 г., бр. 24 от 1987 г., бр. 94 от 1990 г., бр. 105 от 1991 г., бр. 59 от 1992 г., бр. 102 от 1995 г., бр. 12 и 110 от 1996 г., бр. 11, 15, 59, 85 и 89 от 1998 г., бр. 51, 67 и 114 от 1999 г., бр. 92 от 2000 г., бр. 25, 61 и 101 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 39 и 79 от 2005 г., бр. 30, 33, 69 и 108 от 2006 г., бр. 51, 59 и 97 от 2007 г., бр. 12, 27 и 32 от 2009 г., бр. 10, 33, 39, 60 и 77 от 2011 г., бр. 19, 54 и 77 от 2012 г., бр. 17 от 2013 г., бр. 98 и 107 от 2014 г., бр. 81 от 2015 г., бр. 76 и 101 от 2016 г., бр. 63 и 101 от 2017 г., бр. 20 и 38 от 2018 г., бр. 83 и 94 от 2019 г. и бр. 13 от 2020 г.)

§ 1. В чл. 16, изречение второ думите „при употреба на алкохол или друго силно упойващо вещество“ се заменят със „за всички видове транспорт, извършени след употреба на алкохол, наркотични вещества или техни аналози“.

§ 2. В чл. 27, ал. 5 след думите „определена професия или дейност“ се поставя запетая и се добавя „освен в предвидените в закон случаи“.

§ 3. Член 28 се изменя така:

„Чл. 28. (1) За маловажен случай на административно нарушение наказващият орган не налага наказание на нарушителя, като го предупреждава писмено, че при извършване на друго административно нарушение от същия вид, представляващо маловажен случай, в едногодишен срок от влизането в сила на предупреждението, за това друго нарушение ще му бъде наложено административно наказание. С предупреждението наказващият орган прилага чл. 20, ал. 2 – 4 и чл. 21.

(2) Предупреждението по ал. 1 съдържа:

1. датата и мястото на издаването му;

2. собственото, бащиното и фамилното име и длъжността на лицето, което го е издало;

3. датата на акта, въз основа на който се издава, и името, длъжността и местослужението на актосъставителя;

4. собственото, бащиното и фамилното име на нарушителя, точния му адрес, единен граждански номер, а в случай че е чужденец – имената, точния адрес, дата на раждане, а ако има информация за това – и място на раждане, по паспорт или заместващ го документ за пътуване с посочване на номер, дата на издаване и издател на документа;

5. описание на нарушението и обстоятелствата, които сочат, че е маловажен случай;

6. законовите разпоредби, които са нарушени;

7. предупреждението;

8. вещите, които се отнемат в полза на държавата;

9. разпореждането с веществените доказателства;

10. в какъв срок и пред кой съд подлежи на обжалване;

11. подпис на органа, който го издава.

(3) Предупреждението се връчва на нарушителя по реда на чл. 58. В случай че с предупреждението е извършено разпореждане с веществени доказателства или са отнети в полза на държавата вещи, които не принадлежат на нарушителя, препис от предупреждението се връчва на техния собственик.

(4) Предупреждението подлежи на обжалване и протест по реда на глава трета, раздел пети от този закон.

(5) Разпоредбите на ал. 1 – 4 се прилагат и за маловажен случай на административни нарушения, извършени от непълнолетни.

(6) Разпоредбите на ал. 1 – 4 се прилагат съответно и за маловажен случай на неизпълнение на задължение от едноличен търговец или юридическо лице към държавата или община.

(7) Разпоредбите на ал. 1 – 6 не се прилагат, когато в закон е предвидено друго.“

§ 4. Член 29 се изменя така:

„Чл. 29. Разпоредбата на чл. 28 не се прилага за нарушения, свързани с безопасността на движението за всички видове транспорт, извършени след употреба на алкохол, наркотични вещества или техни аналози.“

§ 5. В глава втора, раздел V се създава чл. 29а:

„Чл. 29а. Времето, през което за същото нарушение наказаното лице е било лишено по административен ред или фактически от възможността да упражнява определена професия или дейност, се приспада при изпълнение на наказанието временно лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност.“

§ 6. В чл. 37 се създават ал. 3 и 4:

„(3) Не може да съставя акт за установяване на административно нарушение лице, което:

1. е пострадало от нарушението или е съпруг или роднина на нарушителя или пострадалия по права линия без ограничение и по съребрена линия - до четвърта степен;

2. е заинтересувано от изхода на административното производство или има с нарушителя или пострадалия особени отношения, които пораждат основателни съмнения в неговото безпристрастие.

(4) При наличие на някое от посочените основания по ал. 3, като актосъставител действа:

1. друго лице с компетентност по ал. 1 или 2;

2. при липса на лице по т. 1 – друго лице, оправомощено от наказващия орган за конкретния случай.“

§ 7. В чл. 42 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1, като в нея:

а) в т. 6 след думите „единен граждански номер“ се поставя запетая и се добавя „а в случай че е чужденец – имената, точния адрес, дата на раждане, а ако има информация за това – и място на раждане, по паспорт или заместващ го документ за пътуване с посочване на номер, дата на издаване и издател на документа“;

б) точка 7 се изменя така:

„7. имената, точните адреси и датата на раждане на свидетелите.“

2. Създава се ал. 2:

„(2) В акта за установяване на административно нарушение нарушителят може да посочи, че желае наказателното постановление да му бъде връчено чрез изпращане на съобщение до персонален профил, регистриран в информационната система за сигурно електронно връчване като модул на Единния портал за достъп до електронни административни услуги по смисъла на Закона за електронното управление.“

§ 8. В чл. 43, ал. 5 се създава изречение второ:

„При връчване на препис от акта нарушителят се уведомява писмено за правото му в 14-дневен срок да отправи предложение до наказващия орган за сключване на споразумение за приключване на административнонаказателното производство."

§ 9. В чл. 44, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думата „тридневен" се заменя със „седемдневен".

2. В ал. 3 думите „В двуседмичен срок от подписването" се заменят с „В 14-дневен срок от връчването".

3. В ал. 4 думата „водача" се заменя с „нарушителя".

§ 10. В чл. 46, ал. 4 след думите „Подлежащите на бързо разваляне вещи" се добавя „с разрешение на наказващия орган", а думите „Държавна спестовна каса" се заменят с „търговска банка, обслужваща държавния бюджет, или в Българската народна банка".

§ 11. В чл. 48 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Когато нарушението е свързано с подаване на информация по електронен път, компетентен да разгледа преписката е наказващият орган, в чийто район е седалището на органа, пред който е подадена или е следвало да бъде подадена информацията."

2. Създава се ал. 3:

„(3) Когато нарушението е свързано с обработка на информация в компютърна мрежа или е извършено в киберпространството, извън случаите по ал. 2, компетентен да разгледа преписката е наказващият орган, в чийто район е постоянният адрес на нарушителя или адресът на управление на едноличния търговец или юридическото лице, при осъществяване на дейността на което е допуснато неизпълнение на задължение към държавата или община. Когато нарушителят няма постоянен адрес в страната или едноличният търговец или юридическото лице нямат адрес на управление в страната, компетентен да разгледа преписката е наказващият орган с териториална компетентност – гр. София."

3. Досегашната ал. 2 става ал. 4 и в нея думите „се намира местожителството на дееца" се заменят с „е постоянният адрес на нарушителя или адресът на управление на едноличния търговец или юридическото лице".

§ 12. В чл. 51 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 след думите „да се отведе“ се добавя „незабавно с мотивиран писмен акт“.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Отводи по същите основания могат да се искат и от:

1. лицето, срещу което е съставен актът за установяване на административно нарушение;

2. едноличния търговец или юридическото лице, срещу които е съставен актът за установяване на административно нарушение;

3. пострадалия от нарушението.“

3. Създава се ал. 4:

„(4) В случаите по ал. 2:

1. когато като наказващ орган действа лице по чл. 47, ал. 1, буква „а“, се произнася оправомощено лице по чл. 47, ал. 2, а ако няма такова – друго лице, изрично оправомощено от наказващия орган да се произнесе по преписката за конкретния случай;

2. когато като наказващ орган действа лице по чл. 47, ал. 1, буква „б“, се произнася по-горестоящият орган, а ако няма такъв – друго лице, изрично оправомощено от наказващия орган да се произнесе по преписката за конкретния случай;

3. когато като наказващ орган действа лице по чл. 47, ал. 2, се произнася ръководителят по чл. 47, ал. 1, буква „а“.“

§ 13. В чл. 53 ал. 1 се изменя така:

„(1) Наказващият орган издава наказателно постановление, с което налага на нарушителя съответно административно наказание, когато установи по несъмнен начин факта на извършеното нарушение, самоличността на лицето, което го е извършило, и неговата вина, ако не са налице основания за прекратяване на производството, за прилагането на чл. 28 и не е сключено споразумение с нарушителя.“

§ 14. Член 54 се изменя така:

„Чл. 54. (1) Наказващият орган прекратява административнонаказателното производство с мотивирана резолюция:

1. когато деянието, описано в акта за установяване на административно нарушение, не е извършено или не съставлява нарушение;

2. когато нарушението не е доказано по несъмнен начин;

3. когато не е доказано по несъмнен начин участието на лицето, срещу което е съставен актът за установяване на административно нарушение, в извършване на нарушението;

4. в случаите по чл. 34, ал. 1, букви „а“ – „в“;

5. когато актът за установяване на административното нарушение е съставен след изтичане на сроковете по чл. 34, ал. 1 или 2;

6. когато не е издадено наказателно постановление, нарушителят не е предупреден по реда на чл. 28 и не е сключено споразумение за приключване на производството в срока по чл. 34, ал. 3;

7. когато при съставяне на акта за установяване на административно нарушение е допуснато съществено нарушение на процесуалните правила;

8. когато срещу същото лице за същото деяние има влязло в сила наказателно постановление, предупреждение по чл. 28, споразумение или влязъл в сила съдебен акт;

9. в случаите по чл. 33, ал. 2.

(2) Когато е съставен акт за установяване на административно нарушение за две или повече нарушения, наказващият орган може да прекрати производството на основанията по ал. 1 и само по отношение на някое от нарушенията.

(3) Когато наказващият орган прекратява производството с мотивирана резолюция, постановява да се върнат иззетите вещи, освен ако притежаването им е забранено, или да се заплати тяхната равностойност в случаите на чл. 46, ал. 4. Вещите, притежаването на които е забранено, не се връщат, а с тях се постъпва по реда, установен в съответните нормативни актове.

(4) Резолюцията трябва да съдържа:

1. собственото, бащиното и фамилното име и длъжността на лицето, което я е издало;

2. датата на издаването и номера на резолюцията;

3. датата на акта, въз основа на който е образувана преписката, и името, длъжността и местослужението на актосъставителя;

4. собственото, бащиното и фамилното име, точния адрес и единен граждански номер на лицето, срещу което е съставен актът, а в случай че е чужденец – имената, точния адрес, дата на раждане, а ако има информация за това – и място на раждане, по паспорт или заместващ го документ за пътуване с посочване на номер, дата на издаване и издател на документа;

5. описание на нарушението, за което е съставен актът;

6. законовите разпоредби, за нарушаването на които е съставен актът;

7. мотиви, които налагат прекратяване на производството;

8. вещите, които се отнемат в полза на държавата;

9. разпореждането с веществените доказателства;

10. в какъв срок и пред кой съд подлежи на обжалване.

(5) Резолюцията се подписва от длъжностното лице, което я е издало.

(6) Препис от резолюцията, с която се прекратява административнонаказателното производство на основание ал. 1, т. 1 – 8, се връчва на:

1. лицето, срещу което е съставен актът за установяване на административно нарушение;

2. пострадалия от нарушението, ако е направил искане пред наказващия орган за обезщетяване на причинените му вреди, като се уведомява за възможността да предяви иска си по общия ред;

3. собственика на вещите, когато с резолюцията е извършено разпореждане с веществени доказателства или са отнети в полза на държавата вещи, а той не е лице по т. 1.

(7) Резолюцията, с която се прекратява административнонаказателното производство на основание ал. 1, т. 1 - 8, подлежи на обжалване и протест по реда на глава трета, раздел пети от този закон.

(8) Когато съдът отмени резолюцията, наказващият орган упражнява правомощията си по чл. 52 в едномесечен срок от уведомяването му за влезлия в сила съдебен акт.

(9) Алинеи 1 – 8 се прилагат съответно и когато актът за установяване на административно нарушение е съставен срещу едноличен търговец или юридическо лице.“

§ 15. В чл. 57 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 4 след думите „единен граждански номер“ се поставя запетая и се добавя „а в случай че е чужденец – имената, точния адрес, дата на раждане, а ако има информация за това – и място на раждане, по паспорт или заместващ го документ за пътуване с посочване на номер, дата на издаване и издател на документа“;

б) създават се нови т. 8 и 9:

„8. отегчаващите и смекчаващи обстоятелства и другите обстоятелства, взети предвид при определяне вида и размера на наказанието;

9. времето, през което наказаното лице е било лишено по административен ред или фактически от възможността да упражнява определена професия или дейност, което се приспада от времето на изтърпяване на наказанието временно лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност;“

в) досегашната т. 8 става т. 10;

г) създава се т. 11:

„11. разпореждането с веществените доказателства;“

д) досегашната т. 9 става т. 12;

е) досегашната т. 10 става т. 13 и се изменя така:

„13. в какъв срок и пред кой съд подлежи на обжалване.“

2. Създава се ал. 3:

„(3) С наказателното постановление нарушителят се уведомява и за правата му по чл. 79б.“

§ 16. В чл. 58 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Препис от наказателното постановление се връчва срещу подпис на нарушителя и на поискалия обезщетение, освен ако нарушителят е поискал да му бъде връчено чрез изпращане на съобщение до персонален профил, регистриран в информационната система за сигурно електронно връчване като модул на Единния портал за достъп до електронни административни услуги по смисъла на Закона за електронното управление.“

2. Създава се ал. 3:

„(3) В случай че с наказателното постановление е извършено разпореждане с веществени доказателства или са отнети в полза на държавата вещи, които не принадлежат на нарушителя, препис от наказателното постановление се връчва на техния собственик.“

§ 17. В глава трета, раздел IV се създава чл. 58а:

„Чл. 58а. (1) Административнонаказателното производство може да приключи със споразумение между наказващия орган и нарушителя, сключено в срока по чл. 52, ал. 1. Наказващият орган предлага, а нарушителят може да предложи сключване на споразумение, когато не са налице пречките по ал. 2. Наказващият орган прави предложение за сключване на споразумение в 14–дневен срок след получаване на преписката от актосъставителя, а нарушителят може да направи предложение в 14–дневен срок от връчването на акта.

(2) Споразумение не се допуска:

1. за повторно извършено нарушение;

2. за нарушение, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на акт, с който на нарушителя е наложено административно наказание извън случаите по т. 1, или е издадено предупреждение за нарушение от същия вид;

3. в случай че деянието, за което е съставен акт за установяване на административно нарушение, съставлява престъпление; споразумение се допуска, в случай че производството пред наказващия орган е образувано по реда на чл. 36, ал. 2;

4. когато признанието на нарушителя не се подкрепя от събраните доказателства по преписката.

(3) Споразумението се изготвя в писмена форма и съдържа съгласие на страните по въпросите има ли извършено деяние, съставлява ли деянието нарушение и правната му квалификация, извършено ли е то от лицето, срещу което е съставен актът за установяване на административно нарушение, и извършено ли е виновно.

(4) Споразумението трябва да съдържа:

1. датата на сключване на споразумението;

2. собственото, бащиното и фамилното име и длъжността на наказващия орган;

3. собственото, бащиното и фамилното име на нарушителя, точния му адрес и единен граждански номер, а в случай че е чужденец – имената, точния адрес, дата на раждане, а ако има информация за това – и място на раждане, по паспорт или заместващ го документ за пътуване с посочване на номер, дата на издаване и издател на документа;

4. датата на акта, въз основа на който е образувано производството, и името, длъжността и местослужението на актосъставителя;

5. описание на нарушението, датата и мястото, където е извършено, обстоятелствата, при които е извършено, както и на доказателствата, които го потвърждават;

6. законовите разпоредби, които са били нарушени виновно;

7. вида и размера на административното наказание;

8. вещите, които се отнемат в полза на държавата;

9. разпореждането с веществените доказателства;

10. по коя банкова сметка да се заплати дължимата глоба.

(5) Споразумението се подписва от наказващия орган и от лицето, срещу което е съставен актът за установяване на административно нарушение.

(6) Когато е съставен акт за установяване на административно нарушение за няколко нарушения, споразумение може да се сключи и само за някое от нарушенията.

(7) В случаите по ал. 6, признанието на лицето, с което е сключено споразумение по въпросите, включени в ал. 3, не може да се използва като доказателство за виновността му за другите нарушения, за които е съставен актът за установяване на административно нарушение.

(8) Когато със споразумението се налага административно наказание глоба – самостоятелно или с друго наказание, наказващият орган определя размера на глобата в размер на 70 % от минимума или от абсолютния размер, предвиден за извършеното нарушение, а когато в закона не е предвиден минимум – наказващият орган определя размера на глобата в размер, не повече от 70 % от половината от максимума. Другите видове административни наказания се определят по правилата на чл. 27, ал. 1 – 4.

(9) Със споразумението страните не могат да договарят режим на отнемане на вещи в полза на държавата, различен от този по чл. 20 – 21. Когато със споразумението се извършва разпореждане с веществени доказателства или се отнемат в полза на държавата вещи, които не принадлежат на нарушителя, за сключването му е необходимо съгласие на собственика на вещите, дадено в писмена форма. Писменото съгласие на собственика на вещите става неразделна част от споразумението. В случай че собственикът не даде съгласие за разпореждане с веществени доказателства или за отнемане на вещи в полза на държавата или не може да бъде открит, наказващият орган се произнася по въпроса какво да стане с веществените доказателства и по отнемане на вещите в полза на държавата с наказателно постановление, което подлежи на обжалване по реда на чл. 63.

(10) Когато със споразумението е наложено административно наказание глоба, нарушителят приема да заплати размера на глобата в срок до 14 дни от сключване на споразумението.

(11) Споразумението влиза в сила от датата на подписването му, а ако с него е наложено административно наказание глоба, то влиза в сила от датата на заплащане на глобата. Споразумението е окончателно и има последиците на влязло в сила наказателно постановление.

(12) В случай че до сключване на споразумението пострадалият е направил искане пред наказващия орган за обезщетяване на причинените му вреди по реда на чл. 45, наказващият орган го уведомява за сключеното споразумение и за възможността да предяви иска си по общия ред.

(13) В случай че глобата не бъде платена в срока по ал. 10, наказващият орган обявява, че споразумение не е постигнато с мотивирано постановление, което не подлежи на обжалване и протест, и издава наказателно постановление.

(14) Когато споразумение не бъде постигнато, наказващият орган издава наказателно постановление, като не може да ползва признанието на лицето, срещу което е съставен акт за установяване на административно нарушение, по въпросите, включени в ал. 3, като доказателство за виновността му. Издаването на наказателно постановление, без да е спазена процедурата по ал. 1, не съставлява съществено нарушение на процесуалните правила.

(15) Правилата за споразумението по ал. 1 – 14 се прилагат съответно за еднолични търговци и за юридически лица.

(16) Разпоредбите по ал. 1 – 15 не се прилагат, когато в специален закон е предвидено друго.“

§ 18. В глава трета наименованието на раздел V се изменя така:

„Раздел V

Обжалване на наказателните постановления, предупрежденията, резолюциите и електронните фишове“

§ 19. Създава се чл. 58б:

„Чл. 58б. На обжалване и протестиране подлежат:

1. наказателното постановление;

2. предупреждението по чл. 28;

3. резолюцията за прекратяване на административнонаказателното производство;

4. електронният фиш.“

§ 20. Член 59 се изменя така:

„Чл. 59. (1) Актовете на наказващия орган по чл. 58б подлежат на обжалване или протестиране пред районния съд, в района на който е извършено или довършено нарушението, а за нарушенията, извършени в чужбина - пред Софийския районен съд.

(2) Нарушителят, поискалият обезщетение и собственикът на вещите, с които е извършено разпореждане или са отнети в полза на държавата, ако не е нарушител, могат да обжалват актовете по чл. 58б в 14-дневен срок от връчването им, а прокурорът може да подаде протест в 14-дневен срок от издаването им.“

§ 21. Член 60 се изменя така:

„Чл. 60. (1) Обжалването и протестирането на актовете по чл. 58б става чрез наказващия орган, който ги е издал. В жалбата или протеста се посочват всички доказателства, на които жалбоподателят или прокурорът се позовава.

(2) В седемдневен срок от получаване на жалбата или протеста наказващият орган ги изпраща заедно с цялата преписка на съответния районен съд, като в съпроводителното писмо посочва и доказателствата в подкрепа на обжалвания или протестиран акт, както и електронен адрес, на който да бъде призоваван.“

§ 22. В чл. 61 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) При разглеждане на делото пред районния съд се призовават нарушителят, поискалият обезщетение, включително този по чл. 55, ал. 2, собственикът на вещите, с които е извършено разпореждане или са отнети в полза на държавата, ако не е нарушител, наказващият орган или учреждението, или организацията, чийто орган е издал акта по чл. 58б, т. 4, както и допуснатите от съда свидетели.“

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) В производството пред районния съд страните могат да се представляват от:

1. адвокат;

2. съпруг, възходящ или низходящ роднина на нарушителя, на поискалия обезщетение или на собственика на вещите, с които е извършено разпореждане или са отнети в полза на държавата, ако не е нарушител;

3. юрисконсулт или друг служител с юридическо образование в наказващия орган, при учрежденията, предприятията, организациите, юридическите лица и едноличните търговци.“

3. Създава се ал. 3:

„(3) Наказващият орган или учреждението или организацията, чийто орган е издал акта по чл. 58б, т. 4, може да се призовава чрез посочения по делото електронен адрес. Електронното съобщение се смята за връчено, когато адресатът изпрати потвърждение за получаването му чрез обратно електронно съобщение, активиране на електронна препратка или изтеглянето му от информационната система на компетентната администрация.”

4. Досегашната ал. 2 става ал. 4.

§ 23. Член 63 се изменя така:

„Чл. 63. (1) Районният съд в състав само от един съдия разглежда делото и се произнася с решение.

(2) С решението си съдът може:

1. да отмени акта по чл. 58б;

2. да измени акта по чл. 58б;

3. да потвърди акта по чл. 58б;

4. да отмени наказателното постановление и да предупреди нарушителя, че при извършване на друго административно нарушение от същия вид, представляващо маловажен случай, в едногодишен срок от влизането в сила на съдебния акт, за това друго нарушение ще му бъде наложено административно наказание;

5. да отмени акта по чл. 58б и да прекрати административнонаказателното производство.

(3) Съдът отменя акта по чл. 58б, когато:

1. при издаването му е допуснато неправилно приложение на материалния закон;

2. в административнонаказателното производство е допуснато съществено нарушение на процесуалните правила.

(4) Съдът отменя наказателното постановление, когато прецени, че са налице предпоставките по чл. 28, ал. 1. В този случай съдът с решението предупреждава нарушителя, че при извършване на друго административно нарушение от същия вид, представляващо маловажен случай, в едногодишен срок от влизането в сила на съдебния акт, за това друго нарушение ще му бъде наложено административно наказание и се произнася по въпроса какво да стане с веществените доказателства, отнетите вещи в полза на държавата и разноските по делото.

(5) Съдът може да отмени наказателното постановление и само в някои негови части.

(6) Съдът изменя акта по чл. 58б, когато се налага:

1. да приложи закон за същото, еднакво или по-леко наказуемо нарушение, без съществено изменение на обстоятелствата на нарушението;

2. да намали размера на наложеното административно наказание или да го замени с по-леко по вид от предвидените за същото нарушение;

3. да замени наложеното административно наказание с по-леко по вид в случаите по чл. 15, ал. 2;

4. да намали размера на наложената имуществена санкция;

5. да отмени или измени акта по чл. 58б в частта относно приложението на чл. 20 – 21 или разпореждането с веществените доказателства;

6. да намали или увеличи размера на обезщетението.

(7) Съдът може да увеличи размера на определеното обезщетение само ако има съответна жалба на лицето, поискало обезщетение.

(8) Съдът потвърждава акта по чл. 58б, когато не са налице основания за неговата отмяна или изменение.

(9) Съдът отменя акта по чл. 58б и прекратява административнонаказателното производство, когато това е предвидено в закон.“

§ 24. В глава трета, раздел V се създават чл. 63а – 63г:

„Чл. 63а. (1) Районният съд може да проведе съкратено съдебно производство:

1. когато наказателното постановление е обжалвано само в частта за вида или размера на административното наказание или размера на имуществената санкция, или за отнетите в полза на държавата вещи или разпореждането с веществените доказателства, или за размера на присъденото обезщетение и нарушителят, едноличният търговец или юридическото лице признава фактите, изложени в обстоятелствената част на наказателното постановление, и изразява съгласие да не се събират доказателства за тези факти;

2. в случаите по чл. 79б, ал. 3.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 искане за провеждане на съкратено съдебно производство може да се направи:

1. с жалбата, в който случай съдът призовава само страните по делото;

2. в съдебно заседание, най-късно до даване ход на съдебното следствие.

(3) В случаите по ал. 1, т. 1 съдът с определение обявява, че при постановяване на решението ще ползва признанието, без да събира доказателства за фактите, изложени в обстоятелствената част на наказателното постановление. Съдът в мотивите на решението приема за установени обстоятелствата, изложени в обстоятелствената част на наказателното постановление, като се позовава на направеното признание и на доказателствата, които го подкрепят.

(4) В случаите по ал. 1, т. 2 съдът с определение обявява, че при постановяване на решението ще приема за установени обстоятелствата, изложени в обстоятелствената част на наказателното постановление. Съдът в мотивите на решението приема за установени обстоятелствата, изложени в обстоятелствената част на наказателното постановление, като се позовава на доказателствата, които го подкрепят.

(5) В случаите по ал. 1, т. 1 районният съд може:

1. да измени наказателното постановление, като:

а) намали размера на наложеното административно наказание, или да го замени с по-леко по вид от предвидените за същото нарушение;

б) да замени наложеното административно наказание с по-леко по вид в случаите по чл. 15, ал. 2;

в) намали размера на наложената имуществена санкция;

г) отмени или измени наказателното постановление в частта относно приложението на чл. 20 – 21 или разпореждането с веществените доказателства;

д) намали или увеличи размера на обезщетението;

2. да потвърди наказателното постановление;

3. да отмени наказателното постановление и да прекрати административнонаказателното производството, когато това е предвидено в закон.

(6) В случаите по ал. 1, т. 2 районният съд може:

1. да измени наказателното постановление, като:

а) намали размера на наложеното административно наказание временно лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност;

б) отмени или измени наказателното постановление в частта относно приложението на чл. 20 – 21 или разпореждането с веществените доказателства;

в) намали или увеличи размера на обезщетението;

2. да потвърди наказателното постановление;

3. да отмени наказателното постановление и да прекрати административнонаказателното производство, когато това е предвидено в закон – в частта относно наложено друго по вид административно наказание, наред с глобата, разпореждането с веществените доказателства, отнетите вещи в полза на държавата или присъденото обезщетение.

(7) Съдът може да увеличи размера на определеното обезщетение по ал. 5, т. 1, буква „д“ или по ал. 6, т. 1, буква „в“ само ако има съответна жалба на лицето, поискало обезщетение.

(8) Доколкото в ал. 1 – 7 няма особени правила, прилагат се общите правила.

Чл. 63б. Решението на районния съд подлежи на касационно обжалване пред административния съд на основанията, предвидени в Наказателно-процесуалния кодекс, и по реда на глава дванадесета от Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 63в. В предвидените от закона случаи съдът може да прекрати производството с определение, което подлежи на обжалване с частна жалба пред административния съд.

Чл. 63г. (1) В производствата пред районния и административния съд, както и в касационното производство страните имат право на присъждане на разноски по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) Ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, съдът може по искане на насрещната страна да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част, но не по-малко от минимално определения размер съобразно чл. 36 от Закона за адвокатурата.

(3) В полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда и възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт или друг служител с юридическо образование.

(4) В полза на учреждението или организацията, чиито орган е издал акта по чл. 58б, се присъжда и възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт или друг служител с юридическо образование.

(5) В случаите по ал. 3 и 4 размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ."

§ 25. В глава трета наименованието на раздел VI се изменя така:

„Влизане в сила на наказателните постановления, предупрежденията, резолюциите и електронните фишове"

§ 26. В чл. 64 след думите „наказателните постановления" се поставя запетая и се добавя „предупрежденията, резолюциите и електронните фишове".

§ 27. Член 70 се изменя така:

„Чл. 70. (1) На проверка по реда на тази глава подлежат влезлите в сила:

1. наказателни постановления;

2. фишове и електронни фишове;

3. писмени предупреждения към нарушителя;

4. резолюции за прекратяване на административнонаказателното производство, издадени на основание чл. 54, ал. 1, т. 1 – 8;

5. споразумения за приключване на административнонаказателното производство;

6. определения на съда за прекратяване на съдебното производство;

7. решения на районния и на административния съд.

(2) Административнонаказателното производство подлежи на възобновяване, когато:

1. с влязла в сила присъда или решение се установи, че някое от доказателствата, въз основа на които е издаден актът по ал. 1, е неистинско или с невярно съдържание;

2. с влязла в сила присъда или решение се установи, че актосъставител, наказващ орган, съдия, съдебен секретар, прокурор, страна или участник в производството е извършил престъпление във връзка с участието си в административнонаказателното производство;

3. се открият нови обстоятелства или нови доказателства от съществено значение за разкриване на обективната истина, които не са били известни на нарушителя, наказващия орган или съда при постановяване на акта;

4. ако с влязла в сила присъда се установи, че деянието, за което е наложено административното наказание, съставлява престъпление;

5. когато деянието, за което е приключило административнонаказателното производство, съставлява престъпление;

6. с решение на Европейския съд по правата на човека е установено нарушение на Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, което има съществено значение за преписката или делото;

7. вследствие на допуснато съществено нарушение на процесуалните правила лицето, по отношение на което е издаден актът по чл. 70, ал. 1, наказващият орган или собственикът на вещите, с които е извършено разпореждане или са отнети в полза на държавата, ако не е нарушител, е бил лишен от възможността да участва в административнонаказателното производство или не е бил надлежно представляван, както и когато не е могъл да участва лично или чрез пълномощник по причина на препятствие, което не е могъл да отстрани;

8. с влязло в сила решение на съда се отмени административен акт, констатациите в който са взети предвид от наказващия орган при издаване на акта по ал. 1, т. 1 – 4."

§ 28. Член 71 се изменя така:

„Чл. 71. (1) Искането за възобновяване може да се направи:

1. в 6-месечен срок от влизане в сила на присъдата или решението – в случаите по чл. 70, ал. 2, т. 1, 2, 4 и 8;

2. в едномесечен срок от узнаване за обстоятелствата по чл. 70, ал. 2, т. 3 и 6;

3. в 6-месечен срок от влизане в сила на акта по чл. 70, ал. 1 – в случаите по чл. 70, ал. 2, т. 7, а ако той не е бил връчен на лицето, по отношение на което е издаден – в 3-месечен срок от уведомяването му за акта.

(2) Искането се подава чрез органа, постановил акта по чл. 70, ал. 1, който незабавно изпраща препис от него на прокурора и другите страни, които не са подали искане за възобновяване, а делото - на административния съд."

§ 29. Член 72 се изменя така:

„Чл. 72. (1) Искане за възобновяване на административнонаказателно производство може да направи:

1. прокурор в окръжна прокуратура, а в случаите по чл. 70, ал. 2, т. 4 и 5, когато се касае за престъпление от общ характер - наблюдаващият прокурор;

2. лицето, по отношение на което е издаден актът по чл. 70, ал. 1;

3. собственикът на вещите, с които е извършено разпореждане или са отнети в полза на държавата, когато не е нарушител;

4. наказващият орган.

(2) Лицата по ал. 1, т. 2 и 3 могат да правят искане за възобновяване, когато са нарушени техните права и законни интереси.

(3) Наказващият орган може да прави искане за възобновяване в случаите, когато актът по чл. 70, ал. 1 е отменен или изменен от съда.

(4) Искането за възобновяване не спира изпълнението на влезлия в сила акт, освен ако съдът постанови друго."

§ 30. Член 73 се изменя така:

„Чл. 73. (1) Искането за възобновяване се разглежда от административния съд, в съдебния район на който се намира органът, постановил акта по чл. 70, ал. 1.

(2) Административният съд разглежда искането в състав от трима съдии. В случаите, когато се иска възобновяване по акт на административния съд, искането се разглежда от друг състав на съответния административен съд.

(3) Делото се разглежда в открито заседание с призоваване на страните и на прокурор от окръжна прокуратура. Прокурорът може да участва в производството пред съда, ако намери това за необходимо.

(4) Когато намери искането за възобновяване за основателно, административният съд:

1. отменя акта и връща делото или преписката за ново разглеждане, като посочва стадия, от който трябва да започне новото разглеждане;

2. отменя акта и прекратява административнонаказателното производство, когато към момента на издаването му са били налице основанията за това;

3. отменя акта и решава делото по същество.

(5) Решението на административния съд е окончателно."

§ 31. Създава се чл. 79б:

„Чл. 79б. (1) В случай че нарушителят не желае да обжалва наказателното постановление в частта относно наложената глоба, може да заплати в 14-дневен срок от връчване на наказателното постановление 80 на сто от нейния размер, освен ако специален закон предвижда намален размер на глобата.

(2) В случаите по ал. 1 наказателното постановление влиза в сила в частта относно наложената глоба от датата на плащането. В случай че нарушителят е обжалвал наказателното постановление и в срока по ал. 1 е заплатил глобата, производството по разглеждане на жалбата в тази част се прекратява, на основание чл. 63в.

(3) Когато с наказателното постановление е наложено и друго по вид административно наказание, наред с глобата, или са отнети вещи в полза на държавата, то подлежи на обжалване само в частта относно размера на кумулативното наказание, разпореждането с веществените доказателства, отнемането на вещи в полза на държавата и присъденото обезщетение по реда на чл. 63а.

(4) Алинеи 1 – 3 се прилагат съответно и при наложена имуществена санкция."

§ 32. В чл. 83 се създават ал. 3 и 4:

„(3) При правоприемство на юридическото лице след съставяне на акта за установяване на административно нарушение, административнонаказателното производство продължава по отношение на правоприемника. Съставеният акт за установяване на административно нарушение се предявява и връчва на правоприемника. Сроковете по този закон за правоприемника текат от датата на връчване на акта.

(4) При правоприемство на юридическото лице след издаване на наказателното постановление, предупреждението или резолюцията на наказващия орган, административнонаказателното производство продължава по отношение на правоприемника. Издаденото наказателно постановление, предупреждение или резолюция се връчва на правоприемника. Сроковете по този закон за правоприемника текат от датата на връчване на акта."

§ 33. В чл. 83а се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 5:

„(5) При определяне размера на имуществената санкция се вземат предвид тежестта на извършеното престъпление, финансовото състояние на юридическото лице, съдействието за разкриване на престъплението и за възстановяване на вредите от престъплението, размерът на облагата и други обстоятелства."

2. Досегашните ал. 5 и 6 стават съответно ал. 6 и 7.

3. Създава се ал. 8:

„(8) Отговорността на юридическото лице се погасява с изтичане на срок, равен по продължителност на този по чл. 81, ал. 3 от Наказателния кодекс, считано от датата на извършване на престъплението, от което се е обогатило или би се обогатило юридическото лице."

§ 34. В чл. 83б, ал. 1 в основния текст думите „по седалището на юридическото лице" се заменят с „по местоизвършване на престъплението".

§ 35. В чл. 83г се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 3:

„3. насрочва делото за разглеждане в открито съдебно заседание с призоваване на страните."

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Определението на съда по ал. 1, т. 1 и 2 подлежи на обжалване и протест по реда на глава двадесет и втора от Наказателно-процесуалния кодекс."

3. Досегашните ал. 2-7 стават съответно ал. 3-8.

4. Досегашната ал. 8 става ал. 9 и в нея:

а) създава се ново изречение първо:

„Решението заедно с мотивите се обявява в съдебно заседание с призоваване на страните или им се съобщава писмено, че е изготвено.";

б) досегашното изречение първо става изречение второ.

§ 36. В § 1 от Допълнителната разпоредба се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея се създават т. 4 – 7:

„4. „Маловажен случай" е този, при който извършеното нарушение от физическо лице или неизпълнение на задължение от едноличен търговец или юридическо лице към държавата или община, с оглед на липсата или незначителността на вредните последици или с оглед на други смекчаващи обстоятелства, представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на нарушение или на неизпълнение на задължение от съответния вид.

5. „Явно маловажен случай" на нарушение е налице, когато деянието разкрива явно незначителна степен на обществена опасност.

6. „Нарушение от същия вид от физическо лице или неизпълнение на задължение от едноличен търговец или юридическо лице към държавата

или община от същия вид“ е това нарушение от физическо лице или неизпълнение на задължение от едноличен търговец или юридическо лице към държавата или община, което осъществява признаците на същия основен състав на административното нарушение, независимо дали осъществява признаците на квалифициран или привилегирован състав.“

2. Създава се ал. 2:

„(2) Предвиденото наказание за повторно нарушение от физическо лице или неизпълнение на задължение от едноличен търговец или юридическо лице към държавата или община се налага, когато нарушението от физическото лице или неизпълнението на задължение от едноличен търговец или юридическо лице към държавата или община е извършено в едногодишен срок от влизане в сила на акт, с който е наложено административно наказание за нарушение от същия вид или имуществена санкция за неизпълнение на задължение от същия вид, освен ако в специален закон е предвидено друго.“

Преходни и заключителни разпоредби

§ 37. Неприключилите производства пред наказващите органи, чиято компетентност се променя, се разглеждат от наказващите органи, пред които са образувани.

§ 38. Неприключилите производства пред съд, чиято подсъдност се променя, се довършват от съда, пред който са образувани.

§ 39. Неприключилите производства, образувани въз основа на мотивирано постановление по чл. 83б, чиято подсъдност се променя, се разглеждат от съдилищата, пред които са образувани.

§ 40. Останалите разпоредби на този закон се прилагат от влизането им в сила и за процесуалните действия, които предстоят по незавършени административнонаказателни производства.

§ 41. В Закона за съдебната власт се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 124 се създава ал. 3:

„(3) При противоречива или неправилна практика по тълкуването и прилагането на Закона за административните нарушения и наказания съответните колегии на Върховен касационен съд и Върховен административен съд приемат съвместно тълкувателно постановление.“

2. В чл. 125 накрая се добавя:

„Министерският съвет, министър или колективен орган на власт, създаден със закон, когато имат правомощия по прилагане на съответния закон".

3. В чл. 129, ал. 1 се създава т. 4:

„4. вносителят на предложението или определен от него представител;".

§ 42. Този закон влиза в сила в едногодишен срок след обнародването му в „Държавен вестник".

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на ..... 2020 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цвета Караянчева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания

Проектът на Закона за изменение и допълнение (ЗИД) на Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН) има за основни цели:

- осъвременяване на уредбата на някои традиционно съществуващи институти в областта на административното наказване – маловажния случай на нарушение, резолюцията за прекратяване, възобновяването на производството;

- създаване на нови възможности за приключване на административнонаказателното производство в кратки срокове чрез въвеждане на споразумението;

- ускоряване на събирането на публичните държавни вземания, произтичащи от влезли в сила санкционни актове на администрацията, чрез отстъпки за санкционираните лица, в случай че заплатят доброволно наложените им санкции в срока на обжалване;

- повече превантивни антикорупционни мерки при осъществяване на контролната и санкционна дейност на администрацията – допълване на правилата за отвод, само писмена форма на предупреждението, разширяване кръга на лицата, които могат да искат възобновяване на производството, ограничаване на субективното начало при сключване на споразумение, законово установени изисквания за съдържанието на резолюцията и др.;

- създаване на ефективни правни гаранции за правото на защита на гражданите в извънсъдебната фаза на производството – обжалваемост на всички актове, които могат да засегнат правата и интересите на нарушителите, осигуряване на възможност за собственици на вещи, които не са нарушители, да могат да обжалват актовете на наказващия орган, с които е извършено разпореждане с вещите или същите са отнети в полза на държавата и други.

Посочените цели ще бъдат постигнати чрез изменение в следните насоки:

1. На първо място, предвижда се да се осъвременят **правомощията на наказващия орган при маловажен случай** на нарушение от физическо лице или неизпълнение на задължение от едноличен търговец или юридическо лице към държавата или община, като се предвижда наказващият

орган да не налага наказание на нарушителя, а да го предупреждава писмено, че при извършване на друго административно нарушение от същия вид, представляващо маловажен случай, в едногодишен срок от влизане в сила на предупреждението, за това друго нарушение ще му бъде наложено административно наказание.

С предлаганите промени предупреждението към нарушителя ще може да бъде отправяно само в писмена форма. Сега съществуващата възможност предупреждението да се отправи устно не дава възможност да се обективира трайно волята на наказващия орган по въпросите на нарушението и критериите за преценка, че случаят е маловажен, нито да се извърши преценка, дали последващото нарушение е повторно по смисъла на чл. 28, буква „а“ от ЗАНН. Регламентират се изчерпателно и реквизитите на предупреждението.

Преодолява се съществуващата до момента неяснота по отношение на това, в кои случаи наказващият орган ще наложи административно наказание на дееца, след като веднъж го е предупредил по реда на чл. 28, буква „а“ от ЗАНН – в случай че извърши същото по вид нарушение или в случай че извърши нарушение на същия нормативен акт. Предлага се второто по ред нарушение, визирано в предупреждението, да е за същото по вид нарушение, тъй като противното би довело до прекомерно стесняване на приложното поле на институт, чрез който с минимум принуда биха могли да се постигнат целите на административното наказване за поправяне и превъзпитание на нарушителя, особено по отношение на лица, които нямат създадени трайни нагласи към неправомерно поведение. Идеята на института е привилегията по чл. 28 да се прилага еднократно през едногодишен период от време, като се даде възможност на нарушителя да се поправи и превъзпита чрез минимум държавна принуда, но при второ неизпълнение на задълженията му, дори и да съставлява маловажен случай, по отношение на същия да бъде приложена цялата строгост на закона.

Предвид липсата на уредба на институт, сходен на този на реабилитацията по НК в общия административен закон, се предлага ограничението за еднократно приложение на института по чл. 28 от ЗАНН да се лимитира във времево отношение до едногодишен срок от влизане на предупреждението в сила. По този начин, за нарушение, извършено след изтичане на едногодишния срок, наказващият орган би могъл отново да приложи института по чл. 28, в случай че прецени, че нарушението, извършено от физическо лице, или неизпълнението на задължение от едноличен търговец или юридическо лице към държавата или община представлява маловажен случай.

Предлага се режимът за пълнолетни и непълнолетни административнонаказателно отговорни извършители на маловажен случай на нарушение да се уеднакви. По сега действащата уредба пълнолетните лица, извършили нарушение, което представлява маловажен случай, се освобождават от административнонаказателна отговорност с предупреждение, докато за маловажни случаи на административни нарушения, извършени от непълнолетни административнонаказателно отговорни лица – навършили 16 години, но ненавършили 18 години, наказващите органи изпращат съставените актове на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните за налагане на мерки от възпитателен характер. Предлага се режимът да се уеднакви за всички правни субекти, извършили маловажен случай на нарушение, независимо от възрастта им, като същите се освобождават от административнонаказателна отговорност с писмено предупреждение от наказващия орган. Една от мерките, предвидени в Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, която може да се наложи от местната комисия, е именно предупреждението към лицето (чл. 13, т. 1). С тази мярка се цели да се постигне поправяне и превъзпитание на нарушителя с минимум принуда. Това е и една от целите на административната санкция – да се предупреди и превъзпита нарушителят към спазване на установения правов ред. Тази цел безспорно се постига и с приложение на института на предупреждението и то отново с минимум принуда. Налице е съвпадение между целите на административното наказване и целите на мерките за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. При това се налага изводът, че целта на мерките по специалния закон би могла да бъде постигната и посредством отправяне на предупреждение към нарушителя от наказващия орган и то в по-ускорени срокове, без да се налага преписката да бъде изпращана на друг орган.

С предлаганите изменения и допълнения се цели да се реши по окончателен начин и въпросът, дали неизпълнението на задълженията на едноличните търговци и юридическите лица към държавата или общината, по смисъла на чл. 83 от ЗАНН, би могло да представлява маловажен случай. Разпоредбата на чл. 415в от Кодекса на труда разреши по категоричен начин този въпрос по отношение на нарушенията на трудовото законодателство, но е уместно същият да намери принципно разрешение в общия административен закон – ЗАНН. Предлаганото изменение е в насока уреждане на изрични правомощия на наказващия орган, в случай че неизпълнението на задълженията на едноличните търговци и юридическите лица към държавата или общината, по смисъла на чл. 83 от ЗАНН,

представлява маловажен случай. Изменението е в съзвучие със съдебната практика[1].

С предупреждението наказващият орган следва да прилага чл. 20, ал. 2 – 4 и чл. 21 от ЗАНН – да отнема в полза на държавата вещите - предмет на нарушението, притежаването на които е забранено; вещите, принадлежащи на нарушителя, които са били предмет на нарушението, когато това е предвидено в съответния закон или указ, освен когато стойността на вещите явно не съответства на характера и тежестта на административното нарушение, освен ако в съответния закон или указ е предвидено друго; придобитите от нарушителя вещи в резултат на нарушението. И това е така, тъй като макар и представляващо маловажен случай, нарушение е извършено (в този смисъл е приетото в Тълкувателно решение № 1 от 12.12.2007 г. на ОСНК на ВКС) и не може да се допусне нарушителят да черпи права от собственото си неправомерно поведение, като задържа и се обогатява от предмета или придобитото от нарушението. Отнемането в полза на държавата на тези вещи не е наказание, а допълнителна санкция, която има за цел да се предотврати облагодетелстването на нарушителя в резултат на нарушението. Тази санкция не се съобразява със степента на обществена опасност на нарушението, а единствено с характера на съответното имущество, което се отнема. Макар досега да няма изрична нормативна уредба на института на отнемането при маловажен случай на административно нарушение „видно от юриспруденцията, съдът постановява отнемане на вещи в полза на държавата и когато деянията се квалифицират като маловажен случай.“[2].

Уредбата на правомощията на наказващия орган при маловажни случаи на административно нарушение и неизпълнение на задълженията на едноличните търговци и юридическите лица към държавата или община в общия административен закон, се предвижда като субсидиарна. В този смисъл ще се запазят съществуващите до момента в специалните административни закони правила за преценка и санкциониране на маловажен случай на нарушение, а тези, уредени в общия административен

---

[1] Вж. например Решение № от 16.05.2016 г. по а. н. д. № 92/2016 г. на административен съд – Габрово, Решение № 601 от 12.07.2018 г. по а. н. д. № 1438/2018 г. на Районен съд – Плевен, Решение № 406 от 9.10.2018 г. на РС - Велико Търново по а. н. д. № 1119/2018 г., Решение № 3726 от 04.06.2018 г. по адм. д. № 2863/2018 г. на Административен съд - София-град и много други.

[2] Вж. Зиновиева, Дарина, Маловажен случай в административното наказване, София, Фенея, 2011, с. 37.

Вж. и Решение № 167539 от 16.07.2019 по ахд № 19547/18г. на СРС, Решение от 29.01.2013 г. по адм. д. № 853/2012 г. на административен съд – Добрич.

закон, ще намерят приложение само в случай на липса на уредба в специален закон.

За пръв път се предвижда предупреждението, отправяно от наказващия орган към нарушителя, да подлежи на обжалване и протест, както и възможност производството, приключило с предупреждение, да подлежи на възобновяване. Предложението е в съзвучие с разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република България, съгласно която гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат, освен изрично посочените със закон. Разрешението е изводимо и от посоченото вече Тълкувателно решение № 1 от 12.12.2007 г. на ОСНК на ВКС, в което се приема, че преценката на наказващия орган за маловажност на случая се прави по законосъобразност и подлежи на съдебен контрол. В решението се сочи, че *„Преценката за „маловажност на случая“ подлежи на съдебен контрол. В неговия обхват се включва и проверката за законосъобразност на преценката по чл. 28 ЗАНН. Когато съдът констатира, че предпоставките на чл. 28 ЗАНН са налице, но наказващият орган не го е приложил, това е основание за отмяна на наказателното постановление поради издаването му в противоречие със закона.*

Разбирането за обхвата на съдебния контрол е в съответствие и с практиката на Европейския съд по правата на човека по приложението на чл. 6, ал. 1 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, според която съдът не може да бъде ограничаван в своята юрисдикция, когато решава правния спор. Съдът не може да бъде обвързан от решението на административен орган и не може да бъде възпрепятстван в правомощията си да проучи в пълнота фактите, релевантни за спора, с който е сезиран. Съдът изследва и решава всички въпроси, както по фактите, така и по правото, от които зависи изходът на делото (виж решенията по делата „И. Д. срещу България“ от 28 април 2005 г., № 43578/1998 г., 2005 г., ЕСПЧ 271, § 45, § 47 - § 49, „Шеврол срещу Франция“ от 13 февруари 2003, № 49636/1999, 2003 г., ЕСПЧ 83, § 76 и § 77, „Ле Комт, Ван Льовен и Де Майер срещу Белгия“ от 23 юни 1981, № 6878/1975 г., № 7238/ 1975 г., 1981 г., ЕСПЧ 3, § 51, „Злинсат, спол, С. Р. О. срещу България“ от 15 юни 2006 г., № 57785/2000 г., 2006 г., ЕСПЧ 627, § 73, „Янакиев срещу България“ от 10 август 2006 г., № 40476/1998 г., 2006 г., ЕСПЧ 725, § 67 и § 68 и др.).“

Преценката на наказващия орган в този смисъл следва да подлежи на съдебен контрол, не само когато наказващият орган е преценил, че деянието не представлява маловажен случай и е санкционирал нарушителя с наказателно постановление, но и когато е преценил, че деянието

представлява маловажен случай и е освободил нарушителя от наказателна отговорност.

Въпреки че с предупреждението по отношение на нарушителя се упражнява минимум административна принуда, на същия следва да се признае правен интерес да обжалва акта на наказващия орган, доколкото с него се установява фактът на извършеното нарушение и авторството на определен правен субект по отношение на същото. Веднъж предупреден, нарушителят не може да се ползва повторно от тази привилегия, ако в едногодишен срок от предупреждаването му извърши същото по вид маловажно нарушение; това, че нарушителят вече е извършвал нарушение, макар и представляващо маловажен случай, за което е бил освободен от отговорност, ще се преценява от наказващия орган като отегчаващо отговорността му обстоятелство при последващо нарушение. Възможно е фактът на установяване на нарушението да има значение за гражданската или административна отговорност на нарушителя в производства, водени по друг процесуален ред (ГПК, АПК). Това обуславя правния интерес на нарушителя да може да упражни съдебен контрол върху предупреждението.

Правен интерес да обжалва предупреждението следва да се признае не само на нарушителя, но и на собственика на вещите, с които е извършено разпореждане от наказващия орган или които са отнети в полза на държавата, ако не е нарушител, доколкото с предлаганата редакция на института вече изрично се предвижда наказващият орган, независимо, че освобождава нарушителя от административнонаказателна отговорност, да може да се разпорежда с веществените доказателства по делото и да отнема вещи в полза на държавата, ако са налице предпоставките за това, визирани в чл. 20, ал. 2-4 и чл. 21 от ЗАНН. Страната ни е осъдена с решение на ЕСПЧ по делото „Микроинтелект“ ООД срещу България, тъй като дружеството-жалбоподател, което е било собственик на конфискуваните вещи, не е имало възможност да вземе участие в производството, поради което е установено нарушение на чл. 1 от Протокол 1 от Конвенцията (право на необезпокоявано ползване на притежания). Това налага създаване на законова възможност за обжалване на актовете на наказващия орган от страна на собственика на веществените доказателства, с които наказващият орган се е разпоредил, или на отнетите в полза на държавата вещи, включително когато лицето не е нарушител. Предложенията са инкорпорирани в проекта с оглед на създаване на правни гаранции срещу неправомерно засягане правата на собственика на вещите.

Целта на предлаганата промяна е, от една страна, да не се допусне да влязат в сила незаконосъобразни актове на администрацията, а от друга – да се гарантират в пълнота правата на лицата, освободени от административнонаказателна отговорност с предупреждение, и на собствениците на вещи, с които е извършено разпореждане или са отнети в полза на държавата, когато не са нарушители, в съответствие с Конституцията на Република България и с Европейската конвенция за правата на човека.

Изрично се предвижда да не могат да бъдат освобождавани от административнонаказателна отговорност с предупреждение лица, извършили нарушения, свързани с безопасността на движението за всички видове транспорт, извършени след употреба на алкохол, наркотични вещества или техни аналози, тъй като обществената опасност на подобни нарушения е твърде висока.

2. На второ място, предлага се уредба на **приспадането на времето**, през което за същото нарушение наказаното лице е било лишено по административен ред или фактически от възможността да упражнява определена професия или дейност, при изпълнение на наказанието временно лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност по чл. 13, буква „в“ от ЗАНН (в чл. 29а).

Едно от предвидените в ЗАНН административни наказания е временното лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност. Това наказание би могло да има съществен поправителен и превъзпитателен ефект. Продължителността на това наказание не може да бъде по-малка от един месец и повече от две години, а за нарушения, свързани с безопасността на движението, извършено след употреба на алкохол, наркотични вещества или техни аналози – до пет години.

Същевременно, в ЗАНН липсва правна възможност за приспадане на лишаването на дееца – фактически или по административен ред, от право да упражнява определена професия или дейност от времето на изтърпяване на наказанието по чл. 13, буква „в“ от ЗАНН, каквато възможност е предвидена в чл. 59, ал. 4 от Наказателния кодекс. С това се създават основания за необосновано продължително ограничаване правата на нарушителя, освен ако наказващият орган не приложи закона по аналогия, въпреки че това е принципно недопустимо в административното наказване. Така например, възможно е по отношение на физическо лице, осъществило нарушение на правилата за движение по пътищата, да се наложи принудителна административна мярка (ПАМ) по чл. 171, ал. 1, буква „б“ от Закона за движение по пътищата (ЗДвП) – „временно отнемане на СУМПС до

решаване на въпроса за отговорността“, която няма санкционен характер. Същевременно, възможно е с наказателното постановление по отношение на санкционираното лице да се наложи и наказание лишаване от право да се управлява МПС, чието изтърпяване започва от датата на влизане в сила на наказателното постановление. По този начин санкционираното лице ще бъде последователно лишено от възможността да управлява МПС по силата на постановената ПАМ – за срок до шест месеца, а след това – и по силата на влязлото в сила наказателно постановление. Именно с оглед да не се допусне фактическо надвишаване срока на наказанието по чл. 13, буква „в“ от ЗАНН, съдилищата приемат, че при окончателното влизане в сила на наказателното постановление следва да се приспадне времето, през което санкционираното лице е било лишено от правото да управлява МПС, включително и по издадената заповед за налагане на ПАМ, за срока на действието ѝ.[3] Приложението на този институт, обаче, не следва да произтича от анализа на съдебната практика, а от изрична разпоредба на закон, в какъвто смисъл е направеното предложение.

Приспадането на времето, през което санкционираното лице е било лишено по административен ред или фактически от правото да упражнява определена професия или дейност, от времето на изтърпяване на наказанието по чл. 13, буква „в“ от ЗАНН, следва да се извършва от наказващия орган с наказателното постановление, в какъвто смисъл е направеното предложение за създаване на нова т. 9 в чл. 57, ал. 1 от ЗАНН. Това няма да затрудни упражняването на санкционната му дейност, доколкото наказващият орган обичайно служебно разполага с информация за издаваните ПАМ по отношение на лицето за същото деяние.

3. Урежда се **териториалната компетентност на наказващите органи при нарушения, извършени в киберпространството.**

Налагащата се електронизация на административните услуги и на дейността на повечето търговскоправни субекти, включително широкото разпространение на онлайн търговията, поставя въпроси пред наказващите органи във връзка с определяне на местоизвършването на административното нарушение, респективно неизпълнението на задълженията на едноличните търговци или юридическите лица, произтичащи от специалните административни закони. Възможните хипотези на извършване на нарушения в киберпространството са две.

---

[3] Вж. решение от 30.10.2012 г. по адм. дело № 2226/2012 г. по описа на Административен съд – Варна, решение от 11.04.2018 г. по адм. дело № 263/2016 г. по описа на Административен съд – Перник и други.

На първо място, възможно е да се касае до нарушения, свързани с изпращане на информация, респективно пропускане да бъде изпратена информация, от задължено лице по електронен път до електронен адрес на съответното ведомство. Такъв е случаят, например, на подаване на уведомление по чл. 15 от ЗЗБУТ през Портала за електронни услуги, раздел „Услуги с използване на електронен подпис“ към Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“. В тези случаи е уместно компетентен да разгледа преписката да е наказващият орган, в чиито район е седалището на органа, пред който е подадена или е следвало да бъде подадена информацията.

Втората категория нарушения са тези, които са свързани с обработка на информация в компютърна мрежа или са извършени в киберпространството, извън посочените по-горе хипотези, например заблуждаваща реклама, заблуждаващи съобщения, злоупотреба с лични данни, онлайн продажба на недоброкачествени, некомплектни стоки и др. подобни. Предлага се в тези случаи компетентен да разгледа преписката да е наказващият орган, в чийто район е постоянният адрес на нарушителя или адресът на управление на едноличния търговец или юридическото лице, при осъществяване на дейността на което е допуснато неизпълнение на задължение към държавата или община. Когато нарушителят няма постоянен адрес в страната или едноличният търговец или юридическото лице нямат адрес на управление в страната, компетентен да разгледа преписката ще е наказващият орган с териториална компетентност – гр. София.

В случай че не може точно да се определи местоизвършването на нарушението, ще запази приложението си сегашната ал. 2 на чл. 48 от ЗАНН – компетентен да разгледа преписката е административнонаказващият орган, в чийто район е постоянният адрес на нарушителя или адресът на управление на едноличния търговец или юридическото лице или органът, в района на който най-напред е било образувано наказателното производство.

4. Допълва се уредбата относно случаите, в които лице с правомощие на актосъставител не следва да съставя акт за установяване на административно нарушение и относно отвода на наказващия орган, с ясни правила относно компетентния орган да състави акт за установяване на административно нарушение и да издаде наказателно постановление и сроковете, и реда, по които е необходимо наказващият орган да се отведе. Предлаганите промени целят да създадат повече превантивни антикорупционни мерки при осъществяване на контролната и санкционна дейност на администрацията.

В административнонаказателното производство съответно приложение намира принципът за вземане на решение по вътрешно убеждение, закрепен в чл. 14, ал. 1 от НПК. Важна процесуална гаранция за съблюдаване на този принцип са правилата за отвод, респективно за самоотвод на компетентните органи, които имат основание да се считат предубедени или заинтересовани от изхода на административнонаказателната преписка. По този начин се обезпечава обективността на компетентните органи и произнасянето по съществото на преписката само и единствено въз основа на закона и доказателствата по преписката. Правилата за отвод на правоохранителните органи са важен инструмент за недопускане на корупционни практики в тяхната дейност.

Основанията за неучастие в разглеждането на административнонаказателна преписка и в издаването на наказателно постановление на актосъставителя и наказващия орган понастоящем са уредени в разпоредбата на чл. 51 от ЗАНН. Това положение предизвиква основателни възражения, тъй като цитираната законова разпоредба е в глава трета от ЗАНН, раздел III, „Административнонаказващи органи". Поради това се предлага основанията, при които лицето с компетентност на актосъставител не следва да състави акт, да се уредят на съответното систематично място – в чл. 37, ал. 3 от ЗАНН, а основанията за отвод на наказващия орган – да останат да се уреждат в чл. 51.

Прецизира се уредбата на кръга лица, които могат да искат отвод на наказващия орган, тъй като употребеното понастоящем понятие „нарушителят" – в чл. 51, ал. 3, е възможно да доведе до стеснително тълкуване в смисъл, че право да искат отвод на длъжностното лице имат само физическите лица – нарушители. С оглед да не се поставят останалите категории административнонаказателноотговорни лица в по-неблагоприятно положение, се предлага изрично да се предвиди, че правен интерес да иска отвод следва да се признае на лицето, срещу което е съставен актът за установяване на административно нарушение, и на едноличния търговец или юридическото лице, срещу които е съставен актът за установяване на административно нарушение.

Съществен пропуск на процесуалния закон – ЗАНН, е липсата на уредба на реда за отвод на наказващия орган и сроковете за това. Основателно в тази връзка се изразяват опасения, дали процедурата по отвеждане на наказващия орган не би могла да доведе до забавяне на производството. С оглед преодоляване на съществуващите законови празноти се предлага изрично да се регламентира, че

административнонаказващият орган се произнася по отвода незабавно след получаване на материалите по преписката, с мотивиран писмен акт.

В закона липсва и уредба на въпроса, кое лице съставя акт за установяване на административно нарушение или се произнася по административнонаказателната преписка, в случай че са налице пречки лице с правомощия на актосъставител да състави акт или основания за отвод на наказващия орган. Предлаганите промени целят да отстранят и тази законова празнота.

5. Изрично се предвиждат индивидуализиращи данни в акта за установяване на административно нарушение и в актовете на наказващия орган (предупреждение, резолюция за прекратяване на наказателното производство, наказателно постановление, споразумение) в случаите, в които лицето, посочено като нарушител в акта за установяване на административно нарушение, е чужденец.

По този начин се преодолява съществуващата законова празнота по отношение на изискуемите реквизити на съответните процесуални документи в случаите, в които производството е образувано срещу чужд гражданин. В тези случаи се предлага в съответния акт да се посочват имената, точният адрес, дата на раждане, а ако има информация за това – и място на раждане на лицето, по паспорт или заместващ го документ за пътуване, с посочване на номер, дата на издаване и издател на документа.

6. Предлага се **осъвременяване и допълване на уредбата на резолюцията за прекратяване на административнонаказателното производство** чрез изчерпателно посочване на основанията за прекратяване на производството, съдържанието на мотивираната резолюция, случаите, в които може да се оспорва, и реда за оспорването й, както и правомощията на наказващия орган при отмяна на резолюцията от съда.

По сега действащия ЗАНН уредбата на института на прекратяване на административнонаказателното производство с мотивирана резолюция е прекомерно лаконична – в чл. 54 от ЗАНН. Уредбата може да се окачестви и като непълна, доколкото в закона липсват правила относно сроковете за издаване на резолюцията, изисквания към съдържанието й, като единствено се сочи, че трябва да бъде мотивирана. Същевременно, както се сочи и в доклада на бившия Център за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност (ЦППКОП) от 2017 г. на тема „Идентифициране на съществуващи корупционни рискове и практики при осъществяване на контролната и санкционната дейност на администрацията. Модел на решение“, „*...именно във възможността административнонаказателното*

производство да бъде прекратено с мотивирана резолюция, която не подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, се открива най-значимият корупционен риск. Фактът, че до момента липсва подробна регламентация на този способ и не е уредена възможност за оспорване на акта, с който се слага край на производството, е изключително сериозно корупционно слабо място в процесуалния закон".

Изложеното обуславя необходимостта от законодателна инициатива в насока регламентация на изчерпателна номенклатура от основания за прекратяване на производството, уредба на реквизитите на резолюцията и възможност да се инициира съдебен контрол върху законосъобразността на този правоохранителен акт, като се признае правен интерес на определен кръг лица да оспорват невлязлата в сила резолюция пред съда по реда, установен за наказателните постановления.

В тази насока, на първо място се предлага разписването на номенклатура от основания, при които наказващият орган следва да упражни правомощието си да прекрати производството. Предлага се, когато е съставен акт за установяване на административно нарушение за две или повече нарушения, наказващият орган да разполага с възможността да прекрати производството и само по отношение на някое от нарушенията, за което са налице съответните прекратителни основания. В тази хипотеза няма пречка производството да продължи за тези нарушения, по отношение на които не е налице прекратително основание.

Предлага се детайлна уредба на реквизитите, които следва да съдържа резолюцията, реда за влизане в сила на резолюцията и възможността за възобновяване на административнонаказателното производство, приключило с резолюция. Така този способ за приключване на административнонаказателното производство ще придобие адекватна и пълна регламентация.

Запазва се положението, уредено и понастоящем в чл. 54, когато наказващият орган прекратява преписката с мотивирана резолюция, да постановява да се върнат иззетите вещи, освен ако притежаването им е забранено, или да се заплати тяхната равностойност в случаите на чл. 46, ал. 4. Вещите, притежаването на които е забранено, не се връщат, а с тях се постъпва по реда, установен в съответните нормативни актове. Това се предвижда, за да не се даде възможност на лицето, срещу което е съставен актът за установяване на административно нарушение, да черпи права от собственото неправомерно поведение, като задържа забранени за притежаване вещи, макар и да не може да бъде санкционирано по причини, въздигнати като основание за прекратяване на производството (например,

недоказаност на нарушението, недоказаност на вината на лицето, срещу което е съставен актът, изтичане на предвидената в закона давност и някои други).

Подробната регламентация на правомощията на наказващия орган по прекратяване на производството представлява допълнителна превантивна антикорупционна мярка срещу евентуално незаконосъобразни действия при осъществяване на контролната и санкционна дейност на администрацията.

Съществен е въпросът на кои лица следва да се връчи мотивираната резолюция. Предлага се това да са лицето, срещу което е съставен актът за установяване на административно нарушение, пострадалият от нарушението, ако е направил искане пред наказващия орган за обезщетяване на причинените му вреди, както и собственикът на вещите, когато с резолюцията е извършено разпореждане с веществени доказателства или са отнети в полза на държавата вещи, когато не е лице, срещу което е съставен актът. Не се предлага препис от резолюцията да се изпраща на прокурора, тъй като същият не е страна в извънсъдебната фаза на административнонаказателното производство.

Изрично се предвижда резолюцията да подлежи на оспорване пред съда. Действително, с резолюцията за прекратяване на производството спрямо нарушителя не се налага санкция. Безусловно, обаче, следва да се признае правен интерес на лицето, посочено в акта за установяване на нарушението като нарушител, да обжалва резолюцията, тъй като съществуват редица хипотези, при които фактът на нарушението да бъде установен по несъмнен начин, но лицето да не подлежи на санкция (например, когато актът за установяване на административното нарушение е съставен след изтичане на сроковете по чл. 34, ал. 1 или 2 или когато не е издадено наказателно постановление, нарушителят не е предупреден по реда на чл. 28 и не е сключено споразумение за приключване на производството в срока по чл. 34, ал. 3). В тези случаи в мотивната част на резолюцията се съдържат констатации относно факта на нарушението, а това е възможно да има не само репутационно значение за лицето, но и значение за гражданската или административна му отговорност, търсена в производства, водени по друг процесуален ред (ГПК, АПК). Така например, възможно е срещу нарушителя да бъде съставен акт за установяване на нарушение на санитарно-хигиенните изисквания, но поради погасяване по давност на отговорността му производството да бъде прекратено, като в мотивната част на резолюцията бъдат изложени мотиви за съставомерността на деянието по съответен административнонаказателен състав. Фактът на установяване на нарушението в мотивната част на резолюцията може да даде основание на

определено лице да потърси отговорност от нарушителя за причинени му вреди по общия исков ред. Това обуславя правния интерес на нарушителя да може да упражни съдебен контрол върху резолюцията.

Правен интерес да обжалва резолюцията следва да се признае и на собственика на вещите, когато с резолюцията е извършено разпореждане с веществени доказателства или са отнети в полза на държавата вещи, с което се отговаря на изискванията на чл. 46 от ЕКПЧ и чл. 1 от Протокол № 1 към Конвенцията[4].

Предвижда се възможност и прокурорът да оспори резолюцията по реда на чл. 59 и сл. от ЗАНН, в случай че бъде уведомен за издаването ѝ по служебен път или от заинтересовано лице и намери същата за незаконосъобразна. Понастоящем резолюцията за прекратяване на административнонаказателното производство не подлежи на оспорване; производството, приключило по реда на чл. 54 от ЗАНН, не подлежи и на възобновяване. Доколкото производството, приключило с мотивирана резолюция, по сегашния ред не подлежи на възобновяване, то прокурорът не разполага нито с възможност да инициира съдебен контрол върху законосъобразността и правилността на този правоохранителен акт, нито да инициира производство по възобновяване, за да може да образува наказателно производство за същото деяние, ако намери, че е престъпление. На практика е възможно с издаването на мотивирана резолюция да се препятства окончателно възможността от лицето да се търси наказателна отговорност за деянието, посочено в резолюцията. Отделно от това, предоставянето на възможност на прокурора да оспори резолюцията ще доведе до създаване на правни гаранции за избягване на възможността за нарушаване на основния принцип в наказателния процес non bis in idem, залегнал и в чл. 4, § 1 от Протокол № 7 към ЕКПЧ, като съществен елемент от правото на справедлив процес по чл. 6, § 1 от ЕКПЧ, тъй като е напълно възможно по отношение на едно и също деяние да бъдат постановени и съответен прокурорски или съдебен акт, и краен правоохранителен акт на наказващия орган.

Регламентацията на възможността за оспорване на резолюцията допринася за завишаване на стандартите по отношение на правото на защита на гражданите в административнонаказателното производство. Създават се ефективни правни гаранции да не се допуска да влязат в сила незаконосъобразни актове на администрацията. Единственото изключение от принципната възможност за оспорване на резолюцията се предвижда за

[4] Вж. делото „Микроинтелект“ ООД срещу България.

случаите, в които административнонаказателното производство се прекратява на основание чл. 33, ал. 2 от ЗАНН, когато наказващият орган констатира признак на извършено престъпление и изпраща материалите на съответния прокурор, тъй като подобна възможност би довела до забавяне на наказателно производство.

7. Регламентира се задължението на **наказващия орган да изложи мотиви** по отношение на вида и размера на наложената административна санкция.

Съгласно разпоредбата на чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗАНН наказателното постановление трябва да съдържа вида и размера на наказанието. В съответствие с тази императивна законова разпоредба наказващите органи посочват в диспозитива на санкционния акт вида и размера на наложената санкция, ако подлежи на количествено измерване. Това, обаче, далеч не е достатъчно, за да се гарантира правото на защита на санкционираното лице срещу издаденото наказателно постановление, както и да се създадат гаранции за ефективен съдебен контрол върху волята на решаващия наказващ орган по отношение на индивидуализацията на санкцията. Необходимо е в обстоятелствената част на постановлението наказващият орган да изложи съображения, защо налага определен вид административно наказание – ако за нарушението са предвидени повече санкции, в алтернативност помежду си, и то – в определен размер – ако наложената санкция подлежи на количествено измерване (каквито са административните наказания глоба и временно лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност и имуществената санкция). В този смисъл наказващият орган дължи мотиви по отношение на отчетените смекчаващи и отегчаващи отговорността на санкционираното лице обстоятелства, които е взел предвид при индивидуализацията на санкцията. Само по този начин за контролиращата съдебна инстанция и страните в производството би могла да стане ясна волята на наказващия орган по отношение степента на обществена опасност на санкционираното лице и необходимата степен на административнонаказателна репресия за извършеното нарушение, респективно би могъл да бъде упражнен ефективен съдебен контрол върху материалната законосъобразност на постановлението и справедливостта на наложената санкция. В тази насока се предлага нова т. 8 в разпоредбата на чл. 57, ал. 1 от ЗАНН, където да се предвиди изрично задължение за наказващия орган в наказателното постановление да изложи мотиви относно вида и размера на наложената санкция.

8. Регламентиране на споразумението в общия административен закон.

Няколко години след въвеждане на споразумението като факултативна диференцирана процедура за приключване на наказателното производство в специалните административни закони (вж. например чл. 229а – 229в от ЗМ (приети със ЗИДЗМ, обн., ДВ, бр. 37 от 2003 г., в сила от 01.07.2003 г.) и чл. 415г от КТ (приети със ЗИДКТ, обн., ДВ, бр. 108 от 2008 г.) се предлага този институт да се уреди в общия административен закон – ЗАНН. Подобно законодателно разрешение би допринесло за постигане на положителни резултати в няколко насоки: да се ускори административнонаказателното производство; да се облекчи и ускори процедурата по събиране на държавните вземания със санкционен произход; да се облекчи процесът на доказване за наказващия орган; да се разтовари съдебната система от твърде големия брой дела от административнонаказателен характер.

Наказващият орган следва да предложи сключването на споразумение само в случай че от събраните по преписката доказателства се извежда единствено възможният и несъмнен извод, че лицето, посочено като нарушител в акта за установяване на административно нарушение, е извършило нарушението, респективно, че признанието на нарушителя се подкрепя от материалите по преписката.

Споразумението се предлага да се сключва между наказващия орган и нарушителя, респективно едноличния търговец или юридическото лице, и да представлява съвпадение между насрещните волеизявления на два правни субекти с идентично съдържание по въпросите има ли извършено деяние, съставлява ли деянието нарушение и правната му квалификация, извършено ли е то от лицето, срещу което е съставен актът за установяване на административно нарушение, и извършено ли е виновно. При липса на съгласие между страните по тези въпроси споразумение няма да може да се постигне и наказващият орган ще следва да се произнесе с наказателно постановление. Съществен елемент на процедурата по приключване на производството със споразумение ще се яви заплащането на определения размер на глобата или имуществената санкция в 14-дневен срок от сключване на споразумението.

Предвижда се наказващият орган да предлага, а нарушителят да може да предложи сключване на споразумение, когато не са налице пречки за сключването му. Наказващият орган ще прави предложение за сключване на споразумение в 14-дневен срок след получаване на преписката от актосъставителя, а нарушителят ще може да направи предложение в 14-дневен срок от връчването на акта. Споразумението между наказващия орган и нарушителя следва да се сключи в срока по чл. 52, ал. 1 от ЗАНН,

доколкото това е инструктивният срок, в който наказващият орган принципно следва да се произнесе по съществото на административното обвинение с краен правоохранителен акт. Идеята е да не се допуска прекомерно забавяне хода на производството, в случаите, в които то приключва със споразумение, или злоупотреба с процесуални права, водеща до отлагане на произнасянето на наказващия орган с краен правоохранителен акт.

Като коректив срещу възможна поява на корупционни практики във връзка със сключването на споразумение се предвиждат ясно дефинирани ограничения в приложното поле на института. Така, споразумение няма да може да се сключи в четири случая: за повторно извършено нарушение; за нарушение, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на акт, с който на нарушителя е наложено административно наказание или е издадено предупреждение за нарушение от същия вид; когато деянието, за което е съставен акт за установяване на административно нарушение, съставлява престъпление; когато признанието на нарушителя не се подкрепя от материалите по преписката. Споразумение ще се допуска и в случай че производството пред наказващия орган е образувано по реда на чл. 36, ал. 2 от ЗАНН.

Предвидени са и гаранции в насока, че институтът на споразумението няма да доведе до прекомерно облекчаване правното положение на нарушителя, респективно непостигане целите на административното наказване: фиксиран размер на глобата и имуществената санкция – в размер на 70 % от минимума или от абсолютния размер, предвиден за извършеното нарушение, а когато в закона не е предвиден минимум – в размер на не повече от 70 % от половината от максимума; забрана със споразумението да се договаря размер на другите видове наказания, различен от предвидения в специалния закон; забрана със споразумението да се договаря режим на отнемане на вещи в полза на държавата, различен от този по чл. 20 – 21 от ЗАНН; процедура по обявяване на споразумението за несключено и издаване на наказателно постановление, в случай на неплащане на глобата или имуществената санкция в 14-дневния срок.

Като процесуална гаранция срещу злоупотреба от наказващия орган с признанието на нарушителя се предвижда, когато споразумение не бъде постигнато, наказващият орган да не може да ползва при издаване на наказателното постановление признанието на лицето, срещу което е съставен актът за установяване на административно нарушение, като доказателство за виновността му. Предвижда се, също така, когато споразумение се сключва само за някое от нарушенията, признанието на лицето, с което е сключено

споразумение, по въпросите, включени в предмета на споразумението, да не може да се използва като доказателство за виновността му за другите нарушения, за които е съставен актът за установяване на административно нарушение.

Предвижда се споразумението да е окончателно и да има последиците на влязло в сила наказателно постановление. Споразумението се предвижда да влиза в сила от датата на подписването му, а ако с него е наложено административно наказание глоба, то да влиза в сила от датата на заплащане на глобата.

Възможно е в хода на административнонаказателното производство пострадалият да направи искане пред наказващия орган за обезщетяване на причинените му вреди. Същевременно пострадалият не е страна по споразумението и неговата воля е правноирелевантна по отношение на способа за приключване на производството. Обезщетяването на вредите от нарушението също не е предмет, нито цел на споразумението. Съвместното разглеждане на гражданския иск в административнонаказателния процес е отклонение от общото правило, че административнонаказателната отговорност се реализира и осъществява по ЗАНН, а гражданската – по ГПК, обусловено от идеята за процесуална икономия (вж. ТРОСНК № 2 от 05.02.2004 г. по н. д. № 2/2003 г., ВКС). Поради това изрично се предвижда, в случай че производството приключва със споразумение, наказващият орган да не се произнася по отправеното искане за обезщетение от пострадалия от нарушението, а да го уведомява за сключеното споразумение и за възможността да предяви иска си по общия ред.

Възможно е със споразумението да се извършва разпореждане с веществени доказателства или да се отнемат в полза на държавата вещи, които не принадлежат на нарушителя. В тези случаи за сключване на споразумението ще е необходимо съгласие на собственика на вещите, дадено в писмена форма. Писменото съгласие на собственика на вещите ще става неразделна част от споразумението. В случай че собственикът не даде съгласие за разпореждане с веществени доказателства или за отнемане на вещи в полза на държавата или не може да бъде открит, наказващият орган се предвижда да се произнася относно разпореждането с веществените доказателства и отнемането на вещите в полза на държавата с наказателно постановление, което да подлежи на обжалване по общия ред.

Безспорно най-важната гаранция за законосъобразното образуване и приключване на административнонаказателното производство

се явява възможността за иницииране на редовен съдебен контрол върху крайния правораздавателен акт. Тук тази възможност обаче следва да бъде изключена и споразумението следва да поражда правните последици на влязло в сила наказателно постановление, тъй като противното всякога ще препятства постигането на която и да било от целите на обсъжданата факултативна диференцирана процедура. Затова, като извънреден способ за проверка законосъобразността на сключеното споразумение се предвижда възобновяването на административнонаказателното производство.

Уредбата на споразумението в общия административен закон се предвижда като субсидиарна. Разпоредбите на чл. 58а от ЗАНН ще се прилагат, в случай че в специален закон не са предвидени други правила за споразумение с нарушителя.

9. Удължаване на срока за депозиране на възражения по акта и за оспорване на актовете на наказващия орган

Удължава се срокът за депозиране на възражение срещу съставения акт за установяване на административно нарушение от три на седем дни, както и този за оспорване на наказателните постановления и другите подлежащи на оспорване актове на наказващия орган - от седем на четиринадесет дни, с оглед да се даде възможност на гражданите да организират ефективно защитата си.

Съгласно разпоредбата на чл. 44, ал. 1 от ЗАНН, освен възраженията при съставяне на акта за установяване на административно нарушение, в тридневен срок от подписването му нарушителят може да направи и писмени възражения по него. Този срок е недостатъчен по продължителност, за да позволи на нарушителя да организира защитата си, да направи относимите възражения и доказателствени искания, респективно да представи доказателства. Същевременно, уместно е при произнасяне по преписката наказващият орган да има възможност да съобрази всички релевантни доказателства и направените от нарушителя искания, бележки и възражения, за да постанови правилен, законосъобразен и обоснован санкционен акт. Предвид това се предлага срокът за възражения по акта да се удължи до седемдневен.

Съгласно разпоредбата на чл. 59, ал. 2 от ЗАНН нарушителят и поискалият обезщетение могат да обжалват постановлението в седемдневен срок от връчването му, а прокурорът може да подаде протест срещу него в двуседмичен срок от издаването му. Този срок за оспорване на наказателното постановление е прекомерно кратък и нерядко затруднява санкционираните лица да упражнят ефективно правото си на защита или

налага сезиране на съдилищата с бланкетни жалби, които впоследствие се допълват. А в предвидения в закона срок за депозиране на протест прокурорът практически не би могъл да се уведоми за издаденото наказателно постановление, при липса на задължение за наказващия орган служебно да го уведомява за издадените наказателни постановления, а още по-малко – да упражни правото си да протестира издадения санкционен акт. В този смисъл се предлага срокът за оспорване на наказателните постановления и другите подлежащи на оспорване актове на наказващия орган да бъде удължен до 14-дневен, какъвто е и срокът за оспорване на административните актове по АПК (вж. чл. 149, ал. 1 от АПК). Нарушителят, поискалият обезщетение и собственикът на вещите, с които е извършено разпореждане или са отнети в полза на държавата, ако не е нарушител, ще могат да обжалват наказателното постановление и другите подлежащи на оспорване актове на наказващия орган в 14-дневен срок от връчването им, а прокурорът ще може да подаде протест срещу него в 14-дневен срок от издаването им.

10. Предвижда се **осъвременяване на уредбата на съдебния контрол** върху законосъобразността на санкционните актове на администрацията чрез изрична уредба на правомощията на районния съд в производството по ЗАНН и регламентация на съкратено съдебно производство.

Възможността да бъде иницииран и упражнен съдебен контрол върху актовете на администрацията е най-сериозната гаранция за законосъобразното упражняване правомощията на органите на изпълнителната власт както по регулиране на специфичните категории обществени отношения, така и по контрол за спазване на отделните административни режими и санкциониране на нарушителите им посредством методите и средствата на административното наказване.

Същевременно, правомощията на съдилищата в производството по съдебно оспорване на издадените наказателни постановления и електронни фишове са уредени пределно лаконично в ЗАНН – в единствената разпоредба на чл. 63. Това положение създава предпоставки за крайно противоречива съдебна практика не само измежду съдилищата в различни съдебни райони, но и между съдебните състави в един и същ съдебен район.

В този контекст се предлага подробна уредба на правомощията на съда в производството по упражняване на съдебен контрол върху законосъобразността на санкционните актове на администрацията. Предприемането на законодателни мерки в тази насока би могло да

допринесе значително за подобряване дейността на администрацията, за повишаване доверието на гражданите в органите на изпълнителната власт и местното самоуправление, натоварени със санкционни правомощия, за уеднаквяване практиката на съдилищата по административнонаказателните дела, а в крайна сметка – и за по-пълно проявление на принципите на разглеждания санкционен отрасъл.

На първо място, предлага се детайлно разписване на правомощията на районния съд в производството по съдебен контрол върху законосъобразността на актовете на наказващия орган, които се предвижда да подлежат на съдебен контрол. Правомощията на съдилищата в административнонаказателното производство не търпят изменение в сравнение със сега съществуващите – уредени в чл. 63, ал. 1 от ЗАНН, но са разписани детайлно с оглед на преодоляване на противоречива съдебна практика.

Предвижда се съдът да може да отмени оспорения акт, когато при издаването му е допуснато неправилно приложение на материалния закон или в административнонаказателното производството е допуснато съществено нарушение на процесуалните правила; да измени акта или да го потвърди, когато не са налице основания за неговото изменение или отмяна.

Предвижда се да се регламентира правомощието на районния съд, когато установи, че административното нарушение представлява маловажен случай, да отменя наказателното постановление и да предупреждава нарушителя, че при извършване на друго административно нарушение от същия вид в едногодишен срок от влизане в сила на съдебния акт, за това друго нарушение ще му бъде наложено административно наказание. В производството по ЗАНН районният съд действа като „втора първа инстанция“ и обсъжданото правомощие не излиза извън рамките на съдебния контрол върху законосъобразност на санкционния акт на администрацията. В този смисъл е и Тълкувателно решение № 1 от 12.12.2007 г. на ОСНК на ВКС, в което се приема, че преценката на административнонаказващия орган за „маловажност“ на случая по чл. 28 от ЗАНН се прави по законосъобразност и подлежи на съдебен контрол. В мотивите на тълкувателния акт изрично се подчертава, че *„При извършване на преценка дали са налице основанията по чл. 28 ЗАНН, наказващият орган е длъжен да приложи правилно закона, като отграничи „маловажните“ случаи на административни нарушения от нарушенията, обхванати от чл. 6 ЗАНН. Когато деянието представлява „маловажен“ случай на административно нарушение, той следва да приложи чл. 28 ЗАНН. Прилагайки тази разпоредба, наказващият орган всъщност освобождава от административнонаказателна отговорност, а това*

освобождаване не може да почива на преценка по целесъобразност. Изразът в закона „може“ не обуславя действие при „оперативна самостоятелност“, а означава възлагане на компетентност. Отнася се за особена компетентност на наказващия орган за произнасяне по специален, предвиден в закона ред, а именно – при наличие на основанията по чл. 28 ЗАНН, да не наложи наказание и да отправи предупреждение, от което произтичат определени законови последици.“ При това следва да се приеме, че след като съдът може да извърши преценка относно законосъобразността на приложението на института по чл. 28 от ЗАНН от наказващия орган, няма пречка сам да го приложи, като освободи нарушителя от наказателна отговорност. С приложението на института от съда правното положение на нарушителя не се утежнява, напротив – санкциониран с наказателно постановление нарушител се освобождава от административнонаказателна отговорност. Аргумент в подкрепа на изрична регламентация на това правомощие на съдилищата се извлича и от измененията на НПК със ЗИД, обн., ДВ, бр. 63 от 2017 г., с което изрично се допусна при решаване на въпросите относно това, съставлява ли деянието престъпление и каква е правната му квалификация, съдът да се произнася и дали извършеното деяние съставлява административно нарушение (вж. чл. 301, ал. 4 от НПК). Ето защо и доколкото в производството по реда на НПК съдът разполага с правомощието да признае подсъдимия за виновен в осъществен състав на административно нарушение, като му наложи съответното административно наказание, няма логика в производството по реда на ЗАНН съдът да не може да освободи виновния от административнонаказателна отговорност с предупреждение.

Изрично се регламентира и правомощието на съда да отменя наказателното постановление и да прекратява административнонаказателното производство, когато това е предвидено в закон, например, при смърт на дееца, заличаването на едноличния търговец или юридическото лице от Търговския регистър, при изтичане на предвидената в чл. 81, ал. 3, вр. чл. 80, ал. 1, т. 5 от НК абсолютна давност (приложима в административнонаказателното производство, както е прието в Тълкувателно постановление № 1 от 27.02.2015 г. на ВКС и ВАС по въпросите за давността). Следва да се отбележи, че в случай че давността е изтекла преди произнасяне на наказващия орган с окончателен правоохранителен акт, е налице допуснато нарушение на материалния закон и това е основание за цялостна отмяна на наказателното постановление с окончателен съдебен акт – решение.

В отговор на постъпили предложения за осъвременяване и допълване на уредбата на съдебния контрол върху законосъобразността на

наказателните постановления и другите санкционни актове на администрацията се предлага в ЗАНН да се въведе институтът на съкратено съдебно производство пред районния съд. Целта е да се облекчи значително съдебната система при разглеждане на административнонаказателните дела, по които не съществува спор по фактите и тяхната правна квалификация.

Понастоящем районният съд е задължен да провери изцяло правилността и законосъобразността на издаденото наказателно постановление, независимо от наведените основания за оспорване в жалбата или протеста, респективно да обективира изводите си в мотивната част на окончателния си съдебен акт. В тази връзка съдът е задължен да събира доказателства за фактите и обстоятелствата, за които лицето е санкционирано, независимо дали същото признава нарушението или не.

За да се облекчи съществено работата на съдилищата и да се ускори произнасянето им по тази категория дела, се предлага въвеждане на съкратена съдебна процедура, в два случая.

На първо място, такова производство ще се провежда, в случай че наказателното постановление се обжалва само в частта за вида или размера на административното наказание или размера на имуществената санкция, или за отнетите в полза на държавата вещи или разпореждането с веществените доказателства, или за размера на присъденото обезщетение, и едновременно с това нарушителят, респективно едноличният търговец или юридическото лице, признава фактите, изложени в обстоятелствената част на наказателното постановление, и изразява съгласие да не се събират доказателства за тези факти. Ускоряването на производството ще се постигне само в случай че посочените две кумулативни предпоставки бъдат констатирани от съда при запознаване с подадената жалба или най-късно преди даване ход на съдебното следствие – въз основа на съдържанието на жалбата, или въз основа на изрично заявление от страна на нарушителя в първото по делото съдебно заседание. В тази насока е и направеното предложение. В тази хипотеза се предвижда съдът с определение да обявява, че при постановяване на решението ще ползва признанието, без да събира доказателства за фактите, изложени в обстоятелствената част на наказателното постановление. Съдът в мотивите на решението ще приема за установени обстоятелствата, изложени в обстоятелствената част на наказателното постановление, като се позовава на направеното признание и на доказателствата, които го подкрепят.

На второ място, при условията на съкратена съдебна процедура ще се обжалват наказателните постановления, с които наложената глоба или

имуществена санкция е платена в 14-дневен срок от връчването в намален размер, в частта относно размера на кумулативното наказание, разпореждането с веществените доказателства, отнемането на вещи в полза на държавата и присъденото обезщетение. В този случай съдът с определение ще обявява, че при постановяване на решението ще приема за установени обстоятелствата, изложени в обстоятелствената част на наказателното постановление. Съдът в мотивите на решението ще приема за установени обстоятелствата, изложени в обстоятелствената част на наказателното постановление, като се позовава на доказателствата, които го подкрепят.

Регламентират се изчерпателно и правомощията на съда при провеждане на съкратена съдебна процедура, във всяка от двете хипотези.

С оглед на отстраняване на съществуващата противоречива практика по въпроса, дали в производството по чл. 59 и сл. от ЗАНН наказващите органи, а също така и юридическите лица и едноличните търговци, могат да се представляват от юрисконсулт, се предлага да се регламентира изрично, че в производството пред районния съд страните, освен прокурора, могат да се представляват от адвокат; съпруг, възходящ или низходящ роднина на нарушителя, на поискалия обезщетение или на собственика на вещите, с които е извършено разпореждане или са отнети в полза на държавата, ако не е нарушител; юрисконсулт или друг служител с юридическо образование в наказващия орган, при учрежденията, предприятията, организациите, юридическите лица и едноличните търговци.

Осъвременяват се и правилата за призоваване на наказващия орган или учреждението или организацията, чийто орган е издал електронния фиш. Предвижда се наказващият орган или учреждението или организацията, чийто орган е издал оспорения акт, да може да се призовава чрез посочения по делото електронен адрес. Електронното съобщение ще се смята за връчено, когато адресатът изпрати потвърждение за получаването му чрез обратно електронно съобщение, активиране на електронна препратка или изтеглянето му от информационната система на компетентната администрация.

Със ЗИДЗАНН, обн., ДВ, бр. 94 от 2019 г., за пръв път в общия административен закон се предвиди отговорност за разноски. Със създаването на нова ал. 3 на чл. 63 се предвиди в съдебните производства по ал. 1 на същия законов текст, страните да имат право на присъждане на разноски по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Предвиди се, ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, съдът да може по

искане на насрещната страна да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част, но не по-малко от минимално определения размер съобразно чл. 36 от Закона за адвокатурата (вж. чл. 63, ал. 2 от ЗАНН). В полза на юридически лица или еднолични търговци се предвиди да се присъжда и възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт, като изрично се указа, че размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ (вж. чл. 63, ал. 3 от ЗАНН).

С проекта се предлага допълване на регламентацията на отговорността за разноски. На първо място, предвижда се да се уреди изрично, че страните имат право на присъждане на разноски по реда на Административнопроцесуалния кодекс и в касационното производство пред административния съд, каквито понастоящем не се присъждат с оглед Тълкувателно решение № 2 от 03.06.2009 г. на Върховния административен съд - ОСС от I и II колегия, но разноски за адвокатско възнаграждение могат да се претендират по реда на ЗОДОВ, в какъвто смисъл е Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017 г. на Върховния административен съд - ОСС от I и II колегия. На второ място, прецизира се вече създаденият регламент за присъждане на разноски в полза на юридически лица или еднолични търговци, както и в полза на учреждението или организацията, чиито орган е издал оспорвания акт, като с оглед недопускане на противоречива съдебна практика изрично се посочва, че тези лица имат право да претендират възнаграждение в размер, определен от съда, ако са били защитавани не само от юрисконсулт, но и от друг служител с юридическо образование.

По този начин се предвижда да се отстранят някои съществени законодателни празноти в уредбата на съдебната фаза на административнонаказателното производство и да се създадат нормативно установени предпоставки за преодоляване на противоречивата съдебна практика по приложението на ЗАНН, както и да се ускори производството по съдебен контрол върху санкционните актове на администрацията.

11. Предлага се осъвременяване на института на **възобновяване на административнонаказателното производство** чрез прецизиране на подлежащите на възобновяване актове, разширяване на кръга лица, които могат да искат възобновяване на производството, допълване и прецизиране на основанията за възобновяване и сроковете за това, както и уредба на правомощията на административния съд в производството по възобновяване.

Наред с предвидения редовен двуинстанционен съдебен контрол върху законосъобразността и правилността на наложените административни санкции, в ЗАНН е предвиден и извънреден способ за контрол, а именно по пътя на възобновяване на административнонаказателните дела. Това е допълнителна и важна гаранция за законосъобразното протичане на производството по административно наказване.

В тази насока, на първо място, се разширява чувствително кръгът от лица с правомощия да искат възобновяване на административнонаказателното производство. До момента с такава възможност разполагаше единствено прокурорът. Сега се дава възможност и на наказващия орган, на лицето, срещу което е издаден съответният акт, и на собственика на вещите, с които е извършено разпореждане или са отнети в полза на държавата, ако не е нарушител, да искат възобновяване на производството. Промяната се предлага с цел да не се допусне да породят правното си действие незаконосъобразни актове на администрацията.

На второ място, разширява се кръгът актове, постановени в административнонаказателното производство, които подлежат на възобновяване, като се предлага освен предвидените до момента – в чл. 70, ал. 1 от ЗАНН, на възобновяване да подлежат още и фишовете по чл. 39, ал. 1 от ЗАНН и електронните фишове, писмените предупреждения към нарушителя, резолюциите за прекратяване на административнонаказателното производство, с които се прекратява административнонаказателното производство на основание чл. 54, ал. 1, т. 1 – 8, и споразуменията за приключване на административнонаказателното производство, отново с цел да не се допусне да породят правното си действие незаконосъобразни актове на администрацията.

Осъвременяват се основанията за възобновяване на производството, като се предлага като основания за възобновяване да се предвидят: когато с влязла в сила присъда или решение се установи, че някое от доказателствата, въз основа на които е издаден актът, е неистинско или с невярно съдържание; когато с влязла в сила присъда или решение се установи, че актосъставител, наказващ орган, съдия, съдебен секретар, прокурор, страна или участник в производството е извършил престъпление във връзка с участието си в административнонаказателното производство; когато се открият нови обстоятелства или нови доказателства от съществено значение за разкриване на обективната истина, които не са били известни при издаване на акта; ако с влязла в сила присъда се установи, че деянието, за което е наложено административното наказание, съставлява престъпление; когато деянието, за което е приключило

административнонаказателното производство, съставлява престъпление; когато с решение на Европейския съд по правата на човека е установено нарушение на Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, което има съществено значение за преписката или делото; когато вследствие допуснато съществено нарушение на процесуалните правила лицето, по отношение на което е издаден актът по чл. 70, ал. 1, наказващият орган или собственикът на вещите, с които е извършено разпореждане или са отнети в полза на държавата, ако не е нарушител, е бил лишен от възможността да участва в административнонаказателното производство или не е бил надлежно представляван, както и когато не е могъл да участва лично или чрез пълномощник по причина на препятствие, което не е могъл да отстрани; когато с влязло в сила решение на съда се отмени административен акт, констатациите в който са взети предвид от наказващия орган при издаване на акта по ал. 1, т. 1 – 4.

Регламентират се и производството по възобновяване на административнонаказателни дела и правомощията на съда, доколкото в настоящата редакция на текста по чл. 73, ал. 2 се препраща към отменената през 1998 г. разпоредба на чл. 68 от ЗАНН.

12. Предлага се **уредба на правните последици при преобразуване на юридическо лице**, което е допуснало неизпълнение на задължение към държавата или община, по смисъла на чл. 83 от ЗАНН, в хода на административнонаказателното производство.

В практиката на наказващите органи масово се налагат имуществени санкции на юридически лица и еднолични търговци за неизпълнение на задължения към държавата или общината при осъществяване на тяхната дейност. Правното основание за това е разпоредбата на чл. 83 от ЗАНН.

Съществено затруднение за администрацията, обаче, представляват случаите на преобразуване на юридическите лица в хода на административнонаказателното производство. Към момента липсва нормативно разрешение на тези случаи. В този контекст се предлага допълване на регламента на ЗАНН по отношение на административнонаказателната отговорност на юридическите лица, като изрично се предвижда при правоприемство на юридическото лице след съставяне на акта за установяване на административно нарушение, административнонаказателното производство да продължава по отношение

на правоприемника. По този начин се очаква да бъде преодоляна законовата празнота.

С цел създаване на ефективни гаранции за упражняване правото на защита на правоприемника изрично се предвижда, когато правоприемството е настъпило след съставяне на акта за установяване на административно нарушение, но преди издаване на наказателното постановление, съставеният акт да се предявява и връчва на правоприемника, а когато правоприемството е настъпило след издаване на наказателното постановление, предупреждението или резолюцията на наказващия орган, съответният акт на наказващия орган да се връчва на правоприемника. Предвижда се сроковете по този закон за правоприемника да текат от датата на връчване на съответния процесуален документ.

13. Предлага се да се **допълни регламентът относно отговорността на юридическите лица при извършени престъпления** по чл. 83а – 83е от ЗАНН.

През 2005 г. в българското законодателство се предвиди отговорност за юридическите лица, които са се обогатили или биха се обогатили от престъпление. Законодателната инициатива беше предприета в изпълнение на задълженията на страната ни за въвеждане на корпоративна отговорност за престъпления съобразно чл. 3 от Втория протокол към Конвенцията на ЕС за защита на финансовите интереси на Европейските общности (от 1997 г.), чл. 2 и 3 от Конвенцията на ОИСР за борба с подкупването на чужди длъжностни лица в международните търговски сделки (от 1997 г.) и чл. 26 от Конвенцията на ООН срещу корупцията (от 2003 г.).

През първите години от въвеждането на института той беше слабо прилаган. Критики към уредбата бяха отправени от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и страните по Конвенция на Организацията на обединените нации срещу корупцията (КООНК). През 2015 г. законодателят извърши реформа на института – със ЗИДЗАНН, обн., ДВ, бр. 81/2015 г., в сила от 21.11.2015 г., и то както по отношение на материалноправните предпоставки за отговорност на юридическите лица и предвидените санкции, така и по отношение на производството по реализация на отговорността им. Реформата на института доведе до увеличаване на броя на делата, образувани за търсене на имуществена отговорност от юридически лица, които са се обогатили или биха се обогатили от престъпление, а практиката на съдилищата, постановявана по тази категория дела, показа слабостите и празнотите в законодателната уредба.

Една от най-съществените слабости в уредбата на института, която не е преодоляна, е липсата на правила относно индивидуализацията на имуществената санкция, предвидена да се налага на юридически лица, които са се обогатили или биха се обогатили от престъпление. Налице е законова празнота, която не може да бъде преодоляна по тълкувателен път, а единствено чрез съответна законодателна инициатива. В този контекст се предлага създаването на нова ал. 5 на чл. 83а, която да очертае, макар и неизчерпателно, обстоятелствата, които да бъдат съобразявани от съда при преценка на размера на имуществената санкция в пределите, предвидени в закона. Уредбата на института на индивидуализацията на отговорността на юридическите лица, които са се обогатили или биха се обогатили при извършено престъпление, ще даде възможност на съдилищата да прилагат ясни критерии при преценка на следващата се на лицата санкция, респективно – на контролиращата инстанция – да упражни реален контрол върху волята на решаващия първостепенен съд по отношение на размера на санкцията.

Друг особено съществен въпрос, поставян и в практиката, е този, погасява ли се по давност отговорността на юридическите лица, които са се обогатили или биха се обогатили при извършено престъпление. На законово равнище отговор на този въпрос не е даден. Крайно противоречива е и съдебната практика по въпроса. В някои съдебни актове се приема, че институтът на давността е неприложим по отношение на юридическите лица, именно поради липсата на законов регламент за това[5], в други – че отговорността на юридическите лица се погасява с изтичането на срокове, равни по продължителност на тези, установени за наказателноотговорните физически лица[6], а в трети – че приложение ще намерят давностните срокове, установени за погасяване на отговорността на юридическите лица за административни нарушения[7]. Именно за да се избегнат подобни

---

[5] Вж. Решение № 198 от 19.07.2017 г. по ВАНД № 228/2017 г. на Апелативен съд – Варна.

[6] Вж. Решение № 10395 от 05.10.2016 г. по адм. дело № 9757/2015 г., I отд. на ВАС, Решение № 8665 от 05.07.2017 г. по адм. дело № 6405/2016 г., VIII отд. на ВАС. А в решение № 2059 от 2014 г. по дело № 535/2014 г. на Административен съд – Бургас се приема, че приложим ще се яви давностния срок по чл. 81, ал. 3 от НК, не и този по чл. 80, ал. 1 от НК.

[7] Така, в свое определение по дело № 641/2014 г., ОС – Сливен приема, че прокурорът следва да направи предложението по чл. 83б ЗАНН в срока по чл. 34, ал. 1 ЗАНН, който тече от датата на откриване на нарушителя – теза, която противостои на приетото в решение № 8665/2017 г. по дело № 6405/2016 г. на ВАС, че „Сроковете по чл. 34, ал. 1 ЗАНН не намират приложение в производството по налагане на настоящата санкция, тъй като то не започва с акт за установяване на административно

противоречиви тълкувания, се предлага въпросът да се уреди изрично на законодателно равнище, като се предвиди срок, след изтичането на който имуществената отговорност на юридическите лица при извършено престъпление се погасява. Уредбата на подобен институт ще допринесе за привнасяне на сигурност в правния мир, доколкото ще ограничи темпорално възможността да се ангажира отговорността на юридическите лица след изминаване на определен период от време от извършване на престъплението. Подобна уредба ще има и силно дисциплиниращ ефект за органите, натоварени с правомощия по иницииране на производство по чл. 83б, ал. 1 от ЗАНН. Положителен ефект ще има и за постигане на навременност на санкциите. Предлага се отговорността на юридическото лице да се погасява с изтичане на срок, равен по продължителност на абсолютния давностен срок (по чл. 81, ал. 3) от Наказателния кодекс, считано от датата на извършване на престъплението, от което се е обогатило или би се обогатило юридическото лице, който е съобразен по продължителност с предвиденото наказание за извършеното престъпление.

По сега действащия регламент като първа инстанция по тази категория дела се произнася окръжният съд по седалището на юридическото лице, а като въззивна инстанция – апелативният съд, в района на който се намира окръжният съд, постановил първоинстанционния съдебен акт. За юридическите лица, които нямат седалище на територията на Република България, но са административнонаказателно отговорни по чл. 83а, ал. 2 от ЗАНН, компетентен да се произнесе като първа инстанция е Софийският градски съд. Проблемът, констатиран в практиката, е, че е напълно възможно да настъпи промяна в седалището на юридическото лице, включително и в резултат на недобросъвестно процесуално поведение, което всякога ще води до прекратяване на съдебното производство и изпращане на делото в друг окръжен съд. По този начин съществено се забавя съдебното производство по делото. Страните биха могли да направят и своеобразен „избор“ на съд, променяйки седалището и адреса на управление на юридическото лице. В тази насока се предлага промяна в териториалната подсъдност на делата, като компетентен да разгледа делото като първа инстанция да бъде съдът по местоизвършване на престъпното деяние, а не съдът по седалището на юридическото лице. Предвиждането на местна подсъдност по местоизвършване на престъпното деяние, освен, че би довело до ограничаване на случаите на злоупотреба с право и „избор“ на съд, би улеснило участието в административнонаказателното производство на

нарушение, а със сезирането на съда с мотивирано предложение на прокурора (чл. 83б, ал. 1 ЗАНН)“, съответно – приема се, че приложение намират сроковете по чл. 80 НК.

прокурора, наблюдаващ досъдебното производство за престъплението. Именно това е прокурорът, който е компетентен да направи предложение до съда за налагане на имуществена санкция на юридическото лице.

За да не доведе предлаганото изменение в териториалната подсъдност на делата до забавяне на вече образуваните производства, в Преходните и заключителните разпоредби на ЗИДЗАНН се предвижда неприключилите дела, образувани въз основа на мотивирано постановление по чл. 83б, чиято подсъдност се променя, да се разглеждат от съдилищата, пред които са образувани.

С измененията в процесуалния закон от 2015 г. за пръв път се предвиди производство по допустимостта на искането на прокурора. Съгласно чл. 83г, ал. 1 от ЗАНН съдът в закрито заседание следва да се произнесе с определение, с което: връща предложението на прокурора, когато не е мотивирано или не отговаря на изискванията на закона, или прекратява делото, когато юридическото лице е заличено от Търговския регистър поради ликвидация или несъстоятелност. В закона, обаче, не е уредена изрично възможността за оспорване на определението на съда, като в тази насока следва да се прилага субсидиарно НПК, по силата на ограничителното препращане, съдържащо се в чл. 83ж от ЗАНН. С оглед на избягване на противоречива съдебна практика по въпроса, подлежи ли на оспорване съдебният акт, постановен в процедурата по чл. 83г, ал. 1 от ЗАНН, се предлага изрична уредба на оспорването на съдебния акт, а именно по реда на глава XXII от НПК.

В теорията се критикува разпоредбата на чл. 83г, ал. 8 от ЗАНН, която предвижда, че по дела, които представляват фактическа или правна сложност, мотивите могат да бъдат изготвени и след произнасянето на решението, но не по-късно от 30 дни, с мотив, че липсва яснота относно момента на произнасяне на решението. Действително, разпоредбата на чл. 83г, ал. 8 от ЗАНН не позволява еднозначен извод по въпроса, дали съдът следва да се произнесе по съществото на постъпилото искане в открито съдебно заседание, с участието на страните, или с решение в срок, за което да уведоми страните. Ограничителното препращане, съдържащо се в чл. 83ж от ЗАНН, също не допринася за изясняване на въпроса. В тази връзка се предлага да се предвиди изрично, че решението, заедно с мотивите, се обявява в съдебно заседание с призоваване на страните или им се съобщава писмено, че е изготвено, като по дела, които представляват фактическа или правна сложност, мотивите могат да бъдат изготвени и след произнасянето на решението, но не по-късно от 30 дни.

14. Предвиждане на нови дефиниции в Допълнителната разпоредба на ЗАНН

В доклада на ЦППКОП от 2017 г. на тема „Идентифициране на съществуващи корупционни рискове и практики при осъществяване на контролната и санкционната дейност на администрацията. Модел на решение" е направена констатацията, че, въпреки че в редица специални закони са предвидени привилегировани състави на нарушения, представляващи маловажен случай, и възможност нарушителят да бъде санкциониран с квитанция или фиш, „... *в ЗАНН липсва легална дефиниция на понятията „явно маловажен случай" и „маловажен случай" на нарушения, т.е. липсва законов критерий за преценка налице ли са обсъжданите хипотези".* Според анализаторите на ЦППКОП *„Това позволява твърде произволна преценка - по целесъобразност - на контролните и наказващите органи, която не подлежи на съдебен контрол....Действително, „известни указания за критериите за преценка на маловажността на случая се съдържат в разпоредбата на чл. 93, т. 9 НК, която намира приложение по силата на ограничителното препращане, уредено в чл. 11 ЗАНН. Съгласно посочената законова разпоредба „маловажен случай" е този, при който извършеното престъпление (тук - нарушение) с оглед на липсата или незначителността на вредните последици или с оглед на други смекчаващи обстоятелства представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на престъпление (нарушение) от съответния вид. По приложението й е създадена изобилна съдебна практика." Правилата на чл. 93, т. 9 НК не винаги са ориентир за администрацията и съда, тъй като често като административни нарушения се третират формални деяния, които разкриват съществени различия от престъпленията.*"

С оглед важността на въпроса се предлага да се въведе легална дефиниция на понятията за „маловажен случай" и „явно маловажен случай" на административни нарушения – в § 1, нови т. 4 и т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗАНН.

Съгласно предложената дефиниция „маловажен случай" е този, при който извършеното нарушение от физическо лице или неизпълнение на задължение от едноличен търговец или юридическо лице към държавата или община, с оглед липсата или незначителността на предвидените в състава вредни последици или с оглед други смекчаващи обстоятелства, представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на нарушение или на неизпълнение на задължение от съответния вид.

По този начин за пръв път се въвеждат критерии за преценка в кои случаи деянието представлява маловажен случай на нарушение от физическо

лице, или на неизпълнение на задължение от страна на едноличен търговец или юридическо лице към държавата или община, по смисъла на чл. 83 от ЗАНН.

Разбира се, в случай че в специален административен закон са предвидени други основания, случаят да се счете за маловажен или явно маловажен[8], приложение ще намерят именно тези дефиниции, а не предлаганите такива по § 1, т. 4 и 5 от Допълнителните разпоредби на ЗАНН, по силата на правилото, че специалният закон дерогира общия.

Предлага се и дефиниция на нарушение от същия вид от физическо лице или неизпълнение на задължение от едноличен търговец или юридическо лице към държавата или община от същия вид, която да обслужи приложението на института на предупреждението. Съгласно предложената дефиниция „нарушение от същия вид от физическо лице или неизпълнение на задължение от едноличен търговец или юридическо лице към държавата или община от същия вид" е това нарушение от физическо лице или неизпълнение на задължение от едноличен търговец или юридическо лице към държавата или община, което осъществява признаците на същия основен състав на административното нарушение, независимо дали осъществява признаците на квалифициран или привилегирован състав.

Предлага се в общия административен закон да бъде създадена дефиниция за повторно нарушение от физическо лице или неизпълнение на задължение от едноличен търговец или юридическо лице към държавата или община, която да намира приложение, в случай че в специален закон не е

---

[8] Вж. например в § 1, т. 24 от Допълнителните разпоредби (ДР) на Закона за статистиката, съгласно който „маловажен случай" е този, при който извършеното нарушение с оглед на липсата или незначителността на вредните последици или с оглед на други смекчаващи обстоятелства представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с другите случаи на нарушение от съответния вид; в § 1, т. 4 от ДР от Закона за регистър Булстат, съгласно който маловажен случай е налице, когато закъснение в изпълнението на задълженията до 15 дни и в § 1, т. 35 от ДР от Кодекса за търговско корабоплаване, според който маловажен случай е налице, когато за кораби, които не попадат в обхвата на международните конвенции: а) издадените от Изпълнителна агенция „Морска администрация" корабни документи не се намират на борда на кораба; б) по време на плаване не се намира на борда на кораба валиден документ за правоспособност на член на екипажа, когато такъв се изисква; в) не е маркирано аварийно-спасителното оборудване на кораба; г) маркировката и надписите по корпуса на кораба са нечетливи или липсват; д) липсва екипажен списък, когато такъв се изисква; е) корабните дневници са водени непълно или некоректно; ж) националното знаме е повредено, износено или липсва; з) извършване на риболовна дейност по фарватера или на места, създаващи препятствие за маневриращите кораби.

уредена такава[9]. Предложението произтича отново от констатациите в доклада на ЦППКОП от 2017 г., в смисъл, че все още има нормативни актове, които предвиждат санкции за повторно нарушение, без да дефинират съдържанието на това понятие. Подобна законова празнота е била констатирана при анализа на разпоредбите на Закона за закрила и развитие на културата, Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни, Закона за защита при бедствия, Закона за здравословни и безопасни условия на труд, Закона за интеграция на хората с увреждания, Закон за лекарствените продукти в хуманната медицина, Закона за опазване на околната среда. Подобен подход, както са посочили и анализаторите от ЦППКОП, създава опасност от неправилно прилагане на закона.

Това положение предпоставя създаването на легална дефиниция за повторност, която да служи като критерии за преценка от страна на лицата с правомощия на актосъставители и наказващи органи, налице ли е повторно нарушение от физическо лице или неизпълнение на задължение от едноличен търговец или юридическо лице към държавата или община, в случай че в специален административен закон не е предвидена различна дефиниция, но са предвидени по-тежки санкции при повторно нарушение. Именно в тази връзка е и направеното предложение, което цели да отстрани констатираната законова празнота.

15. Измененията са насочени и към **преодоляване на противоречивата съдебна практика** при упражняване на съдебен контрол върху санкционните актове на администрацията в различните съдебни райони на страната, а и между различни съдебни състави в едни и същи съдилища – явление, което съществено затруднява и демотивира заетите в системата на административнонаказващите органи, лишава административнонаказващата дейност от необходимата предвидимост, допринася за създаване на чувство за ненаказуемост у редица правни субекти и намалява доверието на гражданите в администрацията и нейния авторитет.

---

[9] Така например, съгласно § 1, т. 17 от ДР на Закона за акцизите и данъчните складове, „повторно“ е нарушението, извършено в срок една година от влизането в сила на наказателното постановление, с което лицето е било наказано за същото по вид нарушение. А съгласно Закона за лова и опазване на дивеча, по-тежка санкция се налага когато нарушението е извършено повторно в двугодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление (чл. 83и, ал. 2, чл. 83л, ал. 2 от ЗЛОД) или когато нарушението е извършено след като е имал влязло в сила наказателно постановление за друго такова нарушение в срок от една година от влизането му в сила (чл. 83о, ал. 2 от ЗЛОД).

В тази насока се предвижда да се осъвремени и допълни уредбата на правомощията на районния съд в производството по съдебен контрол върху актовете на наказващите органи, както и тази на производството по възобновяване на административнонаказателното производство, в насока разширяване на кръга лица с правомощия да сезират съда с искане за възобновяване и допълване на основанията за това.

Предвижда се, също така, при противоречива или неправилна практика по приложението на ЗАНН да се произнасят съвместно съответните колегии на Върховния касационен съд и Върховния административен съд, с оглед на спецификите на административното наказване. Предлага се да се разшири съществено и кръгът лица с правомощие да инициират тълкувателна практика на върховните съдебни инстанции, като с такова вече да разполагат и Министерският съвет, както и всички министри и колективни органи на власт, създадени със закон, когато имат правомощия по прилагане на съответния закон, чрез включването им сред лицата, посочени в чл. 125 от ЗСВ.

В обобщение, промените ще доведат до осъвременяване и усъвършенстване на уредбата на някои традиционно съществуващи институти в областта на административното наказване, до създаването на нови, модерни институти, които да допринесат за ускоряване и облекчаване на производството по реализиране на административнонаказателната отговорност и събиране на вземанията със санкционен произход и с това – до засилване на превенцията и противодействието на нарушенията.

С преходните и заключителните разпоредби на закона се предвижда неприключилите производства пред наказващите органи, чиято компетентност се променя, да се разглеждат от наказващите органи, пред които са образувани. Предвижда се неприключилите производства пред съд, чиято подсъдност се променя, да се довършват от съда, пред който са образувани. Неприключилите производства, образувани въз основа на мотивирано постановление по чл. 83б, чиято подсъдност се променя, ще се разглеждат от съдилищата, пред които са образувани. Останалите разпоредби на изменителния закон ще се прилагат от влизането им в сила и за процесуалните действия, които предстоят по незавършени административнонаказателни производства.

Предвид реформата на редица институти на административното наказване, което налага гражданите и представляващите юридическите лица да се запознаят с новите положения в закона, а администрацията да се подготви за работа съобразно новите правила, се предлага законът да влезе в сила в едногодишен срок след обнародването му в „Държавен вестник".

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Заместник министър-председател по правосъдната реформа и министър на външните работи	**Нормативен акт:** Проект на Закона за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания
За включване в законодателната/ оперативната програма на Министерския съвет за периода:	**Дата:** 15.08.2019 г.
Контакт за въпроси: Петя Тянкова, началник на политическия кабинет на заместник министър-председателя по правосъдната реформа и министър на външните работи	**Телефон:** 02/940 2717

1. Дефиниране на проблема:

1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.

Несъответствие на административнонаказателните производства, уредени в Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН), със съвременните условия и с динамиката на обществените отношения, възникващи по повод контролната и санкционна дейност на администрацията/(държавата).

Контролната и санкционна дейност на администрацията представлява един от най-динамичните отрасли на държавното управление като в нейния обхват попадат различни по вид и съдържание обществени отношения, за които държавата е създавала определена правна рамка или режим на правно регулиране. Непрекъснато изменящите се обществени отношения, натрупаната през годините практика по приложението на ЗАНН и необходимостта от съвременен и адекватен контролен механизъм създават предпоставки и поставят определени изисквания за приспособяване на съществуващите правила на административнонаказателните производства към текущата действителност, тъй като липсата на такова съответствие води до занижаване на качеството и ефективността на контролната и санкционната дейност на администрацията, създава правна несигурност и предпоставки за възникване на корупционни рискове. Основна причина за констатираното несъответствие на административнонаказателните производства, уредени в ЗАНН, със съвременните условия и с динамиката на обществените отношения, възникващи по повод контролната и санкционна дейност на администрацията/(държавата), е наличието на несъвършенства в уредбата по ЗАНН, изразяващи се в:

-наличие на нормативни дефицити в рамките на възможността за защита на гражданите в съдебната фаза на производството (необжалваемост на всички актове, които могат да засегнат правата и интересите на лицата)

-наличие на неясноти по отношение на дефиницията на понятията за маловажен случай и явно маловажен случай на нарушение, понятията за повторно извършено нарушение и повторно нарушение от същия вид

-наличие на неясноти относно преклузивни и давностни срокове за съставяне на акт за административно нарушение

- липсата на уредба на териториалната компетентност на наказващите органи при нарушения, извършени в киберпространството

- липса на възможност за сключване на споразумение и други „стимули" за нарушителя, които да доведат до бързото изпълнение на наказанието и ефект от наказването

- неактуалност на уредба на съдебния контрол върху законосъобразността на санкционните актове на администрацията

-неясноти по отношение на правомощията на районния съд в производството по ЗАНН

- липса на възможност за съкратено съдебно производство

- кратките срокове за представяне на възражения по акта и за обжалване на наказателните постановления

- някои от посочените по-горе несъвършенства могат да доведат до възникване на корупционни рискове. Наличието на корупционен риск изисква да бъдат предвидени достатъчно мерки за противодействие на корупцията, които да са насочени към ограничаване на субективизма на актосъставителите и наказващите органи, възможността за по-ефективен контрол върху дейността им, намаляване възможността за злоупотреба с власт в следствие на осъществяваната контролна и санкционна дейност, нарушение или неизпълнение на служебни задължения с цел пряко или косвено извличане на неследваща се материална или нематериална облага за себе си или други лица.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Законът за административните нарушение и наказания е обнародван в „Държавен вестник" на 28 ноември 1969 г. и в рамките на неговото прилагане той е бил обект на различни видове изменения, които са отразявали различни стопански и социални тенденции и промени. Извършването на нормативни промени в административнонаказателното производство следва да отстрани натрупаните през

годините дефицити в уредбата (необходимо е например: дефиниране на конкретни понятия - маловажен и явно маловажен случай, определяне на гаранциите за правата на страните в производството, отстраняване на празнотите по отношение на давностните и преклузивните срокове, териториалната компетентност за административни нарушения извършени в киберпространството, конкретизиране на правомощията на районните съдилища като компетентни съдебни инстанции) и да гарантира осъвременяване на правната уредба, включително и традиционните за административнонаказателния процес правни институти. Необходимо е и въвеждането на антикорупционни мерки, които да противодействат и да имат превантивен характер спрямо възможността от злоупотреби в рамките на контролната и санкционна дейност на администрацията. За да се решат по адекватен начин възникналите проблеми, мерките следва да бъдат въведени на законово ниво, което да създаде приложимите от администрацията разпоредби и да даде гаранции за една по-прозрачна система с по-малко административна тежест за гражданите и бизнеса.

Предвид спецификата на констатираните проблеми, както и за по-голяма яснота, несъвършенствата в уредбата и възможните мерки за преодоляването им са разгледани и съпоставени с актуалното състояние по-подробно в раздел 4 от настоящата оценка при представяне на вариантите за действие.

Проблемите могат да бъдат решени само чрез предприемане на съответни нормативни промени.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършени в последните години комплексни последващи оценки на нормативния акт, както и анализи за изпълнение на политиката. През 2017 г. от бившия ЦППКОП е изготвен анализ „Идентифициране на съществуващи корупционни рискове и практики при осъществяване на контролната и санкционна дейност на администрацията. Модел на решение."

2. Цели:

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Основните цели на планираните промени, предложени с проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания, могат да се дефинират по следния начин:

Обща цел: Постигане на съответствие на административнонаказателните производства, уредени в Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН), със съвременните условия и с динамиката на обществените отношения, възникващи по повод контролната и санкционна дейност на администрацията/държавата, чрез:

- Осъвременяване на уредбата на някои традиционно съществуващи институти в областта на административните нарушения и наказания – маловажен случай, давността, резолюцията за прекратяване, възобновяването на производството;

- Ускоряване на събирането на публичните държавни вземания, произтичащи от влезли в сила санкционни актове на администрацията, чрез отстъпки за санкционираните лица, в случай, че заплатят доброволно наложените им санкции в срока на обжалване;
- Повече превантивни антикорупционни мерки при осъществяване на контролната и санкционна дейност на администрацията – допълване на правилата за отвод, само писмена форма на предупреждението, разширяване кръга на лицата, които могат да искат възобновяване, ограничаване на субективното начало при сключване на споразумения, законово установени изисквания за съдържанието на резолюцията и др.;
- Създаване на ефективни правни гаранции за правото на защита на гражданите в извънсъдебната фаза на производството – обжалваемост на всички актове, които могат да засегнат правата и интересите на нарушителите, собственици на вещи, които не са на нарушители, да могат също да обжалват актовете на наказващия орган при отнемане на вещите им в полза на държавата, удължаване на сроковете за представяне на писмени възражения по акта от 3 на 7 дни и за обжалване на наказателните постановления - от 7 на 14 дни и др.

Специфичните цели на предлаганите промени са:

- дефиниране на маловажен и явно маловажен случай на нарушение;

- осъвременяване на правомощията на наказващия орган при маловажен случай на нарушение или неизпълнение на задължение от едноличен търговец или юридическо лице към държавата или община, като се предвижда за маловажен случай на административно нарушение наказващият орган да не налага наказание на нарушителя, като го предупреждава писмено, че при извършване на друго административно нарушение на същия нормативен акт, представляващо маловажен случай, в едногодишен срок от влизане в сила на предупреждението, за него ще му бъде наложено административно наказание;

- дефиниране на повторно извършено нарушение и на нарушение от същия вид;

- уредба на приспадането на фактическото лишаване на дееца от право да упражнява определена професия или дейност от времето на изтърпяване на наказанието по чл. 13, б. „в“ от ЗАНН, наложено за същото нарушение;

- ясно дефиниране на преклузивните и давностните срокове за съставяне на акт за установяване на административно нарушение и осъвременяване на уредбата на погасяването на административнонаказателната отговорност на физическо лице, едноличен търговец или юридическо лице, чрез предвиждане на обикновена и абсолютна давност;

- подробна уредба на призоваването на нарушителя в извънсъдебната фаза на производството и уредба на възможността за неприсъствено съставяне, респ. предявяване и връчване на акта за установяване на административно нарушение и наказателното постановление;

- уредба на териториалната компетентност на наказващите органи при нарушения, извършени в киберпространството;

- допълване на уредбата относно реда за отвод на актосъставителя и наказващия орган: с ясни правила относно сроковете, в които е необходимо съответният орган да направи самоотвод или да се произнесе по искането за отвод; акта, с който следва да се произнесе и органа, който следва да се произнесе по преписката в случаите на отвод;

- осъвременяване на съдържанието на някои от реквизитите на акта за установяване на административно нарушение в контекста на правилата за защита на личните данни;

- допълване и осъвременяване на правомощието на наказващия орган по спиране и възобновяване на административнонаказателното производство, чрез уредба на изчерпателна номенклатура на основанията за спиране и възобновяване на производството и актовете, с които се произнася;

- изрична уредба на правомощията на наказващия орган по отстраняване на допуснати от актосъставителя отстраними съществени процесуални нарушения, в производството по чл. 52, ал. 1 от ЗАНН, чрез еднократно връщане на преписката на актосъставителя със задължителни указания по приложението на закона;

- изчерпателно посочване на хипотезите, при които наказващият орган може да издаде наказателно постановление при нередовност на съставения акт за установяване на административно нарушение, а именно: когато прилага закон за същото, еднакво или по-леко наказуемо нарушение, без съществено изменение на обстоятелствата на нарушението; при допуснато нарушение при съставяне на акта за установяване на административното нарушение, което не е съществено; при допусната очевидна фактическа грешка при съставянето на акта;

- осъвременяване и допълване на уредбата на резолюцията за прекратяване на административнонаказателното производство, чрез изчерпателно посочване на основанията за прекратяване на административнонаказателното производство, съдържанието на мотивираната резолюция и реда за оспорването ѝ, както и правомощията на наказващия орган при отмяна на резолюцията от съда;

- регламентация на задължението на наказващия орган да изложи мотиви по отношение на вида и размера на наложената административна санкция, времето, което се приспада от размера на наложеното административно наказание по чл. 13, б. „в“ от ЗАНН и разпореждането с веществените доказателства;

- регламентация на споразумението в общия административен закон;

- удължаване на срока за оспорване на издадените наказателни постановления;

- осъвременяване на уредбата на съдебния контрол върху законосъобразността на санкционните актове на администрацията, чрез изрична уредба на правомощията на

районния съд в производството по ЗАНН и регламентация на съкратеното съдебно производство;

- осъвременяване на института на възобновяване на административнонаказателното производство, чрез прецизиране на подлежащите на възобновяване актове, разширяване на кръга лица, които могат да искат възобновяване на производството, допълване и прецизиране на основанията за възобновяване и сроковете за това, както и подробна уредба на правомощията на административния съд в производството по възобновяване;

- предвиждане на облекчения за нарушителя в случай на плащане на наложеното административно наказание глоба или имуществена санкция в срока за обжалване на наказателното постановление;

- уредба на правните последици при преобразуване на юридическото лице, в хода на административнонаказателното производство при допуснато неизпълнение на задължение към държавата по смисъла на чл. 83 от ЗАНН;

- допълване на регламента относно отговорността на юридическите лица при извършени престъпления.

- предвиждане при противоречива или неправилна практика по приложението на ЗАНН да се произнасят съвместно колегиите на Върховния касационен съд и Върховния административен съд, с оглед спецификите на административното наказване;

- разширяване на кръга лица с правомощие да инициират тълкувателна практика на върховните съдебни инстанции, чрез включване на Министерския съвет, всички министри и колективни органи на власт, създадени със закон, когато са отговорни за прилагане на съответен закон сред лицата, посочени в чл. 125 от ЗСВ.

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

- Централни, териториални и органи на местни самоуправление и местна власт, които извършват контролна и санкционна дейност и налагат административни наказания (Министерства, държавни агенции, държавни комисии, изпълнителни агенции, административни структури, създадени със закон, Административни структури, създадени с постановление на МС, областни администрации - 28 бр., общински администрации - 265 бр., други)
- ВСС, ВАС, ВКС, компетентни съдилища по ЗАНН (Районни съдилища – 113 бр., Административни съдилища – 28 бр.)
- гражданите и техните организации
- бизнес

(Предвид динамиката на разглежданите обществени отношения, за групата на гражданите и техните организации и за групата на бизнеса не се посочва конкретен брой на заинтересованите страни.).

4. Варианти на действие:

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта "без действие".

NB: Изложената в този раздел информация допълва и информацията в раздел 1, раздел 5, раздел 6, раздел 8.1. и раздел 10 от настоящата оценка.

Вариант за действие 0 – „Без действие“

В случай, че проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания не бъде приет и не бъдат предприети никакви други мерки, ще остане действащ настоящият правен режим на административнонаказателното производство, което означава, че ще се запази възможността за занижаване на качеството на контролната и санкционната дейност на администрацията, както и ще са налице предпоставки за възникване на корупционни рискове. Няма да съществува възможността за по-бързо протичане на административнонаказателното производство. Ще продължи да съществува невъзможността за обжалваемост на актове, които засягат права и законни интереси на граждани и бизнеса. Няма да съществува правна възможност за сключване на споразумения и за изплащане на глобата или имуществената санкция в редуциран размер в срока за обжалване. Няма да бъдат предвидени допълнителни механизми, които да намалят корупционния риск при осъществяване на контролната и санкционна дейност на администрацията. Няма да съществува правната възможност за съкратено производство по съдебен контрол върху наказателните постановления и няма да бъдат осъвременени необходимите дефиниции с цел административнонаказателното производство и неговата правна рамка да съответстват на динамиката на обществените отношения. Запазването на актуалното състояние ще създаде допълнителни предпоставки за задълбочаване на проблемите, свързани с ефективността на производствата по ЗАНН за всички групи заинтересовани страни и няма да е налице възможност за преодоляване на констатираните проблеми (в раздел 1 от настоящата оценка) и постигане на поставените цели (раздел 2 от настоящата оценка).

Вариант за действие 1 – „Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания“

С приемането на нормативни промени ще се гарантира осъвременяването на правната уредба по отношение на понятията за маловажен случай, давност, резолюция за прекратяване и възобновяване на производството, както и ще се създадат нови възможности за приключване на производството в кратки срокове. Ще се регламентират хипотезите, при които наказващият орган може да издаде наказателно постановление при нередовност на съставения акт за установяване на административно нарушение. Ще се осъвремени и съдебният контрол върху законосъобразността на санкционните актове на администрацията, както и ще се създаде възможност при противоречива или неправилна практика по ЗАНН да се произнасят съвместно колегии на Върховния касационен съд и Върховния административен съд с оглед на спецификите на административното наказване. Завишават се и стандартите по

отношение на правото на защита на гражданите в административнонаказателното производство като за пръв се предвижда обжалваемост на актове, които до момента не подлежаха на обжалване. Чрез института на споразумението ще се облекчи производството. Положителен фискален ефект ще има и въвеждането на възможността за заплащане на наложената с влязло в сила наказателно постановление глоба или имуществена санкция в срока за обжалване с редуциран размер. Новосъздаденият институт на съкратеното производство по съдебен контрол върху наказателните постановления от съда безспорно ще допринесе за ускоряване на административнонаказателното производство.
Целта на предложените промени съответства на формулираните в раздел 2 от настоящата оценка цели.
За реализиране на промените не са необходими допълнителни финансови средства, нито допълнително ресурсно или кадрово обезпечаване.

Предвид спецификата и основната цел на предложените промени (осъвременяване и отстраняване на определени несъвършенства в уредбата), техния комплексен характер и необходимостта от съпоставянето им с актуалната ситуация и приложимостта на Вариант 1 за решаване на констатираните проблеми, подходът за изготвяне на конкретните предложения за промени в ЗАНН е разгледан подробно, като евентуалните нормативни промени са съпоставени с актуалното състояние на уредбата и в контекста на очакваните положителни въздействия от тях за заинтересованите страни. Подходът за изготвяне на предложенията за нормативни промени в ЗАНН включва:

На първо място, съществено се завишават стандартите по отношение на правото на защита на гражданите в административнонаказателното производство. В тази насока за пръв път се предвижда обжалваемост на редица актове на наказващия орган, които до момента не подлежаха на обжалване – предупреждението по чл. 28 от ЗАНН и резолюцията за прекратяване на административнонаказателното производство. По този начин се създават ефективни правни гаранции да не се допуска да влязат в сила незаконосъобразни актове на администрацията. За пръв път се създава възможност актовете на наказващия орган, с които се отнемат вещи в полза на държавата, да бъдат обжалвани от лицата, които са собственици на отнетите вещи, в случай, че не са нарушители, с което се отговаря на изискванията на чл. 46 от ЕКПЧ и чл. 1 от Протокол № 1 към Конвенцията. Удължава се срокът за оспорване на наказателните постановления и другите подлежащи на оспорване актове на наказващия орган от седем на четиринадесет дни, с оглед да се даде възможност на гражданите да организират ефективно защитата си. Разширява се чувствително кръгът от лица с правомощия да искат възобновяване на административнонаказателното производство. До момента с такава възможност разполагаше единствено прокурорът. Сега се дава възможност и на наказващия орган, на лицето, срещу което е издаден съответния акт и на лицето, чиито вещи са отнети, да искат възобновяване на производството. **Промяната се предлага с цел да не се допусне да породят правното си действие незаконосъобразни актове**

на администрацията. Ревизира се съдържанието на някои от реквизитите на акта за установяване на административно нарушение, с цел да се избегне възможност за злоупотреба с лични данни. **Създават се реални правни гаранции за надлежно призоваване на нарушителя и другите правни субекти за участие в производството, при съответните механизми за ограничаване на случаите на злоупотреба с право. Регламентира се изрично приспадането на фактическото лишаване на дееца от право** да упражнява определена професия или дейност от времето на изтърпяване на наказанието по чл. 13, б. „в“ от ЗАНН, наложено за същото нарушение, за да не се достига до положение, в което наказаното лице да изтърпява двукратно наложената му санкция.

На второ място, **създават се предпоставки за съществено ускоряване на административнонаказателното производство, а с това – и ускоряване на процеса по събиране на публични държавни вземания със санкционен произход.** За постигане на тази цел ще допринесе възможността административнонаказателното производство, независимо за какво нарушение е образувано, да приключва със споразумение между наказващия орган и нарушителя, съществен елемент от което се явява заплащането на определения размер на глобата или имуществената санкция в 14-дневен срок от сключване на споразумението. Предвидени са и гаранции в насока, че институтът на споразумението няма да доведе до прекомерно облекчаване правното положение на нарушителя, респ. непостигане целите на административното наказване: фиксиран размер на глобата и имуществената санкция – в размер на 70 % от минимума, предвиден за извършеното нарушение, а когато в закона не е предвиден минимум – с договаряне, но не повече от 70 % от половината от максимума; забрана със споразумението да се договаря размер на другите видове наказания, различен от предвидения в специалния закон; забрана със споразумението да се договаря режим на отнемане на вещи в полза на държавата, различен от този по чл. 20 – 21 от ЗАНН; процедура по обявяване на споразумението за несключено и издаване на наказателно постановление, в случай на неплащане на глобата или имуществената санкция в 14-дневния срок.

Положителен фискален ефект се очаква да има въвеждането на възможността за заплащане на наложената с влязло в сила наказателно постановление глоба или имуществена санкция в срока за обжалване в редуциран размер. Както е посочено в доклада на Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност (ЦППКОП) от 2017 г. на тема „Идентифициране на съществуващи корупционни рискове и практики при осъществяване на контролната и санкционната дейност на администрацията. Модел на решение“, някои закони предвиждат облекчения при реализирането на административнонаказателната отговорност, като специално внимание заслужава да се обърне на възможността за заплащане на финансовата санкция в намален размер – вариант, допустим единствено при своевременното ѝ заплащане. Пример за това е чл. 189, ал. 9 от Закона за движение по пътищата (ЗДвП), съгласно който „при плащане на глобата, наложена с електронен фиш, в 14-дневния срок по ал. 8, се дължи 70 на сто от нейния размер. Глобата, наложена с електронен фиш, който е бил обжалван и потвърден от съда, се дължи в

пълен размер". Според доклада, в края на 2007 г. резултатите от въведените изменения в ЗДвП сочат увеличение на събираемостта на глобите, наложени от органите на пътната полиция, до 86 %. В доклада се акцентира върху положителния ефект от прилагането на подобни облекчения, а именно насърчаването на своевременното заплащане на наложените глоби или имуществени санкции и увеличаване на събираемостта им, като се констатира, че описаният механизъм на облекчения не е достатъчно използван. **В този контекст се предлага в общия административен закон – ЗАНН, да се предвиди поощрение за нарушителите, санкционирани с наказателно постановление, в насока, че при плащане на глобата в срока за обжалване на постановлението, същите ще дължат 80 % от наложената санкция.** Подобен институт е уреден и в други държави – членки на ЕС. Така например, както се сочи и в доклада на ЦППКОП, в Испания наложената глоба за нарушение на пътните правила може да бъде намалена с 50%, ако бъде заплатена от нарушителя на място, или в рамките на 20 дни. А в Словения служителите на реда могат на място да наложат глоба за нарушение на пътните правила, която може да бъде намалена с 50%, ако бъде заплатена в рамките на 8 дни. Институтът се предлага като субсидиарен, в случай, че в специален закон не се предвижда по-голяма привилегия за нарушителите. **Очаква се прилагането на този институт да доведе до увеличаване събираемостта на имуществените наказания, които са и най-често налаганите такива от каталога на административните наказания по чл. 13 от ЗАНН.** Предлага се институтът да намери приложение и по отношение на едноличните търговци и юридическите лица, на които, в предвидените в съответния закон, указ, постановление на Министерския съвет или наредба на общинския съвет случаи, се налага имуществена санкция за неизпълнение на задълженията им към държавата или общината при осъществяване на тяхната дейност (чл. 83 от ЗАНН). И тук целта на законодателното предложение е в няколко насоки: **първо – повишаване събираемостта на имуществената санкция, чрез предвиждане на привилегия за санкционираното лице при доброволно и своевременно изпълнение на наложената санкция; второ – постигане на навременност на санкцията и трето – облекчаване на съдилищата от голям брой дела, при които се цели ревизия само и единствено на размера на наложената санкция.** Следва изрично да се посочи, че преценката, дали да заплати доброволно глобата, респ. имуществената санкция в срока за обжалване, е предоставена изцяло на нарушителя, респ. санкционирания едноличен търговец или юридическо лице. В случай, че лицето избере да се възползва от предоставената му от закона привилегия, то няма да може да обжалва издаденото наказателно постановление в частта относно наложената глоба или имуществена санкция, с което санкционният акт в тази му част ще стане окончателен и едновременно с това ще бъде изпълнен. **С това фискалният ефект на санкцията ще бъде постигнат в максимална степен и при пестене на значителен финансов и човешки ресурс по събиране на публичното вземане, произтичащо от влязлото в сила наказателно постановление.** Разбира се, нарушителят не е лишен от възможността, дори когато е заплатил глобата или имуществената санкция, да обжалва постановлението в частта относно наложено и друго по вид административно наказание, наред с глобата, или отнетите вещи в полза

на държавата, с което в максимална степен е гарантирано и правото му на защита срещу незаконосъобразни актове на администрацията.

За ускоряване на административнонаказателното производство безспорно ще допринесе и новосъздаденият институт за съкратено производство по съдебен контрол върху наказателните постановления от съда. Предвижда се районният съд да може да проведе съкратено съдебно производство, когато наказателното постановление е обжалвано само в частта за вида или размера на административното наказание, размера на имуществената санкция, отнетите в полза на държавата вещи, разпореждането с веществените доказателства, или размера на присъденото обезщетение, от една страна, а от друга - когато нарушителят, едноличният търговец или юридическото лице признава фактите, изложени в обстоятелствената част на наказателното постановление и изразява съгласие да не се събират доказателства за тези факти. В тези случаи съдът, при постановяване на решението си, ще ползва признанието, без да събира доказателства за фактите, изложени в обстоятелствената част на наказателното постановление, като в мотивите на решението си ще приема за установени обстоятелствата, изложени в обстоятелствената част на наказателното постановление, като се позовава на направеното признание и на доказателствата, които го подкрепят.

На трето място, създават се необходимите правни гаранции за отстраняване на допуснати процесуални нарушения, довели до ограничаване на процесуалните права на нарушителя, за намаляване на броя на отменените наказателни постановления от съдилищата, а с това и за повишаване на авторитета на административнонаказващите органи, постигане целите на генералната превенция и спестяване на разноски за държавата от заплащане на обезщетения за незаконосъобразни актове на администрацията по реда на ЗОДОВ. В тази насока ще допринесе създаденият механизъм за отстраняване на допуснати от актосъставителя съществени процесуални нарушения или нарушения на материалния закон от наказващия орган при получаване на материалите по преписката, както и създаването на разгърната и изчерпателна номенклатура от основания, при които наказващият орган е длъжен да прекрати производството, за да не се достигне до издаване на незаконосъобразни наказателни постановления. Очаква се за постигане на тази цел да допринесат и новосъздадените легални дефиниции за маловажен и явно маловажен случай на административно нарушение.

На четвърто място, измененията са насочени към преодоляване на противоречивата съдебна практика при упражняване на съдебен контрол върху санкционните актове на администрацията в различните съдебни райони на страната, а и между различни съдебни състави в едни и същи съдилища – явление, което съществено затруднява и демотивира заетите в системата на административнонаказващите органи, лишава административно наказващата дейност от необходимата предвидимост, допринася за създаване на чувство за ненаказуемост у редица правни субекти и намалява доверието на гражданите в администрацията и нейния авторитет. В тази насока се предвижда да се осъвремени и допълни уредбата на правомощията на районния съд в производството по съдебен

контрол върху актовете на наказващите органи, както и тази на производството по възобновяване на административнонаказателното производство, в насока разширяване на кръга лица с правомощия да сезират съда с искане за възобновяване и допълване на основанията за това. Предвижда се, също така, при противоречива или неправилна практика по приложението на ЗАНН да се произнасят съвместно колегиите на Върховния касационен съд и Върховния административен съд, с оглед спецификите на административното наказване. Предлага се да се разшири съществено и кръгът лица с правомощие да инициират тълкувателна практика на върховните съдебни инстанции, като с такова вече да разполагат органи, отговарящи за изпълнението на съответния нормативен акт.

Промените са насочени и към синхронизиране на закона с достиженията на тълкувателната практика на върховните съдебни инстанции и доктрината в областта на административното наказване, с цел да не се допуска превратно тълкуване на закона. Пример в тази насока са предлаганите изменения в материята за погасяване на административнонаказателната отговорност на субектите, която се привежда в съответствие с Тълкувателно постановление № 1 от 27.02.2015 г. на ВКС и ВАС по въпросите за давността.

На пето място, очаква се промените да доведат и до разтоварване на съдебната система от голям брой дела. По-конкретно търсеният ефект ще се постигне, като се предвидят широки възможности за сключване на споразумение между наказващия орган и нарушителя срещу известно бонифициране на последния; чрез предвидената възможност за всички нарушители да заплатят наложената им глоба или имуществена санкция в срока за обжалване в редуциран размер, при което по отношение на тази санкция наказателното постановление няма да подлежи на обжалване и чрез ограничаване броя на делата, завеждани по реда на ЗОДОВ.

На шесто място, една от целите на промените е да се създадат повече превантивни антикорупционни мерки при осъществяване на контролната и санкционна дейност на администрацията. За постигане на тази цел ще допринесат създаването на ясни правила относно отводите на актосъставителите и наказващите органи и лицата, които следва да се произнесат по преписката в случай на отвод; лимитирането на правомощията на наказващия орган по връщане на акта на актосъставителя за отстраняване на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила; ограничаването на субективната преценка на наказващите органи при бонифициране на нарушителя в случай на сключване на споразумение за приключване на административнонаказателното производство; ограничаване на правото на субективна преценка на наказващия орган относно това, кога е налице маловажен случай на нарушение; лимитиране на основанията за прекратяване на производството с мотивирана резолюция; допълване и осъвременяване на правомощието на наказващия орган по спиране и възобновяване на административнонаказателното производство; предвиждането на задължение за наказващия орган при упражняване на своите правомощия в производството да се произнася с мотивирани постановления; предвиждането на задължение за наказващия орган да изложи мотиви по отношение на вида и размера на наложената административна санкция, времето, което се приспада от

размера на наложеното административно наказание по чл. 13, б. „в“ от ЗАНН и разпореждането с веществените доказателства; дефиниране на някои понятия, които до момента нямат легална дефиниция в общия административен закон.

На седмо място, предлага се съществено развитие на уредбата на административнонаказателната отговорност на юридическите лица, както за допуснато неизпълнение на задължение към държавата или общината, по смисъла на чл. 83 от ЗАНН, така и при извършено престъпление. Предлага се да се отстранят някои съществени слабости на уредбата, препятстващи ефективното й приложение. Така например, в закона липсва уредба на последиците от преобразуването на юридическото лице, срещу което е образувано административнонаказателно производство, преди приключването му с окончателен правоохранителен акт. Напълно възможно е юридическо лице, срещу което е започнало производство за нарушение, особено такова, за което се предвиждат сериозни по размер имуществени санкции, да бъде преобразувано чрез сливане, вливане, разделяне, в срокове, по-кратки от необходимите за приключване на административнонаказателното производство. Нерядко това се използва като инструмент за избягване на отговорността и съхраняване на активите от действия на компетентните органи. Регламентацията на отговорността на юридическите лица за престъпление се допълва с правила относно индивидуализацията на следващата се имуществена санкция, погасяването на отговорността и някои други.

Разширяването на кръга лица с правомощие да инициират тълкувателна практика на върховните съдебни инстанции, чрез включване на Министерския съвет, всички министри и колективни органи на власт, създадени със закон сред лицата, посочени в чл. 125 от ЗСВ, изискват съответната промяна и в чл. 125 от ЗСВ. Кръгът от заинтересовани лица от тази промяна в ЗСВ съответства на идентифицираните заинтересовани страни в раздел 3 от настоящата оценка и очакваните ефекти от тази промяна съответстват на очакваните ефекти от предложените промени в ЗАНН.

Предвид сериозната реформа на редица институти на административнонаказалния процес, което налага администрацията да се подготви и да създаде необходимата организация за работа съобразно новите правила, се предлага законът да влезе в сила в едногодишен срок след обнародването му в „Държавен вестник“.

Въз основа на анализа на приложимостта на представените варианти за решаване на проблемите, единственият приложим вариант е Вариант 1 за действие – „Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания“.

5. Негативни въздействия:

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на

действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

Вариант за действие 0 – „Без действие“
При избора на този вариант за действие и запазване на настоящия правен режим на административнонаказателното производство няма да съществува възможността за неговото по-бързо протичане. Ще продължи да съществува невъзможността за необжалваемостта на актове, които засягат права и законни интереси на граждани и бизнеса. Няма да съществува правна възможност за сключване на споразумения и за изплащане на глобата или имуществената санкция в редуциран размер в срока за обжалване. Няма да бъдат предвидени допълнителни механизми, които да намалят корупционния риск при осъществяване на контролната и санкционна дейност на администрацията. Няма да съществува правната възможност за съкратено производство по съдебен контрол върху наказателните постановления и няма да бъдат осъвременени необходимите дефиниции с цел административнонаказателното производство и неговата правна рамка да съответстват на динамиката на обществените отношения.
За административнонаказващите органи основните негативни ефекти са свързани със задълбочаващите се неясноти и съществуването на нормативни предпоставки за различното тълкуване и прилагане на закона, съществуването на предпоставки за корупционния риск, неефективност на извършвания контрол, ниска събираемост и неефективност на наложените глоби и имуществени санкции в следствие на забавено изпълнение на административното наказание.
За съдебната власт: основните негативни ефекти са свързани с неясноти и нормативни предпоставки за различното тълкуване и прилагане на закона, противоречива съдебна практика, натовареност и повече разходи за персонал.
За гражданите и бизнеса: недостатъчни гаранции за защита на правата и законните им интереси, невъзможност за оспорване на всички актове, които могат да засегнат техни права и законни интереси, корупционен риск, липса на стабилна среда за правене на бизнес, необоснована административна тежест поради липсата на възможност за сключване на споразумение или редуциране на глобата/имуществената санкция при „признаване на нарушението“ и доброволното и бързо плащане.

Вариант за действие 1 – „Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания“

При Вариант 1 няма негативни въздействия от приемане на нормативните изменения в Закона за административните нарушения и наказания

6. Положителни въздействия:
Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

Вариант за действие 0 – „Без действие“

При този вариант не са идентифицирани положителни въздействия.

Вариант за действие 1 – „Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания“:

Предвид комплексния характер на предложените промени, очакваните положителни въздействия за заинтересованите страни са представени общо за всички заинтересовани страни на база очакваните ефекти от прилагането на описания в раздел 4 от настоящата оценка подход за изготвяне на предложенията за нормативни промени. Основните очаквани положителни въздействия от приемането на Закона за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания ще се гарантира осъвременяването на правната уредба по отношение на понятията за маловажен случай, давност, резолюция за прекратяване и възобновяване на производството, както и ще се създадат нови възможности за приключване на производството в кратки срокове. Изчерпателно ще се регламентират хипотезите, при които наказващият орган може да издаде наказателно постановление при нередовност на съставения акт за установяване на административно нарушение. Ще се осъвремени и съдебният контрол върху законосъобразността на санкционните актове на администрацията, както и ще се създаде възможност при противоречива или неправилна практика по ЗАНН да се произнасят съвместно колегии на Върховния касационен съд и Върховния административен съд с оглед на спецификите на административното наказване. Ще се завишат и стандартите по отношение на правото на защита на гражданите в административнонаказателното производство като за пръв се предвижда обжалваемост на актове, които до момента не подлежаха на обжалване. Чрез института на споразумението ще се облекчи производството. Положителен фискален ефект ще има и въвеждането на възможността за заплащане на наложената с влязло в сила наказателно постановление глоба или имуществена санкция в срока за обжалване с редуциран размер. Новосъздаденият институт на съкратеното производство по съдебен контрол върху наказателните постановления от съда безспорно ще допринесе за ускоряване на административнонаказателното производство. В резултат на извършените промени се очаква в максимална степен осъвременяване на уредбата и привеждането ѝ в съответствие със съвременните тенденции като гаранция за ефективност на административнонаказателните производства, уредени в ЗАНН.

7. Потенциални рискове:
Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Няма идентифицирани потенциални рискове при реализиране на Вариант за действие 1 – „Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания“.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:
☐ Ще се повиши
☐ **Ще се намали**
Предложените промени имат комплексен характер и целят повишаване на качеството и ефективността на административнонаказателните процедури, уредени в ЗАНН. Като

гаранция за качество и ефективност при изготвяне на предложенията са предприети и съответните мерки за минимизиране на възможностите за въвеждане на необоснована или допълнителна административна тежест, като чрез оптимизиране на процедурите се очаква и намаляване на разходите за участниците в административнонаказателния процес.

☐ Няма ефект

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не се създават нови регулаторни режими. Не се засягат се съществуващи режими и услуги.

9. Създават ли се нови регистри?

Когато отговорът е "да", посочете колко и кои са те.

Не се създават нови регистри.

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

☐ Актът засяга пряко МСП

★Актът не засяга МСП

Доколкото МСП попадат в кръга от заинтересовани страни от промените, като част от бизнеса, всички разгледани ефекти по отношение на тази група заинтересовани страни, са относими и за МСП.

☐ Няма ефект

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

☐ Да

☐ **Не**

12. Обществени консултации:

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. *Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.*

В периода юни 2018 г. – август 2018 г. беше проведена първата предварителна консултация по промените в Закона за административните нарушения и наказания със заинтересовани ведомства – министерства, независими органи на изпълнителната власт, областни управители, Националното сдружение на общините в Република България, съд, прокуратура и други. В рамките на предварителните консултации бяха поставени на обсъждане въпроси за осъвременяване и допълване на някои институти на административното наказване. Получени бяха над 80 становища.

След обобщаване на постъпилите становища и нови предложения, със заповед на заместник министър – председателя по правосъдната реформа и министър на външните работи, беше сформирана работна група със задача да изготви проект на закон за изменение и допълнение на ЗАНН. Членове на работната група са представители на централните органи на изпълнителната власт, представители на съдилищата, прокуратурата и адвокатурата, научни работници, неправителствени организации.

В периода юни 2019 г. – октомври 2019 г., след изготвяне на проекта на Закона за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания, беше проведен втори кръг - предварителни обществени консултации по предложените промени чрез публикуване на Портала за обществени консултации и изпращане на предложенията на работодателски организации, чуждестранни търговски камари, юридически факултети. В хода на консултациите постъпиха предложения от Комисията за финансов надзор, Висшия адвокатски съвет, Националното сдружение на общините в Република България, магистрати, адвокати, граждани и търговски дружества. Направените препоръки са обсъдени от работна група, като голяма част от тях са възприети.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

☐ Да

☐ **Не**

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Петя Тянкова, началник на политическия кабинет на заместник министър - председателя по правосъдната реформа и министър на външните работи.

Дата: 06.12.2019 г.

Подпис:

Становище на администрацията на Министерския съвет

Съгласуването се извършва на основание чл. 21, ал. 5 от Закона за нормативните актове

Проект на акт:	Вид оценка:	Частична
Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания	Становище по ред:	Единствено съгласуване
	Дата:	10.12.2019
	В отговор на №:	№ 02.39-38/06.12.2019 г.
	Институция:	Заместник министър – председател по правосъдната реформа и министър на външните работи

Диспозитив:	Съгласува без препоръки	
Основание:	Чл. 30б, ал. 3, т. 1	от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация

* Съгласно чл. 17 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, изводите и относимата информация от извършената частична предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

** При съгласуването по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация се съпоставят кръгът от въпроси, проблеми и решения, разгледани в оценката на въздействието и кръгът от въпроси, засегнати от обхвата на нормативната намеса в проекта на акт.

*** На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с оценката на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА"

/КРАСИМИР БОЖАНОВ/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх.№ 03-00-03/20/

(моля цитирайте при отговор)

ДО
Г-ЖА ПЕТЯ ТЯНКОВА
НАЧАЛНИК НА ПОЛИТИЧЕСКИЯ КАБИНЕТ НА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ПО ПРАВОСЪДНАТА РЕФОРМА И МИНИСТЪР НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

На Ваш № 0239-3/08.01.2020 г.

Относно: Справка за съответствието на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ТЯНКОВА,

Приложено изпращам Справка за съответствие на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с практиката на Европейския съд по правата на човекаq съгласно чл. 28, ал. 3 от ЗНА.

Приложение: съгласно текста.

10.2.2020 г.

X

Проф. Николай Проданов
Заменстник-министър на правосъдието
Signed by: Nikolay Stanev Prodanov

1040 София, ул. "Славянска" №1
тел.: 02/ 92 37 555, факс: 02/ 987 00 98
www.justice.government.bg

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. № 03-00-03/20/
/моля цитирайте при отговор/

СПРАВКА

ОТНОСНО:

Съответствието на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа („Конвенцията“) и с практиката на Европейския съд по правата на човека („ЕСПЧ“), съгласно чл. 28, ал. 3 от ЗНА

В отговор на писмо с изх. № 05.08-7/25.04.2019 г. на Началника на политическия кабинет на заместник министър-председателя по икономическата и демографската политика относно проект на Закон изменение и допълнение на Закона за безопасно използване на ядрената енергия и на основание чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове, дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ изразява следното становище:

1. Съгласно решението на ЕСПЧ по делото *Микроинтелект с. България*[1] дружеството-жалбоподател, което е било собственик на конфискуваните вещи, не е имало възможност да вземе участие в производството, поради което е установено нарушение на чл. 1 от Протокол 1 от Конвенцията (право на необезпокоявано ползване на притежания). С оглед на това решение е необходимо, освен предвидената възможност за участие в административно-наказателното производство, да се създаде и такава третите лица – собственици на вещите, да могат да искат връщането им в хода му. С оглед гореизложеното считаме, че следва да бъде въведено изменение в чл. 41, като се добавят три алинеи, като предложената редакция следва логиката на процедурата, заложена в чл. 111 от НПК:
"(2) На всеки етап от производството собствениците на вещите по ал. 1 могат да поискат връщането им, ако необходимостта от задържането им е отпаднала.
(3) Актосъставителят, съответно наказващият орган се произнасят по искането в тридневен срок от получаването му. Отказът подлежи на обжалване пред съответния районен съд, който се произнася с определение, което е окончателно.

[1] жалба № 34129/03, решение от 04/03/2014

(4) Когато искането е направено в съдебната фаза на производството, компетентният съд се произнася по него с определение, което е окончателно."

2. Във връзка с предвидената възможност за сключване на споразумение в чл. 58а посочваме, че може да възникне проблем по чл. 1 от Протокол 1 към Конвенцията (виж *Ünsped paket servisi san. ve tic. a.ş. срещу България*, жалба № *3503/08, решение от 13.10.2015 г.,* §46) с оглед на факта, че то ще включва и определяне на вещите, които се отнемат в полза на държавата, както и разпореждане с веществените доказателства, които обаче може да са собственост на трети лица. В настоящата редакция тези трети лица не участват в споразумението, следователно не могат да бъдат обвързани от него. От друга страна техните права не са защитени по никакъв начин, тъй като те нямат възможност нито да участват в производството, нито да обжалват сключването на споразумение. Следва, в случаите, когато вещите принадлежат на трети лица, да бъде предвидена законодателна уредба, според която произнасянето за тези вещи да се извършва с отделен акт, подлежащ на обжалване.

3. По отношение на алинея 4 и 5 от новия чл. 43 г отбелязваме, че този начин на връчване може да доведе до проблем по чл. 6 от Конвенцията, който урежда личното участие в процеса. Съгласно практиката по Конвенцията административно-наказателните производства са приравнени на наказателни, следователно за тях важат същите изисквания. Неучастието на страната в производството може да бъде оправдано, само ако това се дължи на нейната недобросъвестност (доказана) или ако има възможност за възобновяване на делото и гледането му по същество още веднъж. В тази връзка посочваме практиката на ЕСПЧ по делата *Colozza v. Italy, 12 February 1985, § 29, Sejdovic v. Italy [GC]*, жалба № *56581/00, §§ 81-88, Demebukov v. Bulgaria*, жалба № 68020/01, § 57, *Medenica v. Switzerland*, жалба № 20491/92,§ 59, както и *Вучев срещу България,* жалба № 34798/11[2], по което българското правителство сключи приятелско споразумение. Посочваме, че проектът на ЗИД на ЗАНН не предвижда възобновяване на производството при неучастие на страна по уважителни причини. Предлагаме да бъде изработено законодателно предложение в тази насока.

В допълнение обръщаме внимание и на следните технически несъответствия в предложения ЗИД на ЗАНН:

4. Разпоредбата на чл. 34а, ал. 7 гласи, че независимо от спирането или прекъсването на давността, административнонаказателната отговорност се погасява, ако са изтекли четири години и шест месеца от извършване на нарушението. С оглед на факта, че в ал. 2 се предвиждат диференцирани давностни срокове за различните видове административни нарушения (съответно 3, 2 и 1 година), предвиждането на еднаква абсолютна давност във всички тези случаи изглежда непропорционално и в противоречие с правната логика, следвана от българския законодател и залегнала в чл. 81, ал. 3 от НК. Считаме, че в настоящия случай законодателят следва да възприеме същия диференциран подход, както в горепосочената разпоредба от НК.

Formatted: Line spacing: single, No bullets or numbering, No widow/orphan control

5. Сумата по чл. 45 следва да бъде актуализирана, тъй като сегашният предвиден

Formatted: Line spacing: single, No bullets or numbering, No widow/orphan control

[2] Жалбоподателят е освободен от наказателна отговорност и му е наложено административно наказание по наказателно дело от частен характер, като процесът е воден in absentia, след което ВКС отказва да възобнови делото.

размер от 2 лева практически прави разпоредбата неприложима.

6. В новия текст на чл. 52 ал. 5 последното изречение се повтаря два пъти.

Formatted: Line spacing: single, No bullets or numbering, No widow/orphan control

10.2.2020 г.

X

Проф. Николай Проданов
Заместник-министър на правосъдието
Signed by: Nikolay Stanev Prodanov

СПРАВКА

за отразяване на постъпили предложения на Портала за обществени консултации по проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания

№	Организация/ потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	приети/ неприети	Мотиви
1.	Vae Victis	**Обжалване на предупреждение** Протоколите за предупреждение не подлежат на съдебен контрол. Актовете, които не създават права и задължения, не могат да се обжалват пред съд. Такава е и съдебната практика. Тези актове са с предупредителен, превантивен характер. Те не са конститувни актове, нямат сила на пресъдено нещо. Те имат алеаторен, евентуален характер за едно бъдещо и несигурно събитие, което може и да не настъпи.	*Не се приема.*	Предвижда се предупреждението, отправяно от наказващия орган към нарушителя, да подлежи на обжалване и протест, както и възможност производството, приключило с предупреждение, да подлежи на възобновяване. Предложението е в съзвучие с разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република България, съгласно която гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат, освен изрично посочените със закон, и с чл. 6 от Европейската конвенция за правата на човека. Разрешението е изводимо и от Тълкувателно решение № 1 от 12.12.2007 г. на ОСНК на ВКС, в което се приема, че преценката на наказващия орган за маловажност на случая се прави по законосъобразност и подлежи на съдебен контрол. В решението се сочи, че „Преценката за "маловажност на случая" подлежи на съдебен контрол. В неговия обхват се включва и проверката за законосъобразност на преценката по чл. 28 ЗАНН. Когато съдът констатира, че предпоставките на чл. 28 ЗАНН са налице, но наказващият орган не го е приложил, това е основание за отмяна на наказателното постановление поради издаването му в противоречие със закона. Разбирането за обхвата на съдебния контрол е в съответствие и с практиката на Европейския съд по правата на човека по приложението на чл. 6, ал. 1 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, според която съдът не може да бъде ограничаван в своята юрисдикция, когато решава правния спор. Съдът не може да бъде обвързан от решението на административен орган и не може да бъде възпрепятстван в правомощията си да проучи в пълнота фактите, релевантни за спора, с който е сезиран. Съдът изследва и решава всички въпроси, както по фактите, така и по правото, от които зависи изходът на делото (виж

				решенията по делата "И. Д. срещу България" от 28 април 2005 г., № 43578/1998 г., 2005 г., ЕСПЧ 271, § 45, § 47 - § 49, "Шеврол срещу Франция" от 13 февруари 2003, № 49636/1999, 2003 г., ЕСПЧ 83, § 76 и § 77, "Ле Комт, Ван Льовен и Де Майер срещу Белгия" от 23 юни 1981, № 6878/1975 г., № 7238/1975 г., 1981 г., ЕСПЧ 3, § 51, "Злинсат, спол, С. Р. О. срещу България" от 15 юни 2006 г., № 57785/2000 г., 2006 г., ЕСПЧ 627, § 73, "Янакиев срещу България" от 10 август 2006 г., № 40476/1998 г., 2006 г., ЕСПЧ 725, § 67 и § 68 и др.).“ Преценката на наказващия орган в този смисъл следва да подлежи на съдебен контрол, не само когато наказващият орган е преценил, че деянието не представлява маловажен случай и е санкционирал нарушителя с наказателно постановление, но и когато е преценил, че деянието представлява маловажен случай и е освободил нарушителя от наказателна отговорност. Въпреки, че с предупреждението по отношение на нарушителя се упражнява минимум административна принуда, на същия следва да се признае правен интерес да обжалва акта на наказващия орган, доколкото с него се установява факта на извършеното нарушение и авторството на определен правен субект по отношение на същото. Веднъж предупреден, нарушителят не може да се ползва повторно от тази привилегия, ако в едногодишен срок от предупреждаването му извърши същото по вид маловажно нарушение; това, че нарушителят вече е извършвал нарушение, макар и представляващо маловажен случай, за което е бил освободен от отговорност, ще се преценява от наказващия орган като отегчаващо отговорността му обстоятелство при последващо нарушение. Възможно е фактът на установяване на нарушението да има значение за гражданската или административна отговорност на нарушителя в производства, водени по друг процесуален ред (ГПК, АПК). Това обуславя правния интерес на нарушителя да може да упражни съдебен контрол върху предупреждението. Правен интерес да обжалва предупреждението следва да се признае не само на нарушителя, но и на собственика на вещите, с които е извършено разпореждане от наказващия орган или са отнети в полза на държавата, който не е нарушител, доколкото с предлаганата редакция на института вече се допуска наказващият орган, независимо, че освобождава нарушителя от административнонаказателна отговорност, да може да се разпорежда с веществените доказателства по делото и да отнема вещи в полза на държавата, ако са налице предпоставките за това, визирани в чл. 20, ал. 2 - 4 и чл. 21 от ЗАНН.

				Целта на предлаганата промяна е, от една страна, да не се допусне да влязат в сила незаконосъобразни актове на администрацията, а от друга – да се гарантират в пълнота правата на лицата, освободени от административнонаказателна отговорност с предупреждение и на собствениците на вещи, с които е извършено разпореждане от наказващия орган или са отнети в полза на държавата, когато не са нарушители.
2.	**nenchosp**	1. Противоконституционни разпоредби - огромни рестрикции и репресии. Разпоредбите за съставяне на АУАН в отсъствие на нарушителя чрез фиктивно „уведомяване“ са драконовски мерки, които са непропорционални на заложената цел в закона и имат за цел да увеличат незаконосъобразно доходите на държавната хазна. Според Конституцията, чл. 35, всеки има право свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели. Това право може да се ограничава само със закон, за защита на националната сигурност, народното здраве и правата и свободите на други граждани. Настоящите разпоредби превръщат хората в крепостни селяни на своето постоянно местожителство, тъй като в противен случай рискуват да бъдат ударени с огромни глоби по най-различните видове нарушения, за които се ползва реда по АУАН без да разберат.	*Приема се по принцип.*	Предложението за създаване на нови чл. 43а – 43г не се поддържа.
		2. Новите давностни срокове са изключително високи! По-високи са от тези във всички страни на ЕС за подобни нарушения. Това е по същество стимулира администрацията да е мудна, а гражданина може да чака получаване на Акт и НП с години, за да може да го обжалва.	*Приема се по принцип.*	Предложението за създаване на нов чл. 34а не се поддържа.
		3. Отхвърляне на промените. Предвид многобройните нередности и правната несъвместимост на законопроекта с българския и европейския правов ред предлагам той да бъде изтеглен!	*Не се приема*	Не се сочат конкретни несъответствия. Една от целите на проекта е да се отстранят несъответствията с европейския правов ред.
3.	**Калин Гавраков –**	1. Наказанието „обществено порицание“ да отпадне. Не виждам никакъв смисъл от неговото съществуване. Дори не мога да се сетя за един	*Приема се по принцип.*	Системата на санкциите по действащия ЗАНН не е предмет на изготвения проект на ЗИДЗАНН. Тези въпроси следва да бъдат обсъждани при кодифициране на уредбата и след цялостен анализ на

	„Нетфоком“ ЕООД	материален закон, който предвижда подобно наказание.		действащите нормативни актове, за да е сигурно, че няма нормативни актове, които предвиждат това наказание. Отделно от това, към подобна законодателна инициатива следва да се пристъпи след концептуално разрешаване на въпроса със санкциите за непълнолетни нарушителя, доколкото понастоящем общественото порицание е единственото административно наказание, с което се заменя предвиденото в масовия случай на нарушение административно наказание „глоба".
		2. С разпоредбата на чл. 28, ал. 4 само ще се претоварят районните и административни съдилища. Предлагам, в случай на хипотезата на чл. 28, ал. 1 за повторност (в едногодишният срок) при издаване на наказателно постановление, да може жалбоподателят (наказаната страна) да оспори и по същество предупреждението съставено по чл. 28, ал. 2 и връщано по ал. 3. Ако идеята е, да има възможност за оспорване, за да не се превръща едногодишният срок за повторност в необжалваем … има известна логика, но все пак не се говори в текста на чл. 28, ал. 1 за налагане на по-висок размер или по-тежък по вид наказание/санкция, както в специалните закони има дефиниция за повторност за влезли в сила наказателни постановления. По мое мнение, предупреждението, не бива да има възможност за обжалване или протест и защото не е правораздавателен акт. Адмирирам спазването на традицията в Българското право, да се обжалват само актове засягащи пряко или косвено, права или интереси. Не е немислима хипотеза на обжалване на предупреждение и докато трае съдебната фаза, да изтече срокът за повторност (една година). Едногодишният срок има всички белези на преклузивен, а не на давностен, т.е. започне ли се съдебно производство, нито се спира, нито се прекъсва, а си тече. Има ли смисъл да се натоварва съдебната система? Идеята пък прокуратурата да оспори предупреждението ми се струва, че не е добра. И сега имаме проблем с прокуратурата, относно засега изключването от кръга на съдебен контрол на отказите за образуване на досъдебно производство (НПК	*Не се приема.*	За пръв път се предвижда предупреждението, отправяно от наказващия орган към нарушителя, да подлежи на обжалване и протест, както и възможност производството, приключило с предупреждение, да подлежи на възобновяване. Предложението е в съзвучие с разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република България, съгласно която гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат, освен изрично посочените със закон, и с чл. 6 от Европейската конвенция за правата на човека.. Разрешението е изводимо и от посоченото вече Тълкувателно решение № 1 от 12.12.2007 г. на ОСНК на ВКС, в което се приема, че преценката на наказващия орган за маловажност на случая се прави по законосъобразност и подлежи на съдебен контрол. В решението се сочи, че „Преценката за "маловажност на случая" подлежи на съдебен контрол. В неговия обхват се включва и проверката за законосъобразност на преценката по чл. 28 ЗАНН. Когато съдът констатира, че предпоставките на чл. 28 ЗАНН са налице, но наказващият орган не го е приложил, това е основание за отмяна на наказателното постановление поради издаването му в противоречие със закона. Разбирането за обхвата на съдебния контрол е в съответствие и с практиката на Европейския съд по правата на човека по приложението на чл. 6, ал. 1 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, според която съдът не може да бъде ограничаван в своята юрисдикция, когато решава правния спор. Съдът не може да бъде обвързан от решението на административен орган и не може да бъде възпрепятстван в правомощията си да проучи в пълнота фактите, релевантни за спора, с който е сезиран. Съдът изследва и решава всички въпроси, както по фактите, така и по правото, от които зависи изходът на делото (виж решенията по делата "И. Д. срещу България" от 28 април 2005 г., № 43578/1998 г., 2005 г., ЕСПЧ 271, § 45, § 47 - § 49, "Шеврол срещу Франция" от 13 февруари 2003, № 49636/1999, 2003 г., ЕСПЧ 83, § 76 и § 77, "Ле Комт, Ван Льовен и Де Майер срещу Белгия" от 23 юни

		чл.213). Прокуратурата има цял отдел „Надзор за законност“ и ако прецени, че наказващият орган е извършил закононарушение, има цял ред за постигане въвеждане на законоустановеното положение за законност от издаване на разпореждане до образуване на досъдебно производство. В този смисъл съм против прокуратурата да има правото да обжалва предупреждението.		1981, № 6878/1975 г., № 7238/1975 г., 1981 г., ЕСПЧ 3, § 51, "Злинсат, спол, С. Р. О. срещу България" от 15 юни 2006 г., № 57785/2000 г., 2006 г., ЕСПЧ 627, § 73, "Янакиев срещу България" от 10 август 2006 г., № 40476/1998 г., 2006 г., ЕСПЧ 725, § 67 и § 68 и др.).“ Преценката на наказващия орган в този смисъл следва да подлежи на съдебен контрол, не само когато наказващият орган е преценил, че деянието не представлява маловажен случай и е санкционирал нарушителя с наказателно постановление, но и когато е преценил, че деянието представлява маловажен случай и е освободил нарушителя от наказателна отговорност. Въпреки, че с предупреждението по отношение на нарушителя се упражнява минимум административна принуда, на същия следва да се признае правен интерес да обжалва акта на наказващия орган, доколкото с него се установява факта на извършеното нарушение и авторството на определен правен субект по отношение на същото. Веднъж предупреден, нарушителят не може да се ползва повторно от тази привилегия, ако в едногодишен срок от предупреждаването му извърши същото по вид маловажно нарушение; това, че нарушителят вече е извършвал нарушение, макар и представляващо маловажен случай, за което е бил освободен от отговорност, ще се преценява от наказващия орган като отегчаващо отговорността му обстоятелство при последващо нарушение. Възможно е фактът на установяване на нарушението да има значение за гражданската или административна отговорност на нарушителя в производства, водени по друг процесуален ред (ГПК, АПК). Това обуславя правния интерес на нарушителя да може да упражни съдебен контрол върху предупреждението. Правен интерес да обжалва предупреждението следва да се признае не само на нарушителя, но и на собственика на вещите, с които е извършено разпореждане от наказващия орган или са отнети в полза на държавата, който не е нарушител, доколкото с предлаганата редакция на института вече се допуска наказващият орган, независимо, че освобождава нарушителя от административнонаказателна отговорност, да може да се разпорежда с веществените доказателства по делото и да отнема вещи в полза на държавата, ако са налице предпоставките за това, визирани в чл. 20, ал. 2 -4 и чл. 21 от ЗАНН. Целта на предлаганата промяна е, от една страна, да не се допусне да влязат в сила незаконосъобразни актове на администрацията, а от друга – да се гарантират в пълнота правата на лицата, освободени от административнонаказателна отговорност с предупреждение и на собствениците на вещи, с които е извършено разпореждане от

				наказващия орган или са отнети в полза на държавата, когато не са нарушители. Необходимо е да се създаде правна възможност и на прокурора да оспорва издаденото предупреждение по чл. 28 от ЗАНН. Съображенията в тази насока са следните; Понастоящем предупреждението на наказващия орган не подлежи на оспорване; производството, приключило по реда на чл. 28 и 29 от ЗАНН не подлежи и на възобновяване. Същевременно, с влизане в сила на ЗИДНПК, обн., ДВ, бр. 63 от 2017 г. се предвиди да не се образува наказателно производство, а образуваното да се прекратява, когато извършеното деяние съставлява административно нарушение, за което е приключило административнонаказателно производство. Когато деянието е и престъпление, за него не може да се възбуди наказателно преследване, до възобновяване на административнонаказателното производство, на основание чл. 70, б. „д“ от ЗАНН. Доколкото производството срещу нарушителя, приключило с предупреждение, по сегашния ред не подлежи на възобновяване, то прокурорът не разполага нито с възможност да инициира съдебен контрол върху законосъобразността и правилността на този правоохранителен акт, нито да инициира производство по възобновяване, за да може да образува наказателно производство за същото деяние, ако намери, че е престъпление. На практика с предупреждението деецът се освобождава от административнонаказателна отговорност и се препятства окончателно възможността от него да се търси наказателна отговорност, ако деянието е и престъпление. Сходно е и положението, при което е налице едновременно приключило с осъдителна присъда наказателно производство срещу едно лице за престъпление и приключило с предупреждение административнонаказателно производство срещу същото лице за същото деяние, квалифицирано от наказващия орган като маловажен случай на нарушение. В случай, че не се даде възможност на нарушителя или прокурора да инициират редовен или извънреден съдебен контрол върху предупреждението, издадено от наказващия орган, ще се достигне до нарушение на принципа „не два пъти за едно и също нещо“. Избягването на възможността за нарушаване на основния принцип в наказателния процес non bis in idem, залегнал и в чл. 4, § 1 от Протокол № 7 към ЕКПЧ е съществен елемент от правото на справедлив процес по чл. 6, § 1 от ЕКПЧ. Предвид изложеното с проекта се урежда както възможността за иницииране на редовен съдебен контрол върху предупреждението,

				включително и от прокурора, така и за възобновяване на производството, приключило с предупреждение. Посочената правна възможност е от съществено значение, за да се създадат ефективни правни гаранции да не се допуска да влязат в сила незаконосъобразни актове на администрацията
		3. Изброените действия и последствия по чл. 34а, ал. 5, не са коректни, но само едно е недопустимо: „6. призоваване на нарушителя за участие в производството“ – няма никаква логика. Ако позволите с вътрешни актове, като в чл.34а, ал.5, т.6 да се прекъсва давността, тук ще се отвори не врата, а портал за злоупотреба от страна на администрацията. Всяко призоваване ще прекъсва давността, а няма краен брой призовавания. С това само ще се разкарват обвинените лица, с цел за пряк контакт с установяващия нарушението, което води и до корупция. Да останат в чл. 34а, ал. 5 само действията (т. 1, т. 2, т. 3, т. 4 и т. 5), за които има поредност на номерацията на административният акт и/или участват повече от едно лице и/или се ползва електронна комуникация.	*Приема се по принцип.*	Предложението за създаване на нов чл. 34а не се поддържа.
		4. В чл. 42 добави ал. 3, като в нея може да се впише електронен адрес посочен в квалифициран електронен подпис /КЕП/. В АУАН-а да има изписан електронен адрес, на който обвиненото лице да има възможност да изпрати подписано електронно писмо с КЕП в поне седем дневен срок от връчването, с което действие да се започне електронна кореспонденция между административно-наказващият орган и наказаната страна. И тази кореспонденция да стане единствено възможен и законен канал за комуникация!	*Приема се по принцип.*	На този етап се предвижда в акта за установяване на административно нарушение нарушителят да може да посочи, ако желае наказателното постановление да му бъде връчено чрез изпращане на съобщение до персонален профил, регистриран в информационната система за сигурно електронно връчване като модул на Единния портал за достъп до електронни административни услуги по смисъла на Закона за електронното управление.
		5. Относно връчването на АУАН и възможността по чл. 43, ал. 5 и срокът чл. 44, ал. 3. Тук се появява една времева „дупка“ от две седмици и няколко дни. Не е ясно защо срокът за предложението по чл.43, ал.5 не е същият, като двуседмичният срок по чл. 44, ал.3, и да се даде възможност на наказващият орган да получи всички документи, ведно с предложението и да решава само, след като са постъпили всички документи при него.	*Приема се.*	Текстът на чл. 43, ал. 5 и чл. 44, ал. 3 е прецизиран.

		Така ще се постигне бързина, пестене на ресурси и няма да се преразглежда един и същи казус два пъти. Предлагам редакция на чл. 43, ал. 5, като срокът да е уеднаквен с този по чл. 44, ал. 3. Във връзка с горното предлагам редакция на чл. 52, ал. 1, в следният вид: „Чл. 52. *Наказващият орган е длъжен да се произнесе по административнонаказателната преписка в месечен срок от получаването по чл. 44, ал. 3, като задължително съобрази съдържанието на предложението по чл. 43, ал. 5, ако е получено не по-късно от 3 календарни дни от изтичането на срока за получаването на преписката. В случаите по чл. 44, ал. 4 наказващият орган се произнася в деня на получаване на административнонаказателната преписка.*“		
		6. В чл. 52 да се добави ал.9 с текст: „*Съставянето на нов акт по чл. 52, ал. 5 не прекъсва давността по чл. 34 и чл. 34а.*“ Ако го няма този текст, администрацията (наказващият орган) ще използва възможността за удължаване на срока за произнасяне по преписката, като връща за ново съставяне на акт. Така обвиненото лице ще се държи в едно неустойчиво положение и ще се използва за натиск да плати подкуп.	*Приема се по принцип.*	Предложението за създаване на нови ал. 5 – 8 в чл. 52 не се поддържа, поради което и не се предлага създаване на нова ал. 9 на чл. 52 в посочения смисъл
		7. Идеята прокуратурата да оспори резолюцията за прекратяване на преписката не е добра. Прокуратурата винаги може да поиска да се прекрати производството по ЗАНН, ако деянието представлява състав на престъпление по НК. Нека разтоварим и прокуратурата от несвойствени задачи и да не става, както се казва „на всяка манджа, мерудия“. Не е сериозно да се прахосва толкова скъп ресурс на държавата, като съдебната система за оспорване на прекратяване на административнонаказателни преписки. Що се отнася до пострадалите лица … в случай на прекратяване на административнонаказателната преписка, имат пълната възможност да заведат граждански иск по ГПК и да си получат обезщетението, което съдът им присъди, по справедливост!	*Не се приема.*	Едно от възможните правомощия на наказващия орган след получаване на административнонаказателната преписка, е да прекрати производството с мотивирана резолюция (чл. 54 от сега действащия ЗАНН). Тази възможност остава непроменена с проекта, като се регламентират изчерпателно основанията за прекратяване на производството, съдържанието на мотивираната резолюция, случаите в които може да се оспори и редът за оспорването й, както и правомощията на наказващия орган при отмяна на резолюцията от съда. За пръв път с проекта се предвижда възможност мотивираната резолюция да подлежи на оспорване по съдебен ред от прокурора. Това е необходимо, за да се създадат ефективни правни гаранции да не се допусне да влязат в сила неправилни или незаконосъобразни актове на администрацията, които биха могли да препятстват, например, ангажирането на наказателната отговорност на престъпния деец. Това е така по следните съображения.

				Понастоящем резолюцията за прекратяване на административно-наказателното производство не подлежи на оспорване; производството, приключило по реда на чл. 54 от ЗАНН не подлежи и на възобновяване. Същевременно, с влизане в сила на ЗИДНПК, обн., ДВ, бр. 63 от 2017 г. се предвиди да не се образува наказателно производство, а образуваното да се прекратява, когато извършеното деяние съставлява административно нарушение, за което е приключило административнонаказателно производство. Когато деянието е и престъпление, за него не може да се възбуди наказателно преследване, до възобновяване на административнонаказателното производство, на основание чл. 70, б. „д“ от ЗАНН. Доколкото производството, приключило с мотивирана резолюция, по сегашния ред не подлежи на възобновяване, то прокурорът не разполага нито с възможност да инициира съдебен контрол върху законосъобразността и правилността на този правоохранителен акт, нито да инициира производство по възобновяване, за да може да образува наказателно производство за същото деяние, ако намери, че е престъпление. На практика е възможно с издаването на мотивирана резолюция да се препятства окончателно възможността от лицето да се търси наказателна отговорност за деянието, посочено в резолюцията. Отделно от това, предоставянето на възможност на прокурора да оспори резолюцията, ще доведе до създаване на правни гаранции за избягване на възможността за нарушаване на основния принцип в наказателния процес non bis in idem, залегнал и в чл. 4, § 1 от Протокол № 7 към ЕКПЧ, като съществен елемент от правото на справедлив процес по чл. 6, § 1 от ЕКПЧ, тъй като е напълно възможно по отношение на едно и също деяние да бъдат постановени и съответен прокурорски или съдебен акт, и краен правоохранителен акт на наказващия орган. Предвид изложеното с проекта се урежда както възможността за иницииране на редовен съдебен контрол върху резолюцията, включително и от прокурора, така и за възобновяване на производството, приключило с мотивирана резолюция. Регламентацията на възможността за оспорване на резолюцията допринася за завишаване на стандартите по отношение на правото на защита на гражданите в административнонаказателното производство. Създават се ефективни правни гаранции да не се допуска да влязат в сила незаконосъобразни актове на администрацията.

		8. В чл. 58, ал. 1 да се въведе още една отстъпка от 20%, ако лицето е посочило електронен адрес за кореспонденция по административно-наказателната преписка. Тази отстъпка да е неотменима дори при обжалването на издаденото наказателно постановление. С това действие, лицето сътрудничи на администрацията и се спестяват разходи по връчване на наказателното постановление, ползване на призовкари в съдебното производство и прочие. Другата полза е, че вече наказаното лице влиза в евентуална хипотеза за повторност според материалния закон, по който е наказано.	*Не се приема.*	Не следва индивидуализацията на административнонаказателната отговорност на дееца да се поставя в зависимост от това, посочило ли е електронен адрес по преписката, или не.
		9. Относно срока в чл. 58а, ал. 1. Моля погледнете Предложение № 4: Относно връчването на АУАН-а и възможността по чл. 43, ал. 5 и срокът чл. 44, ал. 3.	*Приема се.*	Текстът на чл. 43, ал. 5 и чл. 44, ал. 3 е прецизиран.
		10. Относно срока в чл. 58а, ал. 8. Считам, че при доброволно признание, държавата следва да редуцира наказанието по-смело, а именно 60%. Държавата ще спести пари, ако намали натовареността на съдебната система, а това може да стане, като се стимулира признанието по доброволен път.	*Не се приема.*	По-голям размер на бонуса за нарушителите би бил прекомерен и би създал опасност да не бъдат постигнати целите на наказанието. Няма пречка, обаче, в специален закон да бъде предвиден намален размер на санкцията.
		11. Относно чл. 58б: Предлагам т. 2 и т. 3 да отпаднат. Подробно изложени мотиви в Предложения №1 и 6.	*Не се приема.*	За пръв път се предвижда предупреждението, отправяно от наказващия орган към нарушителя, да подлежи на обжалване и протест, както и възможност производството, приключило с предупреждение, да подлежи на възобновяване. Предложението е в съзвучие с разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република България, съгласно която гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат, освен изрично посочените със закон. Разрешението е изводимо и от посоченото вече Тълкувателно решение № 1 от 12.12.2007 г. на ОСНК на ВКС, в което се приема, че преценката на наказващия орган за маловажност на случая се прави по законосъобразност и подлежи на съдебен контрол. В решението се сочи, че „Преценката за "маловажност на случая" подлежи на съдебен контрол. В неговия обхват се включва и проверката за законосъобразност на преценката по чл. 28 ЗАНН. Когато съдът констатира, че предпоставките на чл. 28 ЗАНН са налице, но наказващият орган не го е приложил, това е основание за отмяна на

				наказателното постановление поради издаването му в противоречие със закона. Разбирането за обхвата на съдебния контрол е в съответствие и с практиката на Европейския съд по правата на човека по приложението на чл. 6, ал. 1 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, според която съдът не може да бъде ограничаван в своята юрисдикция, когато решава правния спор. Съдът не може да бъде обвързан от решението на административен орган и не може да бъде възпрепятстван в правомощията си да проучи в пълнота фактите, релевантни за спора, с който е сезиран. Съдът изследва и решава всички въпроси, както по фактите, така и по правото, от които зависи изходът на делото (виж решенията по делата "И. Д. срещу България" от 28 април 2005 г., № 43578/1998 г., 2005 г., ЕСПЧ 271, § 45, § 47 - § 49, "Шеврол срещу Франция" от 13 февруари 2003, № 49636/1999, 2003 г., ЕСПЧ 83, § 76 и § 77, "Ле Комт, Ван Льовен и Де Майер срещу Белгия" от 23 юни 1981, № 6878/1975 г., № 7238/1975 г., 1981 г., ЕСПЧ 3, § 51, "Злинсат, спол, С. Р. О. срещу България" от 15 юни 2006 г., № 57785/2000 г., 2006 г., ЕСПЧ 627, § 73, "Янакиев срещу България" от 10 август 2006 г., № 40476/1998 г., 2006 г., ЕСПЧ 725, § 67 и § 68 и др.).“ Преценката на наказващия орган в този смисъл следва да подлежи на съдебен контрол, не само когато наказващият орган е преценил, че деянието не представлява маловажен случай и е санкционирал нарушителя с наказателно постановление, но и когато е преценил, че деянието представлява маловажен случай и е освободил нарушителя от наказателна отговорност. Въпреки, че с предупреждението по отношение на нарушителя се упражнява минимум административна принуда, на същия следва да се признае правен интерес да обжалва акта на наказващия орган, доколкото с него се установява факта на извършеното нарушение и авторството на определен правен субект по отношение на същото. Веднъж предупреден, нарушителят не може да се ползва повторно от тази привилегия, ако в едногодишен срок от предупреждаването му извърши същото по вид маловажно нарушение; това, че нарушителят вече е извършвал нарушение, макар и представляващо маловажен случай, за което е бил освободен от отговорност, ще се преценява от наказващия орган като отегчаващо отговорността му обстоятелство при последващо нарушение. Възможно е фактът на установяване на нарушението да има значение за гражданската или административна отговорност на нарушителя в производства, водени по друг процесуален ред (ГПК, АПК). Това обуславя правния интерес на

				нарушителя да може да упражни съдебен контрол върху предупреждението. Правен интерес да обжалва предупреждението следва да се признае не само на нарушителя, но и на собственика на вещите, с които е извършено разпореждане от наказващия орган или са отнети в полза на държавата, който не е нарушител, доколкото с предлаганата редакция на института вече се допуска наказващият орган, независимо, че освобождава нарушителя от административнонаказателна отговорност, да може да се разпорежда с веществените доказателства по делото и да отнема вещи в полза на държавата, ако са налице предпоставките за това, визирани в чл. 20, ал. 2 - 4 и чл. 21 от ЗАНН. Целта на предлаганата промяна е, от една страна, да не се допусне да влязат в сила незаконосъобразни актове на администрацията, а от друга – да се гарантират в пълнота правата на лицата, освободени от административнонаказателна отговорност с предупреждение и на собствениците на вещи, с които е извършено разпореждане от наказващия орган или са отнети в полза на държавата, когато не са нарушители. Изрично се предвижда резолюцията да подлежи на оспорване пред съда. Действително, с резолюцията за прекратяване на производството спрямо нарушителя не се налага санкция. Безусловно, обаче, следва да се признае правен интерес на лицето, посочено в акта за установяване на нарушението като нарушител, да обжалва резолюцията, тъй като съществуват редица хипотези, при които фактът на нарушението да бъде установен по несъмнен начин, но лицето да не подлежи на санкция (например, когато актът за установяване на административното нарушение е съставен след изтичане на сроковете по чл. 34, ал. 1 или 2 или когато не е издадено наказателно постановление, нарушителят не е предупреден по реда на чл. 28 и не е сключено споразумение за приключване на производството в срока по чл. 34, ал. 3). В тези случаи в мотивната част на резолюцията се съдържат констатации относно факта на нарушението, а това е възможно да има не само репутационно значение да лицето, но и значение за гражданската или административна му отговорност търсена в производства, водени по друг процесуален ред (ГПК, АПК). Правен интерес да обжалва резолюцията следва да се признае и на собственика на вещите, с които е извършено разпореждане от наказващия орган или са отнети в полза на държавата, който не е лице, срещу което е съставен акт. Правен интерес да оспори резолюцията следва да се признае и на прокурора.

		12. Да отпадне възможността прокуратурата да има възможността да оспорва актовете на наказващия орган пред районен съд. Съгласно чл. 62 от ЗАНН (стар и оставащ в сила) районен прокурор, съответно окръжен (за административен съд) може да участва в производството пред съда винаги ако пожелае. Т.е. ако прокурор счете, че деянието не е административно, а е състав на престъпление, може да пледира пред съда, делото да се прекрати и да се изпратят всички материали в компетентната прокуратура. Между другото и съдиите са длъжни ако в производството установят, че деянието не е нарушение, а състав на престъпление да прекратят делото и да го изпратят по компетентност в съответната прокуратура. Считам, че тук въобще не се отчита и възможността дадена по чл. 70, буква „г“ стар и предложеният нов чл. 70, ал. 2, т. 5 от ЗАНН, дори да има „схема“ между наказващия орган и наказаното лице, и да не се оспори издаденото НП, за да влезе в сила, и така лицето да се освободи от наказателна отговорност на принципа “ne bis in idem”; прокуратурата може да поиска да се възобнови административнонаказателното производство, в което да се прекрати и възбуди наказателно преследване.	*Не се приема.*	Регламентацията на възможността за оспорване на актовете на наказващия орган ще допринесе за завишаване на стандартите по отношение на правото на защита на гражданите в административнонаказателното производство. С влизане в сила на ЗИДНПК, обн., ДВ, бр. 63 от 2017 г. се предвиди да не се образува наказателно производство, а образуваното да се прекратява, когато извършеното деяние съставлява административно нарушение, за което е приключило административнонаказателно производство. Когато деянието е и престъпление, за него не може да се възбуди наказателно преследване, до възобновяване на административнонаказателното производство, на основание чл. 70, б. „д“ от ЗАНН. В тези случаи нарушителят няма правен интерес да инициира редовен способ за контрол върху издаденото наказателно постановление, с което се ангажира единствено административнонаказателната му отговорност, а ако такава възможност не се предостави на прокурора, то пред същия остава открита единствено възможността да претендира възобновяване на производството, по реда на извънредния способ за съдебен контрол. Прокурорът следва да спре наказателното производство, ако такова е образувано, на основание чл. 25, ал. 1, т. 5 от НПК (нова – ДВ, бр. 63 от 2017 г.) и да направи искане за възобновяване на производството, на основание чл. 70, б. „д“ от ЗАНН и то – в срока по чл. 24, ал. 4, като в противен случай се преклудира възможността за ангажиране на наказателната отговорност на субекта (арг. от чл. 24, ал. 4, вр. ал. 1, т. 8а от НПК). Също така, напълно възможно е наказващият орган да прекрати административнонаказателно производство, образувано за осъществен състав на нарушение, а същевременно представителят на държавното обвинение да разполага с данни, че деянието съставлява престъпление. В тази хипотеза, доколкото резолюцията не подлежи на оспорване и производството, приключило с мотивирана резолюция, по сегашния ред не подлежи на възобновяване, прокурорът не разполага нито с възможност да инициира съдебен контрол върху законосъобразността и правилността на този правоохранителен акт, нито да инициира производство по възобновяване, за да може да образува наказателно производство за същото деяние, ако намери, че е престъпление. На практика е възможно с издаването на мотивирана резолюция да се препятства окончателно възможността от лицето да се търси наказателна отговорност за деянието, посочено в резолюцията. Изложеното е относимо и към случаите, в които производството пред наказващия орган приключва с предупреждение по чл. 28.

				Предвиждането на възможност за иницииране на редовен способ за съдебен контрол върху резолюцията ще обуслови своевременно упражняване на съдебен контрол за правилност и законосъобразност на правоохранителния акт на наказващия орган и ще ограничи случаите, в които прокурорът следва да инициира извънреден способ за контрол върху резолюцията – предвиден за пръв път с проекта по отношение на предупреждението и резолюцията. Отделно от това, предоставянето на възможност на прокурора да оспори резолюцията, ще доведе до създаване на правни гаранции за избягване на възможността за нарушаване на основния принцип в наказателния процес non bis in idem, залегнал и в чл. 4, § 1 от Протокол № 7 към ЕКПЧ, като съществен елемент от правото на справедлив процес по чл. 6, § 1 от ЕКПЧ, тъй като е напълно възможно по отношение на едно и също деяние да бъдат постановени и съответен прокурорски или съдебен акт, и краен правоохранителен акт на наказващия орган. Посочената правна възможност е от съществено значение, за да се създадат ефективни правни гаранции да не се допуска да влязат в сила незаконосъобразни актове на администрацията, особено в случаите, в които прокурорът не взема участие в съдебните заседания по делото.
		13. Да се уеднаквят давностните срокове за събиране на глобите и имуществените санкции.	*Приема се по принцип.*	Разпоредбата на чл. 82 от ЗАНН не е предмет на изготвения ЗИДЗАНН.
		14. Относно чл. 83а, ал. 5 и ал. 8. Да не се въвеждат препращащи текстове от административнонаказателно производство и то за юридически лица, към текстове от НК, които се отнасят само до физически лица, при това можещи да носят наказателна отговорност. Юридическо лице не може да участва в престъпление!	*Приема се по принцип.*	Разпоредбите на чл. 83а, ал. 5 и 8 допринасят за допълване на уредбата на отговорността на юридическите лица за престъпление. Принципни промени в института не се предвиждат.
		15. Не виждам становища от ВСС как ще се отрази на натовареността на съдии и прокурори. Сега обединяват прокуратури, на ред са съдилищата, а ако се приемат предложенията, ще се тръгне на обратно, за разкриване на прокуратури и съдилища. Не виждам становища от министерства, които отговарят за прилагането на материални закони, за чието нарушение се налагат административни наказания. Екологията е много специфична област, данъчната и финансова също, конкуренция и права на потребители, правила за движение и прочие, за да не се питат, МОСВ, МФ,	*Приема се по принцип.*	Проектът няма кодификационен характер. Системата на санкциите по действащия ЗАНН не е предмет на изготвения проект на ЗИДЗАНН. Тези въпроси следва да бъдат обсъждани при кодифициране на уредбата.

		МВР. МТС, МЗ, КЗК, КЗП и прочие ведомства, които имат отношение по налагането на административни наказания. В самите материални закони не са предвидени споменатите споразумения и предупреждения, което ще направи приетите текстове „мъртви“. Същото като с „общественото порицание“. Да се започне изготвянето на изцяло нов ЗАНН, като се отчете досегашната практика, предложения и опит. С него да се и избегнат противоречия, относно давностни срокове, еднакво третиране на субектите и да се подобри, и ускори административнонаказателния процес. Не на последно място с новият ЗАНН би било редно изрично да се отмени Указа за борба с дребното хулиганство.		
4.	**Bai_Bradar**	1. Чл. 28, ал. 2, т. 8 изцяло да отпадне; да отпадне и второто изречение на ал. 3. Все пак чл. 28 се отнася за маловажните случаи. Отнемане на вещи в полза на държавата при маловажни случаи е меко казано непропорционално действие.	*Не се приема.*	С предлаганите промени предупреждението към нарушителя ще може да бъде отправяно само в писмена форма, доколкото се га съществуващата възможност предупреждението да се отправи устно, освен, че е трудно практически приложима, не дава възможност да се обективира трайно волята на наказващия орган по въпросите на нарушението и критериите за преценка, че случаят е маловажен, нито да се извърши преценка, дали последващото нарушение е повторно, по смисъла на чл. 28, б. „а“ от ЗАНН. Регламентират се изчерпателно и реквизитите на предупреждението. С предупреждението наказващият орган следва да прилага чл. 20, ал. 2 – 4 и по чл. 21 от ЗАНН – да отнема в полза на държавата вещите - предмет на нарушението, притежаването на които е забранено; вещите, принадлежащи на нарушителя, които са били предмет на нарушението, когато това е предвидено в съответния закон или указ, освен когато стойността на вещите явно не съответства на характера и тежестта на административното нарушение, освен ако в съответния закон или указ е предвидено друго; придобитите от нарушителя вещи в резултат на нарушението. И това е така, тъй като макар и представляващо маловажен случай, нарушение е извършено (в този смисъл е приетото в Тълкувателно решение № 1 от 12.12.2007 г. на ОСНК на ВКС) и не може да се допусне нарушителят да черпи права от собственото си неправомерно поведение, като задържа и се обогатява от предмета или придобитото от нарушението. Отнемането в полза на държавата на тези вещи не е наказание, а допълнителна санкция, която има за цел да предотврати облагодетелстването в резултат на нарушението и не се съобразява

				със степента на обществена опасност на нарушението, а единствено с характера на съответното имущество, което се отнема.
		2. В чл. 43а, т. 2 са пропуснати „предприятия, учреждения, и организации“, са споменати в чл. 24, ал. 2. Двете разпоредби следва да се синхронизират - или в чл. 43а, т. 2 да се добавят предприятията, учрежденията и организациите, или същите да се премахнат от чл. 24, ал. 2. Ако всички предприятия, учреждения и организации са юридически лица, то те спокойно могат да бъдат махнати от чл. 24, ал. 2.	*Приема се по принцип.*	Предложението за създаване на нови чл. 43а – 43г не се поддържа.
		3. В чл. 43в, ал. 1 да се обмисли текстът „след като изиска от него удостоверяване на самоличността му чрез документ за самоличност“. Изискването на документ за самоличност с цел удостоверяване на самоличността е полицейско правомощие и не следва да се дава такова на пощаджия или на разносвач от куриерска фирма.	*Приема се по принцип.*	Предложението за създаване на нови чл. 43а – 43г не се поддържа.
		4. В основния текст на чл. 43г, ал. 1 не става ясно какво се прилага към преписката.	*Приема се по принцип.*	Предложението за създаване на нови чл. 43а – 43г не се поддържа.
		5. Чл. 51, ал. 3, т. 2 да отпадне. Думата „лицето“ в предходната т. 1 на чл. 51, ал. 3 има достатъчно широк смисъл и обхваща и юридическите лица и ЕТ. Следователно цялата т. 2 е излишна.	*Не се приема.*	Разпоредбата цели да създаде по-голяма яснота относно кръга лица, които могат да искат отвод на наказващия орган. Прецизира се уредбата на кръга лица, които могат да искат отвод на наказващия орган, тъй като употребеното понастоящем понятие „нарушителят“ – в чл. 51, ал. 3, е възможно да доведе до стеснително тълкуване в смисъл, че право да искат отвод на длъжностното лице имат само физическите лица – нарушители. С оглед да не се поставят останалите категории административнонаказателноотговорни лица в по-неблагоприятно положение, се предлага изрично да се предвиди, че правен интерес да иска отвод следва да се признае на лицето, срещу което е съставен актът за установяване на административно нарушение и на едноличния търговец или юридическото лице, срещу които е съставен актът за установяване на административно нарушение.
		6. В чл. 52, ал. 5 е редно да се добави задължение на наказващия орган да уведоми нарушителя и пострадалите, че е върнал преписката на актосъставителя.	*Приема се по принцип.*	Предложението за създаване на нови ал. 5 – 8 в чл. 52 не се поддържа.
		7. В чл. 52, ал. 6 предвиденият двуседмичен срок е твърде дълъг! Не е пропорционално и справедливо на нарушителя да се дава само една седмица за	*Приема се по принцип.*	Предложението за създаване на нови ал. 5 – 8 в чл. 52 не се поддържа.

		правене на възражения (вж. чл. 44, ал. 1), а на актосъставителя да се дават цели две седмици да си оправя "отстранимите нарушения на процесуалните правила".		
		8. В чл. 52а, ал. 2, т. 5; чл. 52в, ал. 4, т. 6; чл. 57, ал. 1, т. 6 и чл. 58а, ал. 4, т. 6 думата би трябвало да е "законовите", а не "законните".	*Приема се.*	Съответните текстове са прецизирани.
		9. Чл. 52в, ал. 4, т. 8 да отпадне. Не може да се отнемат вещи, след като производството се прекратява, тоест след като няма да има наказание. След като се оказва, че нарушителят всъщност не е виновен, откъде накъде ще се отнемат вещи в полза на държавата?	*Приема се по принцип.*	В чл. 54, ал. 3 се възпроизвежда дословно сегашната редакция на текста относно разпореждането с веществени доказателства, която не създава проблеми пред правоприложителите. Запазва се положението, уредено и понастоящем в чл. 54, когато наказващият орган прекратява преписката с мотивирана резолюция, да постановява да се върнат иззетите вещи, освен ако притежаването им е забранено, или да се заплати тяхната равностойност в случаите на чл. 46, ал. 4. Вещите, притежаването на които е забранено, не се връщат, а с тях се постъпва по реда, установен в съответните нормативни актове. Това се предвижда, за да не се даде възможност на лицето, срещу което е съставен актът за установяване на административно нарушение, да черпи права, като задържа забранени за притежаване вещи, макар и да не може да бъде санкционирано по причини, въздигнати като основание за прекратяване на производството (например, недоказаност на нарушението, недоказаност на вината на лицето, срещу което е съставен акта, изтичане на предвидената в закона давност и някои други).
		10. От основния текст на чл. 53, ал. 2 не става ясно в какви случаи наказващият орган би могъл да връща АУАН на актосъставителя.	*Приема се по принцип.*	Предложението за нов чл. 53, ал. 2 не се поддържа.
		11. В чл. 58а, ал. 1 едномесечният срок от връчването на акта е твърде дълъг и следва да се съкрати значително! Този срок съвпада със срока за издаване на наказателно постановление. Теоретично е възможно наказващият орган да издаде наказателното постановление преди изтичане на срока за сключване на споразумение. В този случай нарушителят ще загуби възможността да сключи споразумение, което е в негов ущърб.	*Приема се.*	Текстът е прецизиран.
		12. В чл. 58а, ал. 4, т. 10 след "банкова сметка" да се добави "и в какъв срок", а след "глоба" да се добави "или имуществена санкция".	*Приема се по принцип.*	Срокът за заплащане на глобата и банковата сметка, по която нарушителят следва да стори това, са уредени изрично в чл. 58а, ал. 4, т. 10 и ал. 10.

		13. Думата "резолюция", тя да се замени с "постановление за прекратяване". В административната практика "резолюция" е писмено изражение на управленско решение от страна на ръководен служител, задължаващо подчинените му служители да действат по указания начин. Резолюциите нямат правна сила извън низходящата йерархия на подписалия я ръководен служител. В конкретния случай предлаганата "резолюция" ще има правни последици за трети лица - нарушител и пострадали, които са извън йерархията на подписалия я.	*Приема се по принцип.*	С влизане в сила на сега действащия ЗАНН през 1969 г. е прието правомощието на наказващия орган да прекрати административнонаказателното производство, да се упражнява с мотивирана резолюция. Законодателят е наименовал актовете на наказващия орган, с които той упражнява различни свои правомощия в хода на производството, по различен начин – предупреждение, резолюция, наказателно постановление. Част от актовете на наказващия орган - например този, с който упражнява правомощието си по чл. 52, ал. 2, са останали ненаименовани. Доколкото проекта на ЗИДЗАНН няма кодификационен характер, а и не би могъл да има такъв, с него не се предлага да се унифицират наименованията на актовете на наказващия орган, доколкото на този етап това не е необходимо за нуждите на юриспруденцията и с оглед преодоляване на противоречива практика сред наказващите органи или съдебна практика. Проектът цели да отстрани съществени законови празноти – например относно номенклатурата от правни основания, при наличие на които наказващият орган е длъжен да прекрати производството, предвиждане на реквизити на резолюцията и ред за оспорването й, които да се явят превантивни антикорупционни мерки при осъществяване на контролната и санкционна дейност на администрацията. Наименованията и реквизитите на актовете, с които наказващият орган се произнася по същество на преписката следва да бъдат унифицирани в акт с кодификационен характер, в който да намерят изчерпателната си уредба каталога от актове на наказващия орган, номенклатурата от реквизити на същия, реда за издаването им и други.
		14. Да се прецени дали чл. 64, буква „а“ да не отпадне, тъй като след промените няма да остане нито един от изброените документи, който не подлежи на обжалване.	*Не се приема.*	Разпоредбите на чл. 64, б. „б“ и „в“ запазват действието си.
5.	**Д-р Младен Младенов**	1. В чл. 24, ал. 2 от ЗАНН към предложения текст да се постави запетая и след нея се добави следното: „като двата вида отговорност се реализират независимо една от друга“. Безвиновната (обективна) отговорност по чл.83 от ЗАНН се реализира чрез имуществена санкция, а виновната - на основа на чл. 12, 13 и следващи от ЗАНН. Това са различни по своя характер и природа юридически въздействия.	*Приема се по принцип.*	Предложението за изменение на чл. 24, ал. 2 не се поддържа.
		2. Предложеният текст чл. 28 от ЗАНН да отпадне напълно, като съществуващия до момента законов	*Не се приема.*	С предлаганите промени предупреждението към нарушителя ще може да бъде отправяно само в писмена форма, доколкото сега

		текст се прецизира с оглед на систематичност и граматика - двоеточието и буквата да се заличат и да се получи едно цялостно изречение, защото подразделянето на две букви е отпаднало като потребност, поради отмяната на буква „б“. Излишното задълбочаване на бюрократизирането е противопоказно за административното наказване и контролните дейности. Един разумен и законосъблюдаващ субект би се превъзпитал и поправил веднага след устното предупреждение. Обратно - един невеж и нарушаващ задълженията си индивид не би се превъзпитал и поправил дори и след десетина писмени предупреждения, каквито и реквизити и форма да имат, колкото и печати, подписи и изходящи номера с дата да го украсяват. Парадоксално - устното предупреждение от житейска гледна точка е в пъти по-ефективно от писменото такова (естествено, само и единствено ако е направено от вдъхващо уважение и респект лице, натоварено с публични функции).		съществуващата възможност предупреждението да се отправи устно, освен, че не дава възможност да се обективира трайно волята на наказващия орган по въпросите на нарушението и критериите за преценка, че случаят е маловажен, не дава и възможност да се извърши преценка, дали последващото нарушение е повторно, по смисъла на чл. 28, б. „а“ от ЗАНН. Регламентират се изчерпателно и реквизитите на предупреждението.
		3. Предложеният текст на чл. 34, ал. 1 да отпадне изцяло, като сегашният законовия текст придобие следния вид: *„Не се образува административнонаказателно производство, а образуваното се прекратява, ако не е съставен акт за установяване на нарушението до три месеца от откриване на нарушителя“*.	*Приема се по принцип.*	Предложението за изменение на чл. 34 не се поддържа.
		4. Чл. 34а, ал. 2 да придобие следния вид след премахване на двоеточията, буквите и тирето и теста към него при последната буква, а остане само така: *„Административнонаказателната отговорност се погасява по давност, ако не е наложено административно наказание с влязъл в сила акт до изтичане на една година от извършване на нарушението“*. Едногодишният срок е повече от достатъчен за установяване на нарушението.	*Приема се по принцип.*	Предложението за създаване на нов чл. 34а не се поддържа.
		5. Предложенията в законопроекта от § 10 до § 13 да отпаднат, като действащите текстове в ЗАНН се запазят в досегашния си вид. Безсмислено се усложняват нещата откъм процедурна страна.	*Приема се по принцип.*	Предложението за създаване на нови чл. 43а – 43г не се поддържа.

		Административното наказване не би трябвало да предполага такива високи процесуални стандарти, както е при общото наказване. По природата си то би трябвало да е бързо и ефективно.		
		6. Текстовете по § 18 и § 19 трябва да се преработят из основи, защото в сегашния си вид са недопустимо противоречиви. Абсурдно е процесуални институти „връщане на преписката на актосъставителя“, „спиране на производството“ и „възобновяване на производството“ да се обективират волево във формата на „мотивирано постановление“; а „прекратяването на производството" - с „мотивирана резолюция“. Връщането и възобновяването на производството са времеви отклонения в процеса, каквото е и прекратяването му. Връщането на преписката с указание е един вид саниране на процеса, а прекратяването му е един вид окончателен и безвъзвратен изход от него. Точно прекратяването би трябвало да е във формата на мотивирано постановление „за прекратяване“, защото това е антитезата на „същинското наказателно постановление“. Но, с оглед на хомогенност на правните форми и понятия, добре би било законодателно да се подходи и към четирите горепосочени правни института по идентичен начин - същите да се оформят волево във вид на мотивирано постановление, като резолюцията въобще отпадне от терминологичния порядък на ЗАНН.	*Приема се по принцип.*	Предложението за създаване на нови ал. 5 – 8 на чл. 52 и на чл. 52а и 52б не се поддържа.
		7. В § 43, създаващ текст на т. 4 в Допълнителната разпоредба, да отпадне изразът „от едноличен търговец или юридическо лице към държавата и община“. Няма никаква юридическа логика правният институт на „маловажен случай“ да е несъотносим и към извършителите - физическ и лица, камо ли пък изпълнителното деяние да засяга само и единствено неизпълнение на задължение към държавата или община.	*Приема се.*	Текстът е прецизиран.
		8. В § 43, създаващ текст на т. 7 в Допълнителната разпоредба текстът да придобие следния вид:	*Приема се*	Предложението не се поддържа.

		„Домакинство" по смисъла на този закон включва лицата, които живеят заедно".		
		9. Проектът не е съобразен с изискването на чл. 9, ал. 1 от Закона за нормативните актове (ЗНА) - разпоредбите на нормативните актове се формулират на общо употребимия български език, кратко, точно и ясно. С оглед на бъдещото законодателство (като доразвиване на тезата в началото на настоящето) би било най-удачно инкорпорирането в един нормативен акт от ранга на кодекс на досегашните НК, НПК (Наказателно процесуален кодекс), ЗАНН и много други, но задължително измежду тях и Указа за борба с дребното хулиганство.	*Приема се по принцип.*	Предлаганият проект няма кодифициращ характер.
6.	**„Българска телекомуникационна компания" ЕАД**	С предложената редакция на чл. 52 от ЗАНН се разширяват правомощията на наказващия орган при получаване на материалите по административнонаказателната преписка. Така формулиран текстът позволява намеса на административнонаказващия орган в дейността на актосъставителя. Това обаче е в противоречие с основни принципи на правото. Актосъставителят, по аналогия със следствените органи в наказателния процес, действа независимо и при издаването на АУАН се ръководи единствено от закона (чл. 14 НПК). Получаване на задължителни указания от АНО и изпълнението им драстично накърняват този принцип. Също така, съставянето на нов АУАН, дори и при наличие на преклузия във възможността за това, както е предложено в посочената разпоредба, противоречи на друг основен принцип, а именно - никой не може да бъде съден два пъти за едно и също престъпление. Този принцип е прокламиран като основно право в Хартата на основните права на Европейския съюз и в Европейската конвенция за защита на правата на човека. На практика съставянето на нов акт за установяване на административно нарушение означава започване на ново административно производство срещу нарушителя (арг. от чл. 36, ал. 1 от ЗАНН). При издаването на АУАН актосъставителят трябва да съблюдава принципа на законност и действията му в нарушение на този принцип не могат да бъдат	*Приема се по принцип.*	Предложението за създаване на нови ал. 5 – 8 в чл. 52 не се поддържа.

		„санирани“ чрез предоставяне на възможност за корекция на процесуални пропуски, които съдебната практика приема за съществени нарушения. Това е значим проблем без значение дали нарушителят е възразил срещу акта или не, защото задействане на процедура по издаване на втори АУАН за същото твърдяно нарушение, накърнява съществено упражняването на право на защита на нарушителя. Същевременно тази процедура би довела и до допълнително забавяне в производството, което е в пълно противоречие с целите на Законопроекта. Предвид изложеното, считаме, че предложената редакция на чл. 52 от ЗАНН следва да отпадне изцяло.		
		2. В чл. 40, ал. 2 и ал. 3 са регламентирани правилата за съставяне на акт за установяване на административно нарушение в отсъствие на нарушителя, в случай че лицето не се яви по уважителни причини. На практика е невъзможно да бъде дадена дефиниция на понятието "уважителни причини". Това е предпоставка за създаване на различна практика от административнонаказващите органи и за прилагане на закона по различен начин спрямо отделни лица. Тази редакция следва или да отпадне изцяло, или да бъде обмислена дефиниция на „уважителни причини“ дори и чрез използване на неизчерпателно изброяване в закона.	*Приема се по принцип.*	Предложението за създаване на нови чл. 40, ал. 2 и 3 не се поддържа.
		3. Необходимо разпоредбата на чл. 43б, ал. 6, т. 3 да бъде преосмислена. За разлика от наказателната отговорност, към която могат да бъдат привличани единствено физически лица, то към административнонаказателна отговорност може да бъде привлечено и юридическо лице. Това предопределя и важността на реда, уреден в ЗАНН, по който се връчват призовки, съобщения и други книжа на юридически лица. По отношение на тях, често в практиката призовки, съобщения и книжа биват получавани от лица, за които няма данни в какви отношения са със съответното юридическо лице и дали са „натоварени да поемат книжата“ по смисъла на чл. 180, ал. 5 от НПК, вр.	*Приема се по принцип.*	Предложението за създаване на нови чл. 43а – 43г не се поддържа.

		чл. 84 от ЗАНН. По-удачно е разпоредбата на т.3 да отпадне и книжа или съобщения да могат да бъдат връчвани единствено на указаните в т. 1 и т. 2 лица - представители на съответното юридическо лице, а не на който и да е служител. Практически да бъде проследено дали определен служител е „натоварен да поема книжата“ по смисъла на чл. 180, ал. 5 от НПК, е ако не невъзможно, то много трудно осъществимо, при липса на разписан ред за това. Предложената т. 3 на чл. 43б, ал. 6 от ЗАНН ще се отрази в негативна посока на валидността на връчването на книжата на юридически лица в административно-наказателното производство, ще доведе до правна несигурност и до възможност за допълнителни съдебни спорове.		

Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
М И Н И С Т Е Р С К И С Ъ В Е Т

Препис

Р Е Ш Е Н И Е № 508

от 23 юли 2020 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

М И Н И С Т Е Р С К И Я Т С Ъ В Е Т

Р Е Ш И:

1. Одобрява проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания.

2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.

3. Заместник министър-председателят по правосъдната реформа и министър на външните работи да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ЗА ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:
/Жана Кадънкова/

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
М И Н И С Т Е Р С К И С Ъ В Е Т

№ 02.01-64
23 юли 2020 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 002-01-30
Дата 23 / 07 2020

16:52

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №.....508..... на Министерския съвет от 2020 г. проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания.

Приложения:

1. Мотиви към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания.
2. Частична предварителна оценка на въздействието.
3. Справка от Министерството на правосъдието за съответствие с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.
4. Справка за постъпилите предложения от обществените консултации.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

N 050-01-174/24.07. **2020 г.**

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям Законопроект за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания, № 002-01-30, внесен от Министерски съвет на 23.07.2020 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по правни въпроси

Комисии:

- Комисия по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление
- Комисия по икономическа политика и туризъм
- Комисия по транспорт, информационни технологии и съобщения

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА